SBKP(B) 18. KONGRESİNDE tüzük değişiklikleri

A. A. JDANOV

EVRENSEL BASIM YAYIN

EVRENSEL
BASIM YAYIN

Bu kitap, "Reports and Speeches at the 18th Congress of the CPSU(B)" [SBKP(B) 18. Kongresinde Raporlar ve Konuşmalar], Yabancı Diller Yayınevi, Moskova, 1939 başlıklı İngilizce basımdan derlenmiştir.

A. Jdanov

SBKP(B) 18. Kongresinde Tüzük Değişiklikleri

Çevirenler
Aynur Toraman – Taylan Şahbaz

Doğa Basın Yayın
Dağıtım Ticaret Limited Şirketi
Galipdede Caddesi
Şahkulu Sokak
Şahin İş Merkezi
No: 10 Kat: 2
Tünel / İstanbul
Tel: 0.212. 293 63 45-47
Faks: 0.212. 293 63 31

Evrensel Basım Yayın-50

SBKB(B) 18. Kongresinde Tüzük Değişiklikleri
A. Jdanov

İngilizceden Çevirenler
Aynur Toraman– Taylan Şahbaz

Kapak Tasarım
Savaş Çekiç

Birinci Basım
Haziran 1998

ISBN 975-7837-96-2

Düzeltme
İlknur Zogun

Baskı
Kayhan Matbaası

SBKP(B)
18. KONGRESİNDE
TÜZÜK
DEĞİŞİKLİKLERİ

İÇİNDEKİLER

SBKP(B) MK Plenumu *Ocak 1938* 9
SBKP(B) 18. Kongresine Rapor/*Jdanov* 23
SBKP(B) Tüzüğünde Değişiklikler 92
SBKP(B) Tüzüğü 113

SBKP(B) MK PLENUMU

SBKP(B) MK Olağanüstü Plenum Duyurusu

SBKP(B) MK Olağanüstü Plenumu birkaç gün önce yapıldı.

Plenum, SSCB Yüksek Sovyet toplantı sürecinde ele alınan meseleleri gözden geçirerek gerekli konularda kararlara vardı.

Plenum, komünistlerin partiden ihraç edilmesinde parti örgütlerinin yaptığı hataları, SPKP(B)'den atılanların bir üst mahkemeye başvurusunda ortaya çıkan resmi, bürokratik işlemler ve yapılan bu hataların giderilmesinde ele alınacak önlemleri görüşerek, aşağıdaki kararları almıştır.

Plenum bir dizi ekonomik meseleleri de gözden geçirerek gerekli kararlara vardı.

Plenum, P. P. Postişev'i SBKP(B) MK Politbüro üyeliği adaylığından çıkarmıştır.

Plenum, SBKP(B) MK Moskova Bölge Komitesi Sekreteri Yoldaş N.S. Kruşçev'i SBKP(B) MK Politbüro üyeliği adaylığına, Yoldaş L.Z. Mehlis'i de SBKP(B) MK Örgütbüro'suna atamıştır.

SBKP(B) MK Plenumu'nun Komünistlerin Partiden İhracında Parti Örgütlerinin Yaptığı Hatalar, SBKP(B)'den Atılanların Bir Üst Mahkemeye Başvurusunda Ortaya Çıkan Resmi Bürokratik İşlemler ve Bu Kusurların Giderilmesinde Ele Alınacak Önlemler Hakkındaki Kararı

SBKP(B) MK Plenumu, sağcı ve faşist Troçki yanlısı ajanların temizlenmesinde yürütülen çalışmalarda, birtakım hata

ve tahriklerin partinin asalak, ikiyüzlü ve casuslardan arındırılmasını engellediğini, parti örgüt ve yöneticilerinin bunları dikkate almaları gerektiğini düşünmektedir. SBKP(B) MK'nin tüm emir ve uyarılarına rağmen, parti örgütleri birçok durumda, özellikle komünistlerin partiden çıkartılmalarında, son derece hatalı, acımasız ve düşüncesiz davranmıştır.

SBKP(B) MK Plenumu, parti örgüt ve yöneticilerinden, bir hata sonucu SBKP(B)'den çıkartılan parti üyelerinin haklarının geri verilmesi ya da partiden ihraç edilenlere yönelik kararlarda parti üyelerine her zaman dikkatli ve ayrıcalıklı davranılmasını istemiştir.

SBKP(B) MK Plenumu, Yoldaş Stalin'in "Parti Çalışmalarının Yetersizliği ve Troçkist İkiyüzlülerin Temizlenmesinde Ele Alınacak Önlemler" konulu raporuna dayanarak 5 Mart 1937 tarihli kararında şunlara dikkat çekmektedir:

"Parti yöneticilerimiz insanlara, parti üyelerine ve çalışanlara gereken önemi vermemektedir. İşçileri tanımaya çalışmayarak, onların nasıl yaşadıklarına, nasıl yetiştirildiklerine kayıtsız kalıyorlar ve kısacası kendi kadrolarını tanımamazlıktan geliyorlar. Parti üyelerine ve parti çalışanlarına farklı biçimlerde davranılmamaktadır. Örgüt çalışmalarımızda kişilere ayrıcalıklı davranmak çok önemli bir meseledir. Parti üyelerini ve parti çalışanlarını değerlendirirken de farklı bir tavır yoktur, genelde düşüncesiz davranılarak onları ya rastgele övüyorlar ya da yıpratıyorlar ve belli bir neden olmaksızın binlerce, hatta on binlerce insanı partiden çıkartıyorlar. Parti yöneticilerimiz on binlerce insanı teker teker düşünmeyip, onların kaderini göz önüne almadan, hepsini aynı kefeye koyuyorlar. 'Bizim partimiz büyük, on binlerce insanın partiden çıkartılması partiyi etkilemez' düşüncesiyle binlerce hatta on binlerce insanı partiden atabilmenin kolay olduğunu zannediyorlar. Aslında parti üyelerine böyle davranan kişiler son derece parti karşıtı insanlardır.

İnsanlara, parti üyeleri ve parti çalışanlarına böylesine insafsızca davranmak, doğal olarak partinin bazı kesimlerinde hoşnutsuzluğa ve kızgınlığa yol açmaktadır.

Troçkizm yanlısı ikiyüzlülerin, partiye küskün yoldaşları büyük bir ustalıkla kendi saflarına çekerek, onları Troçkist sabotajın bataklığına sürükledikleri anlaşılmaktadır".

SBKP(B) MK Plenumu'nun bu kararında şunlar da dile getirilmiştir:

> "Parti üyelerinin kaderini etkileyen, parti üyelerinin partiden atılması ya da atılan üyelere haklarının geri verilmesi durumunda yapılan resmi-bürokratik ve insafsız bu tutum ile uygulamalar kınanmaktadır.
>
> Parti örgütleri, parti üyelerinin partiden çıkarılması ya da partiden atılan üyelere haklarının geri verilmesi sorunlarının çözümünde yoldaşların kaygılarına özen göstermek zorundadır."

SBKP(B) MK, "Parti Belgelerinin Denetlenmesi ve Değiştirilmesi Sırasında Partiden Atılanların Bir Üst Mahkemeye Başvurularının İncelenmesinde Yapılan Hatalar"ın ele alındığı 24 Haziran 1936 tarihli mektupta, parti organlarının partiden atılanların bir üst mahkemeye başvurusunda ve davalara bakılmasında ciddi olmayan, merhametsiz ve bürokratik uygulamalarına dikkat çekmektedir:

> "MK'nin tüm uyarılarına rağmen, partiden atılanların mahkemeye başvurularının incelenmesi işlemleri ne yazık ki oldukça yavaş yürümüştür. Partiden atılanların birçoğunun davalarına aylarca bekletildikten sonra bakılabilmiştir. Dosyaların büyük bir bölümü ve dava dilekçeleri yeterince incelenmeden, bir üst mahkemeye başvuranlara partiden neden atıldıklarını gösteren bir açıklama yapılmamış ve onlara hiçbir söz hakkı verilmeksizin, istekleri dikkate alınmamıştır.
>
> Hatta, bölge parti örgütlerinin bazılarında, partiden atılmaların yapıldığı sırada affedilemez birtakım zorbalıklara da

göz yumulmuştur. Partiden ihraç edilenler Sovyet egemenliği ve partiye karşı düşmanca etkinlik göstermelerinden dolayı değil, geldikleri sosyal yapı ve pasif olmaları ileri sürülerek hem işten atılmışlar, hem de evleri basılmıştır.

Böylece, bu örgüt yöneticileri parti tarafından işaret edilen Bolşevik uyanıklığını tam kavrayamadan, parti belgelerinin denetiminde ve partiden atılanların mahkemeye başvurularını incelerken, bürokratik bir tavır takınarak parti düşmanlarının ekmeğine yağ sürmüşlerdir."

Bu uyarıların yerel parti örgütlerine çok önceden iletildiği bilinmektedir.

Her şeye rağmen birçok parti örgütü ve yöneticisi insafsızca ve bürokratça davranarak parti üyelerinin kaderiyle oynamaktadır.

Parti örgütlerinin bazı durumlarda hiçbir araştırma yapmadan ve elde delil olmaksızın komünistleri partiden attıkları, işten çıkardıkları, hatta asılsız olarak parti üyelerini halk düşmanı ilan edip, onlara keyfi davranarak yasaları çiğnedikleri bilinmektedir.

Örneğin: Azerbaycan KP(B) MK 5 Kasım 1937 tarihinde yapılan bir toplantıda 279, Stalingrad Bölge Komitesi de 26 Kasımda 69 kişinin partiden çıkartıldığını doğrulamıştır. Novosibirsk Bölge Komitesi ise SBKP(B) İl Komitesi'nin 72 kişinin partiden atılması kararını 28 Kasım'da doğrulamıştır. Parti örgütünün Ordjonikidzev bölgesindeki partili arkadaşlar, bir üst mahkemeye başvuran 160 kişiden 101 komünistin partiden çıkarılması kararını doğru olmadığı ve gerçekten de bir temele dayanmadığı gerekçesiyle iptal etmiştir. Novosibirsk parti örgütünde buna benzer şekilde 80 kişiden 51 kişinin, Rostov'da 66 kişiden 43 kişinin, Stalingrad'da 103 kişiden 58 kişinin, Saratov'da 134 kişiden 80 kişinin, Kursk'da 92 kişiden 56 kişinin ve Vinnitska'da 337 kişiden 164 kişinin partiden atılmaları kararları geri alınmıştır.

Harkov bölgesine bağlı birçok ilde uyanıklık adı altında, kişiler kanundışı olarak işten çıkartılmış, partiden atılanlara ve partiye üye olmayanlara iş vermemek gibi olaylar yaşanmıştır. 1937'nin Ekim ve Kasımı'nda, Zmiyevsko ilinde hiçbir neden yokken 36 öğretmenin işine son verilmiş, hatta bu sayı daha sonra 42'ye yükselmiştir. Bu sebeple Taranovka, Zamostyajnoy, Skripayevka ve diğer köy okullarında tarih, SSCB Anayasası, Rusça, Ukraynaca ve yabancı dil dersleri okutulamamıştır.

8 yıl eğitmenlik stajı yaptıktan sonra 4 sömestr eğitim enstitüsünde öğrenim gören 1907 doğumlu ve babası kolhozcu olan bayan öğretmen Jurko, Zmiyev şehrinin bir ortaokulunda biyoloji dersi vermekte idi. Izum şehrinde eğitmen olarak çalışan erkek kardeşi hakkında yerel bir gazetede –milliyetçi– diye bir yazının çıkması, Jurko'yu işten çıkarmak için gerekçe olarak gösterilmiştir. Bundan dolayı, Jurko'ya ve kocasına politik güvensizlik duyulduğu ifade edilerek kocasının da işten atılması gündeme gelmiştir. Araştırmalar sonucu Jurko'nun kardeşi hakkında çıkan yazının sadece bir iftira olduğu ortaya çıkmıştır.

Harkov'da Troçki yandaşı bir kişinin tutuklandıktan sonra, bir fabrikanın sendika komitesinde çalışan Tinyakov Eyngorn adındaki bir bayan görgü tanığı olarak İİHK (İç İşleri Halk Komitesi) organları tarafından sorguya çekilmiştir. Bu bayan İİHK'de sorgulanması sırasında Özel Şube Müdürü Semenkov'a tüm bildiklerini anlatmış, daha sonra Semenkov fabrikanın parti komitesinde Eyngorn'un Troçkistlerle bir ilişkisi olduğu savını yaymış ve Eyngorn fabrikanın sendika komitesi işinden uzaklaştırılmıştır. Hatta yerel bir gazete redaksiyonunda çalışan Eyngorn'nun eniştesini de, eşinin ablasının Troçkistlerle ilişkili olduğunu bildirmediği gerekçesiyle işten çıkarmışlardır.

SBKP(B) Kursk Bölge Komitesi hiçbir inceleme yapmadan

Dmitro-Taranokska şeker fabrikasının parti üyesi, fabrika komitesi temsilcisi Bayan İvançenkova SSCB Yüksek Sovyet seçimi öncesi bir toplantıda, parti üyesi olmayan işçi Kuliçenko'nun bir konuşmasına katılmasından sonra ve karşı devrimci bir hazırlık yaptığı ifade edilerek partiden çıkartılıp tutuklanmıştır. Yapılan araştırmalar sonucu, seçim öncesi yapılan bu toplantıda işçi Kuliçenko'nun kendi hayatını anlattıktan sonra, konuşmasında bir ara şaşırarak Yüksek Sovyet millietvekili adayının adını söyleyememesi sonucunda İvançenkova'nın suçlu olduğu kanaatine varılmıştır.

Kuybişevsko bölgesine bağlı birçok ilde oldukça fazla komünist 'halk düşmanı' diye partiden çıkartılmışlardır. Bu arada İİHK organı partiden atılan bu kişilerin tutuklanmasını gerektiren hiçbir neden bulamamıştır. Örneğin; SBKP(B) Büyük-Çernigov İl Komitesi, il parti örgütlerinde bulunan 210 komünistten 50'sini partiden çıkartıp halk düşmanı ilan ederken, İİHK organı atılanlardan 43'ünün tutuklanmasını gerektiren hiçbir nedene rastlamamıştır. SBKP(B) MK KPK (Kuybişevsko Parti Komitesi) Parti Kurulu, Kuybişevsko bölgesinde SBKP(B) il komiteleri tarafından birçok kişi halk düşmanı ilan edilip partiden atılmıştır. Partiden çıkartılanları tutuklatmak ve rezil damgası vurmak istenmiştir.

SBKP(B)MK, buna benzer olayların diğer parti örgütlerinde de meydana geldiğini bilmektedir.

SBKP(B)MK Plenumu, buna benzer olayların parti örgütlerinde yayıldığını, özellikle komünistlerin arasında, partiden atmalar sırasında ve parti üyelerine karşı baskı yapmada farklı olmaya ve kendini göstermeye gayret eden, parti üyelerine karşı yapılan baskıda uyanık davranarak kusuru olduğu halde, kendini olası suçlardan garanti altına almaya çalışan değişik, mevki düşkünü komünistlerin var olduğunu ve bu kişilerin daha açığa çıkarılmadığını düşünmektedir.

Böylesine mevki düşkünü bir komünist, bir parti üyesinin

bir kez dilekçe vermesini, (bu dilekçe yanlış ya da kışkırtıcı olabilir) dilekçe veren bu kişinin örgüt için tehlikeli olduğundan yola çıkarak, kendisini de uyanık zannederek ondan hemen kurtulmak gerektiğini düşünmektedir. Bundan dolayı o ileri sürülen suçları son derece iyi kavradığını zannederek, dilekçe veren kişinin partiden hemen atılması gerektiği kararına varmaktadır.

Böylesine mevki düşkünü bir komünist, başkalarının gözüne girmeyi arzu ederek, mahkeme davaları tam çözmeden 'halk düşmanı' diye telaşa kapılarak, parti toplantılarında hiçbir nedene dayanmadan büyük bir rahatlıkla parti üyesinin partiden atılması için feryat etmektedir. Parti örgütleri, dizginleri bu gibi yaygaracı-mevki düşkünü kişilerin eline vermiştir.

Böylesine mevki düşkünü bir komünist, parti üyelerinin kaderine kayıtsız kalıp, kendisinin daha uyanık olduğunu zannederek, partiden onlarca komünistin hatalı ve kasten atılmasına hazırdır. Düşmanları meydana çıkarmada, kendisini "üstün yararlılık" gösterdi diye ilan etmek için önemsiz bir suçtan dolayı parti üyelerini partiden çıkarmaya hazırdır, şayet üst parti organları partiden atılmaların hatalı olduğu kanaatine varırsa, o zaman hiç de renk vermeden sahte bir tavır takınır.

Parti örgütleri ve yöneticileri böyle "komünistlerin" sahte uyanıklık maskesini düşürmek ve foyalarını açığa vurmak yerine, partideki temizlik hareketinde böylesine uyanık kişilerin barınmasına imkân veriyor.

Buna benzer komünistleri açığa çıkarmanın, parti üyelerine karşı baskı yaparak kendilerini garanti altına almaya ve partiden ihraçlar sırasında göze girmeye heveslenen böylesine mevki düşkünü kişileri damgalamanın zamanı çoktan gelmiştir.

Hatta, kılık değiştiren bu halk düşmanı ikiyüzlü sabotaj-

cıların, kötü emellerinde parti üyelerinin bir üst mahkemeye başvurusunu da organize ederek, "geniş ölçüde uyanıklık" adı altında, şerefli ve sadık komünistlerin SBKP(B)'den atılmasını sağladıkları birkaç olay da bilinmektedir. Bu kişiler, böylece partiye büyük bir darbe vurmakta ve parti saflarında gizlenmektedirler.

Foyası meydana çıkan halk düşmanı, SBKP(B) Rostov Bölge Komitesi, RBPÖ (Rostov Bölgesi Parti Örgütü) eski başkanı Şatskiy ile suç ortakları, SBKP(B) Rostov Bölge Komitesi yöneticilerinin politik dar görüşlülüğünden faydalanıp, partide karşı devrimci yandaşlarını muhafaza etmek için her yola başvurarak, bazı görevliler hakkında suç duyurusunda bulunmuşlar ve komünistleri öfkelendirmişlerdir.

Aynı zamanda, yine Rostov'da, SBKP(B) Rostov Bölge Komitesi okul kolları eski başkanı ve halk düşmanı Şestova karşı devrimci çalışmalarında, Rostov Eğitim Enstitüsü parti örgütünde 30 dolayında şerefli komünistin partiden atılmasına neden olmuştur.

UKP(B) Kiev Bölge Komitesi eski sekreteri ve halk düşmanı Kudryavtsev, parti toplantılarında yaptığı konuşmalarında, komünistlere "Birine bir dilekçe falan yazdınız mı?" şeklinde kışkırtıcı sorular yöneltmiştir. Buna benzer kışkırtmaların sonucunda Kiev'de, şehir parti örgütü üyelerinin hemen hemen yarısı, politik ve karşı devrimci dilekçeler vermiştir. Ancak daha sonra bu dilekçelerin büyük bir bölümünün yanlış ve kışkırtıcı olduğu anlaşılmıştır.

Stalingrad şehri SPKP(B) Barrikad İl Komitesi'nin foyası meydana çıkan, düşman yönetimi, "Barrikad" fabrikası atölyeleri müdürü, eski kızıl partizanlardan ve 1917'den beri parti üyesi olan Mohnatkin'i "Sovyet karşıtı konuşmalarından" dolayı partiden çıkarmıştır. Yapılan araştırmalar sonucu, Mohnatkin'in yoldaşlarla yaptığı bir sohbetinde, partizan kolu komutanın düşünceleri olan, hatta kendisi de o zaman

komutan yardımcısıymış, beyazlarla yapılan iç savaş yıllarında, köy Sovyet'inin ölenlerin çocuklarına acımasızca davranmasını anlatması "Sovyet karşıtı konuşmalar" olarak anlaşılmıştır. SBKP(B) MK KPK'nin olaya müdahele etmesinden sonra, Yoldaş Mohnatkin parti üyeliği hakkını tekrar geri alabilmiştir.

Parti mekanizmasına kadar sızan parti düşmanlarının böylesine kışkırtıcı etkinlikleri Voronej, Krasnodar, Çelyabinsk ve diğer parti örgütlerinde meydana gelmiştir.

Tüm bu olaylar, birçok parti örgüt ve yöneticilerimizin, ilk önce uyanık davranarak, feryatlarıyla düşmanlıklarını maskelemeye ve parti saflarında gizlenmeye gayret eden, usta maskeli düşmanları, daha sonra da baskı yoluyla Bolşevik kadrosunu bölmeye ve parti bünyesinde aşırı bir güvensizlik ve şüphe uyandırmaya çalışanları şimdiye kadar farkına varamadıkları ve meydana çıkaramadıklarını gösteriyor.

Böylesine 'azılı hain' maskeli düşman genelde herkese uyanıklıktan bahsederek, daha fazla olayı "ortaya çıkarmaya" acele davranıyor. Partide kendi işlediği suçları örtbas etmek ve gerçek halk düşmanının ortaya çıkmasında parti örgütlerinin dikkatini dağıtmak için elinden gelen her şeyi yapıyor.

Böylesine 'rezil ikiyüzlü' maskeli düşmanlar her yola başvurarak, parti örgütlerinde her parti üyesinin diğer bir komünisti savunması gerekirken, üyelerin birbirlerine iftira attığı son derecede şüpheli bir ortam yaratıyorlar ve bu halk düşmanlarının aracılığı ile parti üyeleri birbirlerini suçluyorlar.

Böylesine 'kışkırtıcı alçak' maskeli düşmanlar, parti örgütünün, komünistlerin verdiği dilekçeleri incelemesinde, yine her yola başvurarak bu incelemeler için yine son derecede şüpheli bir ortam yaratıyorlar ve komünistlerin arasında politik, güvensiz bir hava estirerek, tarafsız bir inceleme yapmaktan kaçınıyorlar ve yeni dilekçelerin verilmesini sağlıyorlar.

Parti örgüt ve yöneticileri böylesine maskeli düşmanların kışkırtıcı etkinliklerini engellemek ve foyalarını açığa vurmak yerine, genelde dizginleri düşmanın eline vererek, şerefli komünistlerin iftiraya uğradığı, düşmanların rahatlıkla hareket edebildiği bir ortam yaratarak, kitlelerin hiçbir neden yokken partiden atılmalarına ve cezalandırılmalarına sebebiyet veriyorlar. Hatta parti yöneticilerimiz, parti mekanizmasının içlerine kadar sızan ve şerefli komünistlere iftira eden bu düşmanların foyası meydana çıktıktan sonra bile, komünistlerin partiden haksız yere atılmalarına yol açan sabotajların yok edilmesi için gerekli önlemleri almıyorlar.

Tüm parti örgüt ve yöneticileri, parti içlerine kadar sızan, sahte uyanık feryatlarla partide düşmanlıklarını gizleyerek, azılı haince etkinliklerini daha fazla sürdürebilmek için kendini saklayan, bu maskeli düşmanları artık ortaya çıkarmak ve yok etmek zorundadır.

Parti örgütlerimizin hem partiden çıkartmalar sırasında ayrıcalıklı olmaya ve kendini göstermeye gayret eden mevki düşkünü komünistleri, hem de parti saflarında son derece şüphe yaratıp, baskı yoluyla Bolşevik kadrosunu bölmeye çalışan, sahte uyanık feryatlarla partide düşmanlıklarını gizleyen parti içerisindeki bu maskeli düşmanları şimdiye kadar bulup ortaya çıkaramaması ve damgalayamaması nasıl açıklanabilir?

Bu, parti üyelerinin kaderine karşı yapılan cani ve düşüncesizce bir davranış olarak anlaşılmaktadır.

Birçok parti yöneticimizin politik dar görüşe sahip çıkarcı oldukları, çevresinde halk düşmanı ve mevki düşkünü insanların barınmasına izin verdikleri ve parti üyelerinin kaderini ilgilendiren meselelerin çözümünde alt kademedeki görevlilere düşüncesizce söz hakkı verdikleri herkesçe bilinmektedir.

Bölge, il komiteleri, birlik komünist partileri MK'leri ve

yöneticileri, komünistlerin partiden çıkartılmasında Bolşevizme yabancı olan, parti karşıtı çalışmalarda hataları düzeltmedikleri gibi, yanlış yönetimleriyle de parti üyelerine acımasız ve bürokratik davranarak mevki düşkünü komünistlere ve maskeli halk düşmanlarına uygun bir ortam hazırlamaktadırlar.

Bölge, il komiteleri ve birlik komünist partileri MK'lerinin meseleyi tam kavrayıp, parti üyelerine böylesine taraflı davranmayı mahkûm ettikleri, komünistlerin hiçbir gerekçeye dayanmadan haksız yere partiden atılmalarında parti örgütlerinin yerel yöneticileri hakkında soruşturma açtırdıkları gibi olaylar ne yazık ki şimdiye kadar meydana gelmemiştir.

Parti örgüt yöneticileri, partiden haksız yere atılmalar sırasında yapılan hataları düzeltmenin partinin otoritesini sarsacağını ve halk düşmanlarını meydana çıkarma işini bozacağını düşünerek, partiden haksız yere atmaların düşmanların işine yarayacağını akıllarına bile getirmemişlerdir.

Birçok bölge ve il parti örgütlerinde daha incelenmeye alınmamış, bir üst mahkemede görüşülmesi gereken oldukça fazla dosya bulunmaktadır. Rostov bölgesinde 2500'den fazla, Krasnodar ilinde 2000, Smolensk bölgesinde 2500, Voronej bölgesinde 1200, Saratov bölgesinde 500 tane dosya daha incelenmeye alınmamıştır.

Bölge, il komiteleri ve birlik komünist partileri MK'leri, partiden atılanların bu dosyalarını incelemeyerek, parti tüzüğüne aykırı hareket edip, SBKP(B) il ve bölge komitelerinin buna benzer kararlarını bir üst mahkemede görüşülmeden kesin kararlara dönüştürmüşlerdir.

Tüm bunlar, bölge, il komiteleri ve birlik komünist partileri MK'lerinin aslında yerel parti örgütlerinin yönetimine dikkat etmedikleri, özellikle parti üyelerinin kaderini ilgilendiren önemli ve titiz konularda işlerin oluruna bırakılarak, keyfi hareket edildiği anlamına gelmektedir.

Bölge, il komiteleri ve birlik komünist partileri MK'leri, bir gerekçeye dayanmadan partiden atılmalara göz yummuş ve komünistlere keyfi davranmaya izin veren parti yöneticilerini saf dışı bırakmamışlardır.

Bolşeviklere yabancı olan, insanlara ve parti üyelerine bu şekilci, insafsız ve bürokratik davranışa son vermenin zamanı artık gelmiştir.

Şunu kavramak gerekir;

> "Parti, parti üyesi için çok ciddi ve bir büyük meseledir, partide üyelik ya da partiden atılma insanın hayatında önemli bir dönüm noktasıdır."

Şunu kavramak gerekir;

> "Partide, parti üyeliği saflarında bulunmak ya da partiden çıkarılmak bir ölüm kalım meselesidir."(Stalin)

Bolşevik uyanıklığının özü, hiçbir araştırma yapmadan ya da tesadüfen onlarca, yüzlerce kişiyi partiden atmakta değil, ne olursa olsun düşmanı büyük bir ustalıkla bulup ortaya çıkarabilmekte yatar; artık bunu kavramak gerekir.

Bolşevik uyanıklığı sadece partiden atmak değil, tam aksine partiden ihraç edilenlerin ya da partiden çıkarılanların haklarını geri verme meselelerini görüşürken bile, en azından yoldaşların kaygısına özen gösterme yeteneğine sahip olmak demektir.

SBKP(B)MK Plenumu, tüm parti örgüt ve yöneticilerinden, parti kitlelerinin Bolşevik uyanıklığının elden geldiği kadar yükseltilmesini, sonsuza dek tüm parti düşmanlarının açık ve zoraki bir şekilde ortaya çıkartılmasını ve köklerinin kazıtılmasını istemektedir.

SBKP(B)MK Plenumu, bu görevin başarıyla yerine getirilmesini, insanlara ve parti üyelerine karşı yapılan bu keyfi davranış ve parti karşıtı çalışmaları tamamıyla yok etmenin çok önemli bir koşulu olarak görmektedir.

SBKP(B)MK Plenumu şunları kararlaştırmıştır:

1) Bölge, il komiteleri, birlik komünist partileri MK'leri ve tüm parti örgütleri bir gerekçe olmadan partiden kitlelerin çıkartılmalarını kararlı bir şekilde durdurmalıdır. Partiden ihraç edilenlerin, haklarını geri verme meseleleri görüşülürken bireysel ve müsamahakâr davranılmalıdır.

2) Bölge, il komiteleri ve birlik komünist partileri MK'leri, SBKP(B) MK emirlerini yerine getirmeyen, parti üyelerine keyfi davranan ve tüm belgeleri yeterince incelemeden SBKP(B) adaylarını ve üyelerini partiden ihraç eden parti yöneticilerini görevden alıp haklarında soruşturma açmalıdır.

3) SBKP(B)MK KPK parti kurulları, bölge, il komiteleri ve birlik komünist partileri MK'leri, partiden ihraç edilenlerin bir üst mahkemeye başvurulan dava dosyalarının incelenmesini üç ay içinde bitirmelidir.

4) Tüm parti komiteleri, komünistlerin partiden ihraç edilmesine yol açan gerekçeleri ve alınan kararları, parti üst organlarının tam ve açık bir şekilde inceleyebilmesi için açıklamalıdırlar. İl, şehir, bölge komiteleri ya da birlik komünist partileri MK'leri her kararı yazılı olarak yayınlamak zorundadır.

5) Parti organları, yerel parti organları tarafından haksızca partiden ihraç edilen parti üyelerinin haklarını geri vermeyi sağlayarak, verecekleri kararlarda SBKP(B)'ye bağlı hangi il ve bölge komitelerinin, yeniden partiye alınanlara, parti belgelerini dağıtması gerektiğini belirtmelidirler.

6) Parti il ve bölge komiteleri, partiye yeniden alınanlara parti belgelerini hemen teslim edip, onların parti çalışmalarına katılımını sağlayarak, parti taban örgütlerinin tüm üyelerine, SBKP(B) saflarında partiye yeniden alınanların Bolşevik eğitiminden sorumlu olduklarını anlatmalıdır.

7) Parti örgütleri, parti üyelerine iftira eden suçlu kişiler hakkında soruşturma açarak, iftiraya uğramış parti üyelerini tamamen temize çıkarmalıdır. Önceden basında çıkan ve parti üyelerinin itibarını düşüren belgeler hakkında kararlar alıp, bunları yayınlamalıdırlar.

8) Bir komünistin bir üst mahkemede davasına bakılmadan ve kesin olarak partiden ihracına karar verilmeden partiden atılması olayının listeye kaydedilmesi parti örgütlerine yasaklanmıştır.

9) SBKP(B)'den atıldıktan sonra görevinden ya da işinden alınan kişilerin hatalı ve zararlı çalışmalar yapmaları yasaklanmıştır.

SBKP(B)'den atılması gerekli görülen kişilere başka bir iş sağlandığı takdirde görevlerinden hemen uzaklaştırılmalıdır.

10) Bölge, il komiteleri ve birlik komünist partileri MK'leri 15 Şubat 1938 tarihine kadar gerekli Sovyet ve ekonomik organların aracılığı ile SBKP(B)'den çıkartılanların işe alınmasını sağlayarak SBKP(B)'den atılanların işsiz kalmalarına izin vermemelidir.

Ocak 1938

A. JDANOV

SBKP(B) 18. KONGRESİ'NE RAPOR

Giriş

Yoldaşlar,

18. Kongre'ye sunduğu raporda Stalin Yoldaş, ikinci Beş Yıllık Plan döneminde partimizin kaydettiği görkemli sosyalist zaferleri özetledi. Zaferlerimizin son derece derin ve sağduyulu bir analizini yaparak, SSCB'nin kademeli bir şekilde sosyalizmden komünizme geçişine ilişkin büyük bir çalışma programının ana hatlarını ortaya koydu.

Sosyalizmin zaferi, partimiz için, onun Leninist-Stalinist önderliği için bir başarıdır.

Parti politikasının, teorisinin, ideolojisinin ve örgütsel ilkelerinin bir zaferidir.

Ülkemizin milyonlarca emekçisi partimiz etrafında toplandı. Partimizin düşünceleri, komünizmin düşünceleri, Sovyet halkının bayrağı haline geldi.

Sosyalizmin inşasında ortaya çıkan tarihi görevleri yerine getirmek ve sosyalizmin zaferinin kazanımlarını bizi kuşatan kapitalist dünyadan ve onun SSCB içindeki ajanlarından korumak için parti, kendi politik ve örgütsel çalışmasında esaslı bir yeniden düzenlemeyi sonuca vardırmak zorundaydı.

Parti, saflarını düşman ayaktakımından arındırıp Bolşevik birliği ve sağlamlığı pekiştirerek ve politik ve örgütsel çalışmasında yeniden düzenlemelere giderek gücünü ve ideolojik ve örgütsel donanımını artırdı.

Parti şimdi her zamankinden daha güçlüdür.

Ve biz bunu Stalin Yoldaş'ın önderliğine borçluyuz. *(Güçlü bir alkış ve tezahürat. Herkes ayağa kalkar.)*

Partimizin gücünün kaynağı, yeni çağlar açan zaferlerinin kaynağı, partimizin yeni tip bir parti, Leninist-Stalinist bir parti olmasında, oportünistlerle ve işçi sınıfının tüm düşmanlarıyla uzlaşmayan bir parti olmasında yatıyor. Partimiz, sosyal devrim partisidir; Marx, Engels, Lenin ve Stalin'in sağlam teorisinin kaynağından beslenmiştir. Programı, taktikleri ve örgütsel ilkeleri Marksizm-Leninizmin granit temeline dayanmıştır. Saflarında işçi sınıfının en iyi temsilcilerini, onun en sadık, en bilinçli, en devrimci, en cesur ve disiplinli evlatlarını barındırır. Bunun sayesindedir ki Bolşevik Parti işçi sınıfının militan kurmayı, onun devrimci önderi, *"...iktidar mücadelesinde proleterlere önderlik edecek kadar gözüpek, devrimci bir durumun karmaşık koşulları arasında kendi dayanaklarını bulabilecek kadar deneyimli ve hedefine giden yolda bulunan tüm gizli engebelerden sakınacak kadar esnek"* (Stalin, *Leninizmin İlkeleri*) bir parti haline gelmiştir.

Bolşevik Parti, işçi sınıfının önderliği rolünü sadece tutarlı devrimci ve bilimsel programı ve taktikleri ile değil, örgütüyle de yerine getirir. Partimizin ayırt edici özelliği, onun, devrimci faaliyetinin her aşamasında örgüte özel bir önem vermesinde yatar. Partimiz, örgütsel meselelerde oportünizme karşı acımasız oldu ve iç yaşamını yönlendirmede her zaman, parti faaliyetlerinin tarihsel koşullarına tekabül eden ve politik görevlerini yerine getirmesini sağlayan örgüt biçimleri, kural ve yasalar planladı.

Devrimci bir program, sağlam, merkezi bir örgüt olmaksızın hayata geçirilemeyeceğinden, Bolşevizmin örgütsel ilkeleri, tutarlı bir devrimci programın ve taktiklerin gerçekleştirilmesinin bir aracıdır. Parti yapısının Leninist-Stalinist örgütsel ilkeleri, parti örgütlerinin pratik faaliyet yöntemlerini, parti yapısının biçimlerini ve iç yaşantısını düzenleyen kural-

ları tanımlayan parti tüzüğünde somutlaşmıştır. Sosyalist devrimin ve işçi sınıfının diktatörlüğünü gerçekleştirmenin örgütleyicisi ve önderi olarak partimizin tarihsel misyonu, onun örgütsel yapısının temel ilkelerini belirlemiştir: Parti örgütlerinin faaliyetlerinde katı merkeziyetçilik; bilinçli bir iç disiplin; amaç ve eylem birliği; hizip ve gruplaşmaların yasaklanması; partinin yeni üyelerinin dikkatli seçimi; partiyi, oportünist ve küçük burjuva unsurların saflarına sızmasından koruma; parti üyelerinin faaliyetlerini artırmaya ve parti içi demokrasinin gelişmesine sürekli özen gösterme. Parti tüzüğünde cisimleşmiş bu ilkeler, partinin sarsılmaz temelini oluşturur.

Parti, her zaman tüzüğünü, parti yaşantısının ve parti yapısının ihlal edilemez temeli olarak gördü ve tüzüğün tüm maddelerinin müsamahasız yerine getirilmesi için mücadele etti. Bolşevik örgüt ilkelerinin ve onların somutlaşmış ifadesinin –SBKP(B) Tüzüğü– içerdiği muazzam gücün farkında olan burjuva uşakları ve ikiyüzlüleri, SSCB'de kapitalizmin restorasyonunun yolunu açma amacıyla defalarca, parti tüzüğünün altını oyma, parti birliğini yok etme ve onu zayıflatma çabalarında, parti üyeliğinin yüce mertebesini bir perde olarak kullandılar. Son birkaç yılın olayları, halkın aşağılık düşmanlarının –Troçki, Buharin ve faşizmin burjuva milliyetçi ajanlarının, casusların ve saptırmacıların– kendi yıkıcı emelleri için parti tüzüğü ihlallerini ne kadar çok kullandıklarını gösterdi. Bu ihlaller –demokratik merkeziyetçilik ilkelerinden ayrılma, partiye toptan kabuller, parti işlerinin yürütülmesindeki karmaşa, vb.– Bolşevik uyanıklığın körelmesi ve partinin örgütsel ilkelerinin unutulmasının bir sonucudur. Bunun içindir ki parti tüzüğünden sapmalar, onun kural ve maddelerini ihlaller, partinin Leninist-Stalinist öğretisinin ihlali anlamına gelir ve partiye zarar verir.

Devrimci Marksizmin partisi, örgütsel biçimleri ve çalış-

ma yöntemlerini, somut koşullara uyacak şekilde belirler. Bu temelde, Bolşevik Partisi hiçbir zaman parti yapısının kurulu biçimlerini, bir dogmaya, cansız bir şablona dönüştürmedi. Marksist teorinin gelişiminde ve parti tüzüğünde ortaya konan örgüt biçimlerinde olduğu gibi, partimiz yaratıcı Marksizme dayanır ve bu örgüt biçimlerini, sınıf mücadelesinin koşullarının gelişimine ve ortaya çıkan yeni politik görevlere uygun olarak yeni deneylerle zenginleştirir.

10. Parti Kongresi'nin "Parti İşleri" hakkındaki kararında bu konuda belirlenen hükümleri size hatırlatmama izin verin:

> "**1.** Devrimci Marksizmin partisi, devrimci sürecin tüm aşamalarına uyan mutlak doğru bir parti örgütü biçimini ve çalışma tarzını araştırmayı kesinlikle reddeder. Tam tersine, örgüt biçimi ve çalışma tarzı, tamamiyle somut tarihsel durumun kendine özgü özellikleri ve doğrudan bu durumun ortaya çıkardığı görevler tarafından belirlenmelidir.
>
> **2.** Bu bakımdan açıktır ki, devrimin gelişiminin objektif koşullarında bir değişiklik, buna uyan örgütsel biçimler ve çalışma tarzları, partiyi geliştirmekten çıkıp, onun gelişmesinin önünde bir engel haline gelebilir. Yine aynı şekilde, uygunsuz hale gelen bir örgüt biçimi, uygun objektif koşulların yeniden oluşması durumunda, yeniden gerekli ve en kestirme örgüt biçimi haline gelebilir.
>
> **3**. Yeni ortaya çıkan bir durumun gerekleri ile kurulu bir örgüt biçimi ve çalışma tarzı arasındaki çelişki, genelde bir çizgi değişikliği kesin olarak hissedilir hale gelmeden önce açığa çıkar. Çizgi, ancak önceki örgütlenme biçimi ve ona uygun çalışma tarzını ortaya çıkaran görevler –bir bütün olarak– yerine getirildiğinde değiştirilmelidir."

Partimizin tarihinde, örgütsel faaliyetin biçim ve yöntemlerini değiştirme örnekleri defalarca yaşanmıştır. Kendi temel

örgütlenme ilkelerinin ihlaline izin vermemenin yanında, parti her zaman çalışmasının içeriğini geliştirmeyi kolaylaştıran, politik görevlerini yerine getirmeyi, söz ve eylem birliğini sağlayan böylesi örgüt biçimleri kurdu. Bu temelde parti, tüzüğünü, durum değişikliklerine, yeni görevlere ve çalışmasında edindiği yeni deneylere bağlı olarak tekrar tekrar değiştirdi. Ülkenin politik yaşamındaki büyük değişiklikler ve dönemeçlerin yaşandığı dönemlerde ve partimiz için yeni politik görevlerin ortaya çıkması durumunda, parti tüzüğünde de değişiklikler yapılmış olması bir rastlantı değildir. Şunu hatırlatmalıyım ki, parti tüzüğündeki başlıca değişiklikler, Yeni Ekonomi Politikasının (NEP) gelişme dönemi olan 1922'de; partinin, 14. Kongresi'nde sosyalist sanayileşme göreviyle karşı karşıya kaldığı 1925'te ve partinin II. Beş Yıllık Plan'ın tarihsel görevlerini yerine getirmeye çalıştığı XVII. Kongre dönemi olan 1934'te yapıldı.

Parti çalışması ve parti yapısı, son birkaç yılda belli bir önem kazandı. Sosyalist dönüşümlerin muazzam çapı, parti ve devletin kaydettiği hızlı gelişme ve milyonlarca Sovyet insanının sosyalist inşa çalışmasında işe koyulma, parti ve parti önderliğinden telepleri daha da çoğaltıyor.

Örgüt sorununun artan önemi, işçi sınıfının önderi olan partimizin rolünün artmasına işaret ediyor.

XVII. Parti Kongresi'nde, örgüt meselesi, örgütsel işleyişi politik çizgi ile uyumlu hale getirme meselesi, Stalin Yoldaş ve Kaganoviç Yoldaş'ın raporlarında ve kongrenin önergelerinde etraflıca ele alınmıştır.

İşçi sınıfının en ileri müfrezesi ve önderi olan partimiz, sosyalizmin zaferi ile, SSCB yeni bir gelişme evresine, sınıfsız, sosyalist toplumun inşasının tamamlanması ve sosyalizmden komünizme geçişinin tamamlanması aşamasına girdiğinde daha da büyür.

Son birkaç yıl, partinin kendisini sürekli donattığı ve ör-

gütlenme silahını keskinleştirdiği bir dönem oldu. Halbuki Lenin, ünlü eseri *Bir Adım İleri İki Adım Geri*'de örgütsel kuralları geliştirdi ve bu kurallar daha sonra yeni tip bir partinin, Bolşevik Parti'nin örgütsel ilkeleri haline geldi. Stalin Yoldaş da hem teori, ideoloji ve taktiksel anlamda, hem de tüm örgütsel çalışmamızı bilimsel bir temele oturtma anlamında Lenin'in parti öğretisinin örgütsel ilkelerini daha da geliştirdi, örgüt konusundaki parti öğretisini yeni kural ve hükümlerle tamamladı ve Bolşevik örgütlenme bilimini ilerletti. Böylece partiyi ve işçi sınıfını, ülkemizde sosyalizmi inşa etme tarihsel görevinin başarılması için donattı. *(Alkışlar)*

Burada, 17. ve 18. Kongre arasındaki dönemin büyük önemini, 18. Kongre'nin örgütsel deneyimi zenginleştirmesi açısından önemini vurgulamak istiyorum.

Stalin Yoldaş partiye, partinin örgütsel yapısı konusunda yaratıcı Marksizmin parlak örneklerini verdi. Politik çizgi ile örgütsel işleyiş arasındaki iç ilişki öğretisine gönderme yapıyorum. Yani kadroların seçilmesi, yetiştirilmesi, ilerletilmesi ve yerleştirilmesinin bilimsel olarak örgütlenmesine; kararların yerine getirilmesi konusunda denetimin Bolşevik bir tarzda örgütlenmesine; partinin, saflarına sızmış düşmanlarla mücadele ve saflarını yozlaşmış ve ikiyüzlü unsurlardan temizleme yöntemlerine; uyanıklık ve Bolşevizmin özümsenmesine dair.

Tüm bu meselelerde Stalin Yoldaş partiyi akıllı ve uzakgörüşlü hükümlerle donattı. Bunlar, Bolşevik örgütlenme teorisinin hazinesine büyük bir katkı ve eylem rehberi oldu.

SBKP(B) Tüzüğü'nü değiştirmek neden gereklidir?

18. Kongre, SSCB'nin ekonomik hayatı ve sınıfsal yapısında köklü değişikliklerin yaşandığı bir dönemde toplandı.

Stalin ve Molotov Yoldaşların sunduğu raporlarda bu sorunlar bütünlüklü ve açık bir şekilde ele alındığı için tekrar üzerinde detaylı olarak uzun uzun durmaya gerek yok.

SSCB'de sosyalizmin zaferi, sosyalist ekonomik sistemin hâkimiyetini sağladı. SSCB'nin sınıfsal bileşimi, ekonomik alandaki köklü değişimlere bağlı olarak değişti. Sosyalist inşa döneminde, tüm sömürücü unsurlar –kapitalistler, tüccarlar, kulaklar ve kâr yapanlar– tasfiye edildi. SSCB'nin emekçileri –işçiler, köylüler ve aydınlar– sosyalist inşa döneminde derin değişimlere uğradılar.

Emekçileri bölen sınıf sınırları yok oluyor; işçi, köylü ve aydınlar arasındaki ekonomik ve politik çelişkiler ortadan kalkıyor, gideriliyor. Sovyet toplumunun ahlaki ve politik birliğinin temelini oluşturan da budur. Sovyet toplumunun bu ahlaki ve politik birliği, SSCB Yüksek Sovyetleri ve Cumhuriyetler Birliği Yüksek Sovyetleri için yapılan seçimlerde komünistler ve parti-dışı blokun yaratılmasında ve zaferinde kendini gösterdi.

Parti etrafında, ileri işçilerden, köylülerden ve aydınlardan, parti davasının aktif ve bilinçli savaşçılarından ve parti politikasının kitleler içindeki araçlarından oluşan birçok parti-dışı Bolşevik yetişti.

SSCB'nin ekonomik ve sınıfsal yapısındaki bu köklü değişikliklerden dolayı, SBKP(B) Tüzüğü'nde ortaya konan partiye kabul koşullarında değişikliklere gitmenin zamanı gelmiştir.

Partiye kabul kategorilerinin kaldırılması

Parti tüzüğünde belirtilen ve partiye yeni üye kabulünde uygulanan mevcut sistem, başvuranın sosyal statüsüne bağlı olarak dört farklı kategori içeriyor. Belli ki bu sistem, sosyalizmin SSCB'deki zaferinin bir sonucu olarak Sovyet toplumunun sınıfsal yapısında gerçekleşen değişikliklerle bağdaşmıyor. Partiye yeni üyelerin kabulündeki farklı kategorilere ve farklı deneme dönemlerine olan ihtiyaç artık ortadan kalkmıştır.

Parti üyeliği için başvuran kişinin sosyal statüsüne bağlı

olarak farklı kabul kategorileri, bildiğiniz gibi, 1922'deki 11. Parti Kongresi'nde, Yeni Ekonomik Politika (NEP) döneminin başında, proleter olmayan unsurların partimize girmesini zorlaştırmak amacıyla karara bağlanmıştı. O zamanki durum, bugünkünden tamamıyla farklıydı. O zaman proletarya kısmen zayıftı. Köylüler bireysel bir üretimde bulunuyordu. Sömürücü sınıflar tam olarak ortadan kalkmamıştı. NEP, parti üyelerinin belli bir kesiminde, özellikle proleter olmayan unsurlar arasında demoralize edici bir etkide bulunuyordu. Bu koşullar altında, partinin önderlik rolünü başarılı bir şekilde yerine getirmesi için, saflarına kararsız, küçük burjuva unsurların sızmasını önleyecek bir engel koymak, partiye kabulde farklı kategoriler belirlemek gerekliydi. Bu, partimizin güçlenmesinde ve tarihsel görevlerini yerine getirmesinde büyük bir rol oynadı.

Fakat ülkemizde sosyalizmin zaferi ile birlikte bu sınırlamalara olan ihtiyaç ortadan kalktı. Bu sınırlamalar şimdiden, parti saflarının ileri işçiler, köylüler ve kendilerini işçi sınıfı davasına adamış aydınlarla takviye edilmesine engel oluyor. Parti, artık eski çerçevesine ve standartlarına bağlı kalamaz. Farklı kabul kategorilerine olan ihtiyaç artık ortadan kalkmıştır.

Partiye kabulde mevcut sistemin pratikte ne gibi uygunsuzluk ve anormalliklere yol açtığı, herhangi bir parti örgütünün yaşamış olduğu birçok örnekle ortaya konabilir.

En iyi Stehanovcularımız, yeteneklerinden ve hizmetlerinden dolayı yönetici görevlere atandıkları halde, partiye girmek için başvuru yaptıklarında kendilerini ikinci sınıf insan konumunda buldular.

Eğitim görmüş bir işçi veya bir işçinin oğlu, partiye girmek için başvuru yaptığında dördüncü kategoride sınıflandırılıyor.

Örnek olarak, eskiden Skorokhod Ayakkabı Fabrika-

sı'nda kundura kalıpçısı, şimdi ise SSCB Hafif Sanayi Halk Komiseri Yardımcısı olan, Leningrad'ın en iyi Stehanovcularından Smetanin Yoldaş'ı alalım. Çok iyi bir Stehanovcu olarak atölye denetimciliği ile görevlendirildi ve bir atölye denetimcisi olarak partiye ikinci kategoriden aday üye olarak kabul edildi. Daha sonra hizmet ve yeteneklerinden dolayı fabrika yöneticiliğine atandı ve Şubat 1939'da parti aday üyeliğinden tam üyeliğe geçme sorunu ortaya çıkınca, dördüncü kategoriden partiye girmek zorunda kaldı.

Burada, ilerleyen ve gelişen, fakat partiye kabul edilme koşulları daha karmaşık ve zor hale gelen bir insan söz konusu. Smetanin Yoldaş ve onun durumunda olan tüm yoldaşlar, geliştiklerinde partiye kabulün neden daha zor hale geldiğine şaşırdılar. Smetanin Yoldaş haklı olarak bunu protesto etti. "İşçilikten atölye denetimcisi görevine atandığımda kötüleştim mi?" diye sordu. "Beni fabrika yöneticisi yaptıklarında daha mı kötü oldum? Neden şimdi, sıradan bir işçi olduğum zamankinden daha fazla sayıda ve daha uzun süreli partililerin 'önermesini' almak zorundayım?"

Ya da burada bir konuşma yapan ve Leningrad'dan selam getiren Kartashev Yoldaş'ı ele alalım. Onun kötü bir işçi olmadığı ve yaptığı konuşmanın hiç de kötü olmadığı düşünülebilir. SSCB Yüksek Sovyeti seçimlerinde parti dışı bir ajitatör olarak öne çıktı. O bir tesisatçı ve bir Stehanovcuydu ve şimdi de Mühendisler ve Teknisyenler Örgütü saflarına yükseltildi. Partiye başvurduğunda ikinci kategoriden kabul edildi. Bu nasıl bir anlayıştır? Parti kendisini Kartashev gibilerinden 'korumak' zorundadır diye düşünenler çıkabilir.

Stalingrad bölgesinin Stalin yöresi konferansında geçen bir olayı örnek alalım. Birinci sınıf bir işçi olan ve bir yöneticilik görevine yükseltilen Mussin Yoldaş, birinci kategoriden üye olabilmek için tekrar eski işine geri döndü.

Bunun gibi binlerce örnek verilebilir. Bu örnekler, tek suçla-

rı daha üst düzey görevlere yükseltilmiş olmak olan yoldaşlarda haklı bir şaşkınlık ve incinme duygusuna yol açar. Tüm bunlar gösteriyor ki, mevcut partiye kabul koşulları eskimiştir ve gerçekten ileri işçilerin, köylülerin ve aydınların partiye girmesinde bir engel teşkil etmektedir.

Farklı kategoriler altında partiye kabulün neye yol açtığını biliyorsunuz: İnsanlar bir teknisyenin, ustabaşının, vb. hangi kategori altında sınıflandırılması gerektiği konusunda kafa yormaya başladı. Değişik mesleklerin hangi kategoriler altında sınıflandırılması gerektiğini gösteren standart "kartlar" çıkarıldı. Fakat nereye dönerseniz dönün, hangi "kartları" çıkarırsanız çıkarın, açık bir şey var ki, bu koşullar eskimiştir ve artık ortaya konuluş nedenine cevap veremez hale gelmişlerdir. Tüzüğün bu koşulları çağdışıdır ve dökümcünün dediği gibi 'çatlak bir kalıptır'. *(Gülüşler.)*

Bu eski koşullara, yeni ve genç güçlerin ilerlemesini dert edinmeyen geri insanlar bağlı kalıyorlar.

Eski standartlar, yeni, Sovyet intelijansiyası, işçi sınıfının ve köylülüğün en ileri unsurlarından çok, geriliğin, aslında anti-Marksist, anti-Leninist olan eğilimlerin gelişmesine; eğitim ve hizmetlerinden ötürü yönetici görevlere atanmış ileri insanlara karşı hor görme tutumunun gelişmesine malzeme sunuyor.

Tüm bunlar, bir zamanlar gerekli olan bir biçimin, artık eski ve içi boş bir hale geldiğini gösteriyor. Değeri olan bir şey kendi anti-tezine ve bir kusura dönüşmüştür. Örgüt biçimi, içerik ile uygunluk içinde olmalıdır. Bizim içeriğimiz de, sınıfları birbirine yaklaştırma ve sınıf farklılıklarını ortadan kaldırma çizgisini izleyecektir.

Buna bağlı olarak, kongreye sunulan tezler, farklı kategoriler altında partiye yeni üyelerin kabulünü öngören mevcut sistemin değiştirilerek, başvuru yapanın işçi sınıfına, köylülüğe veya aydınlara tekabül etmesine bakılmaksızın, partiye

kabulde ve deneme süresinde herkese aynı koşulların uygulanmasını öneriyor.

Tezlerde, partiye kabul koşullarına ilişkin önerilen değişiklikler, sosyalizmin zaferinin doğrudan bir sonucudur.

Tezler, partiye katılan her aday üyenin bir yıllık bir deneme sürecine tabi tutulmasını öngörüyor. Bu bir yıllık dönem, her aday üyenin partinin tüzüğü, programı ve taktiklerini tam olarak özümseyebilmesi ve parti örgütünün de aday üyenin kişisel vasıflarını denemesi açısından yeterli bir süredir.

. Unutulmamalıdır ki, bugün partimize katılan insanlar, sosyalizm kavgasının değişik alanlarında denenmiş en ileri insanlardır.

Bildiğiniz gibi, bir zamanlar partiye yeni üye alımı dondurulmuştu. Bu durum 1 Kasım 1936'ya kadar devam etti. Parti saflarına yeni üye alımı dondurulduğunda parti etrafında toplanan insanların aktif kesimi, partiye bugünkü yeni üye akışının ana kaynağını teşkil ediyor.

Mevcut deneme üyeliği sistemi, ciddi eksiklikler taşıyor. Bunlardan en önemlisi, birçok parti örgütünün aday üyelerin eğitimine yönelik çalışmalarının tam anlamıyla yetersiz olması ve bunun sonucu olarak da "ebedi aday üyeler" olarak bilinen, 6, 7, 8 yıl, hatta daha uzun bir süre aday üye olarak kalan insanların ortaya çıkmasıdır. *(Hareketlenme ve gülüşler.)* Aday üyeler topluluğu, partiyi sürekli taze güçlerle besleyen canlı bir kaynak olma yerine, birçok örgütte olduğu gibi, bir tür "daimi rezerv" haline geldi.

İkinci olarak, Kongre'den kısa bir süre önce parti örgütleri, aday üyeleri tam üyeliğe yükseltme konusunda bazı ilerlemeler kaydetti. Ancak hâlâ, uzun yıllardır deneme sürecine tabi kalmış azımsanmayacak sayıda aday üye var. Aynı şekilde sempatizan gruplarında da aday üye olarak kabul edilmek için yıllardır bekleyen insanların varlığını göz önünde bulundurursak, şu soru aklımıza gelir: Bu insanlar ne zaman parti-

ye kabul edilecekler? Dört yıl gibi bir süre sempatizan gruplarında, yedi-sekiz yıl gibi bir süre de aday üye olarak geçerse, bunlar ne zaman tam parti üyesi haline gelecekler? *(Hareketlenme.)* Bu çirkin uygulamanın, partinin lanetlediği, halka ve parti üyelerine karşı resmi ve bürokratik tavırlardan kaynaklandığını göstermeye gerek yoktur.

Bir yıllık bir deneme süresi uygulanması önerisinin amacı, bu çirkin pratiğe bir son vermek ve parti örgütlerini, aday üyeler içindeki eğitim ve örgütsel çalışmalarını geliştirmeye zorlamak ve deneme süresini bir formalite olmaktan çıkarmaktır.

Tezlere göre, partiye girmek isteyen herkes, en az üç yıl parti içinde olan ve başvuru yapan kimse ile birlikte en az bir yıl çalışmış üç parti üyesi tarafından önerilmelidir.

Bu öneri, Lenin Yoldaş'ın 15 Eylül 1921'de Molotov Yoldaş'a yazdığı bir nottaki önerisine dayanır:

"Önermeler, önerilen kişinin çalışmasını, şu ya da bu parti örgütünde en az bir yıl birlikte çalışarak bizzat gözlemlemiş kişiler tarafından yapılabilir."

Bu öneri, öneren kişinin, önerilen kişi üzerindeki sorumluluğunu artırmalıdır.

Öneren kişi sayısı ve bunların üyelik sürelerine gelince, tezlerde önerilen formülasyon, partiye son birkaç yıldır üye olanların tavsiyede bulunmasını sağlama amacını güder. Bu öneri şüphesiz zamanında ve yerinde bir öneridir.

Parti safları, sağlam bir politik eğitim almış aktif ve ileri unsurlarla takviye edildi. Bu yeni parti üyelerini, önerme hakkından yoksun bırakmak yanlış olur.

Yoldaşlar, önerme konusunda farklı kategorilere dayanan mevcut sistem, bildiğiniz gibi gereksiz zorluklar ve birçok engel yarattı.

Biliyorsunuz ki, özellikle partiye dördüncü kategoriden katılanlar için öneren kişi bulmak kolay bir iş değil. Bazen in-

san, gerekli sayıda öneren kişileri bulmak için kendini parçalıyor. *(Hareketlenme.)*

Önerme konusunda tezlerde ortaya konan yeni sistem bu sınırlayıcı ve gereksiz engelleri ortadan kaldıracaktır.

Partiye kabul konusunda konan yeni koşullar, bölge komitelerine veya bölgesel olarak bölünmemiş şehirlerdeki şehir komitelerine, temel parti örgütünün yeni bir üye kabul etme kararını onaylamada nihai yetkiyi verir. Bu durum, bölge ve şehir komitelerimize, işçi sınıfı, kolektif çiftlikteki köylüler ve aydınlar içindeki gerçekten en iyi unsurların partiye seçilmesi ve kabulünde büyük bir sorumluluk verecektir.

Yeni sistem, partiye en iyi unsurların seçilmesini kolaylaştıracak; özelikle parti örgütlerinin yetersiz olduğu kırsal bölgelerde canlı parti örgütleri yaratılmasına yardım edecektir. Birçok kolektif çiftlikte temel parti örgütleri mevcut değil. Kırsal bölgelerde güçlü parti örgütlerinin kurulması, kolektif çiftliklerde ve devlet çiftliklerinde parti çalışmasını geliştirmek için büyük bir değer taşıyacaktır.

Parti üyelerinin hakları

Tüzük değişikliği konusundaki bir başka öneri ise, parti üyeleri ve görevleri bölümüne, parti üyelerinin, varlığı kabul edilen fakat tüzükte yer verilmemiş olan hakları konusunda bir madde eklenmesidir.

Önerilen tezler, tüzükte, parti üyelerinin aşağıdaki haklarının belirtilmesini öngörmektedir:

a. Parti üyelerinin, herhangi bir parti işçisini parti toplantılarında eleştirme hakkı;

b. Parti üyelerinin parti organlarına seçme ve seçilme hakkı;

c. Parti üyelerinin, kendi faaliyetleri ve davranışlarına ilişkin kararların alındığı tüm toplantılara katılmayı talep etme hakkı;

d. Parti üyelerinin, SBKP(B) Merkez Komitesi de dahil ol-

mak üzere, herhangi bir parti organına soru önergesi verme veya beyanda bulunma hakkı.

Parti üyelerinin haklarına ilişkin tüzüğe yapılacak bu eklerin, parti üyelerinin faaliyetlerinin ilerlemesinde, parti davası için sorumluluklarının artmasında ve onları bürokrasiden korumada büyük etkisi olacaktır.

Tecrübeler de gösteriyor ki, parti üyelerinin hakları sık sık ihlal ediliyor. Bürokratik ve düşmanca unsurların parti üyelerini eleştiri ve özeleştiri konusunda sıkıştırma ve eziyet etme olayları sık sık yaşandı. Parti üyelerinin yokluğunda, o üyenin faaliyeti ve davranışları konusunda kararların alındığı birçok hadise yaşandı.

Parti üyelerinin yüksek parti organlarına belli beyanlarda bulunmasını yasaklayan birçok düşmanca ve bürokratik hadiseyle karşılaştık. Düşmanca unsurlar, parti disiplinine karşı ve onun üzerinde resmi disiplin koyma uygulamasını yaygın bir şekilde kullanarak dürüst parti üyelerinde moral bozukluğu yarattılar.

Tezler, parti disiplininden daha yüksek bir disiplinin olamayacağı öncülünden yola çıkarak öne sürülmüştür.

Parti üyelerinin seçme ve seçilme hakkının ihlal edildiği olaylar da yaşandı.

Hepiniz geçen yıl, parti organlarına seçim öncesinde, Merkez Komitesi'nin, aday üyelikten tam üyeliğe geçmiş ancak henüz parti kartı alamamış yoldaşların seçime katılmasına izin vermeyen yanlış uygulamanın düzeltilmesi konusunda yaptığı açıklamayı hatırlarsınız.

Parti üyelerinin haklarının ihlali konusunda pratikte yaşanmış birkaç örnek vereceğim.

Sedenkov Yoldaş Stalingrad'da barikat işlerinde çalışmaktadır. 1924'ten beri SBKP(B) üyesi ve 28 yıllık bir işçidir. Sürekli olarak işyerindeki eksikliklere işaret etmiş, fakat işyeri yönetimi ve sosyal örgütler onu dinlememiştir. Sedenkov

Yoldaş daha sonra SBKP(B) Merkez Komitesi'ne, işyerindeki belli eksiklikleri anlatan bir mektup göndermeye karar verdi. Merkez Komitesi'ne iletilmek üzere bu mektubu işyeri parti örgütü sekreterine verdi. Parti üyesinin bu isteğini yerine getirip mektubu iletmek yerine, işyeri birim bürosu, Sedenkov Yoldaş'ın "suçunu" tartışıp onu Merkez Komitesi'ne böyle bir mektup yazmasının bir hata olduğunu kabul etmesi ve gelecekte böyle bir hata yapmayacağı konusunda söz vermeye zorladı. Böylece bu mektup hiçbir zaman Merkez Komitesi'ne gönderilmedi. Parti dokümanlarının incelenmesi sırasında bu olay yeniden gündeme geldi ve işleyişle ilgilenen parti örgütü, Sedenkov Yoldaş'ı "kararsızlık" nedeniyle partiden attı. *(Hareketlenme.)*

9 Ocak 1936'da Stalingrad bölge komitesi Sedenkov Yoldaş'ın ihracını onayladı. Sedenkov, yerel parti örgütleri tarafından öylesine sindirilmişti ki, Parti Denetleme Komisyonu'na 1937'de başvurduğu zaman "hatalarından" pişman olduğunu tekrar dile getirdi. Böylece o, mahkûm etmek yoluyla "ikna edilmiş" oldu. Parti Denetleme Komisyonu'na bağlı Parti Collegium'u, Sedenkov Yoldaşı partiye geri aldı.

Voronezh bölgesine bağlı Liskinsh şehrindeki İkoresk Makina ve Traktör İstasyonu yöneticisi Tolstikov Yoldaş da benzer bir olay yaşadı. Tolstikov Yoldaş, Stalin ve Molotov Yoldaşlara bir mektup göndererek, tahıl teslimi politikasını çarpıtma suçunu işleyen bölge komitesi sekreterleri tarafından haksız yere eziyete uğradığından yakındı.

Parti Denetleme Komisyonu temsilcileri tarafından yerinde yapılan bir araştırma, Tolstikov Yoldaşın beyanının doğruluğunu kanıtladı ve bölge komitesi sekreterleri de halk düşmanları olarak teşhir edildi. Fakat onların tutuklanmalarından sonra bile, Bölge Komitesi Tolstikov Yoldaşa eziyet etmeye devam etti ve onun partiden ihracını ve tutuklanmasını sağladı.

Tolstikov, Voronezh Bölge Komitesi'ne birçok şikâyette bulundu; fakat üç ay boyunca, SBKP(B) Merkez Komitesi Sekretaryası'nın uyarılarına rağmen, bu şikâyetler dikkate alınmadı. Ancak Ağustos 1938'de Parti Denetleme Komisyonu yeniden müdahale ettiğinde Tolstikov Yoldaş tekrar eski görevine döndü ve zulmeden suçlulara cezaları verildi.

Parti üyelerinin faaliyet ve davranışlarının gözden geçirildiği tüm durumlarda söz konusu üyelerin hazır bulunma hakkı da sık sık ihlal edilmiştir. Ne yazık ki, birçok parti örgütünde üyelerin gıyabında partiden ihraç etmeler seyrek rastlanan olaylar değildir.

Tüzükte parti üyelerinin haklarından söz edilmesi, Leninizmin önemli ilkelerinden biri olan, 'kitlelere sadece öğretmek değil, onlardan öğrenme' ilkesinin gözetilmesi konusunda da önemli bir işlev görecektir.

Şubat-Mart 1937'de yapılan Merkez Komitesi Plenumu'nda Stalin Yoldaş şöyle demişti:

> "Yalnızca bizim deneyimimiz, önderlerin deneyimleri, yeterli olmaktan çok uzaktır... İyi bir önderlik için, önderlerin deneyimleri; parti üyelerinin, işçi sınıfının, emekçilerin, 'küçük' diye nitelenen insanların deneyimleri ile desteklenmelidir."

Bu demektir ki, kitlelerle bağlarımızı bir an için bile koparmamalıyız.

Nitekim tüzüğe, parti üyesinin, SBKP(B) Merkez Komitesi de dahil olmak üzere partinin her organını sorgulama ve açıklama isteme hakkının bir madde olarak konması gereklidir. Büyük önem taşıyan devlet ve parti meseleleri, parti ve Sovyet örgütlerinde anormalliklerin açığa çıkarılması olgusu, "küçük adamlar"ın yaptığı beyanlarla ortaya çıktı.

Lenin ve Stalin, cebinde parti kartı olan bir bürokratın en tehlikeli ve en zararlı bürokrat olduğuna sürekli işaret etmiştir. Çünkü parti kartı taşımakla o, parti ve Sovyet yasalarını ve emekçilerin ihtiyaç ve çıkarlarını göz ardı edebileceğini sanır.

Parti üyelerinin haklarını tüzüğe kaydederek, partinin eline kendini beğenmişlik, bürokratik kişisel önem ve kibire karşı savaşmak, önderlerle önderlik edilenler arasındaki ilişkiyi geliştirmek ve dolayısıyla tüm parti ve devlet işlerini geliştirmek için çok güçlü bir silah vereceğiz.

Kitlesel tasfiyelerin kaldırılması

Tezlerde daha sonra kitlesel tasfiyelerden vazgeçilmesi öneriliyor. Deneyimler kitlesel tasfiyelerden vazgeçilebileceğini ve vazgeçilmesi gerektiğini şu sebeplerle gösterdi:

Yeni Ekonomik Politika(NEP) başlarında, kapitalist unsurların yeni bir yaşam kaynağı bulduğu dönemde, partinin saflarını NEP yüzünden demoralize olmuş unsurlardan korumak için uygulamaya konan kitlesel tasfiye yöntemi, kapitalist öğelerin ortadan kalktığı bugünkü koşullarda anlamını yitirmiştir.

Kitlesel tasfiyelerin partiyi güçlendirmede büyük bir rol oynadığını vurgulamak gerekir. Partimiz bugün her zamankinden daha örgütlü bir gücü temsil ediyorsa, saflarını her tür süprüntüden temizleyip gücünü artırmışsa, bunun önemli bir sebebi kitlesel tasfiyelerdir.

Ancak bugün kapitalist unsurlar elendiği, parti işlerinde Bolşevik düzen uygulandığı ve parti safları güvenilmez ve kararsız unsurlardan temizlendiği için, kitlesel tasfiyeler metodu yeni koşullarla uygunluk içinde değildir ve artık amacına varamaz.

Parti, saflarını parti kural ve programını ihlal eden unsurlardan temizlemek için olağan prosedürü izleyebilir.

Kitlesel tasfiyelerin itiraz edilebilecek özelliği, bir kampanya karakterine sahip olması nedeniyle birçok hatayı, özellikle de insanlara birey olarak yaklaşmayı öngören Leninist ilkenin ihlalini bağrında taşımasıdır.

Kitlesel tasfiye yöntemi kesin bir standart koyup herkesi

bir tek kritere göre değerlendirerek formel bir yaklaşım biçimini teşvik eder ve parti üyelerinin, insanlara dikkatli davranılmasını öngören parti ilkesinin gözetilmesine izin vermez ve pratikte de parti üyelerinin haklarının ihlaline yol açar.

Bunun bir sonucu olarak, kitlesel tasfiyeler sırasında birçok haksız yere partiden ihraç etmeler ve partiye sızmış düşmanca unsurların, tasfiyelerden yararlanarak dürüst insanları ezme ve harcama olayları yaşandı.

Parti, saflarını arındırmak için pek çok şey yapmış olduğundan artık kitlesel tasfiyeler yöntemine gerek yoktur. Bu durum, parti saflarını halk düşmanlarından, hainlerden, ihanetçilerden ve faşist ajanlardan arındırma işinin önemli bir kısmının kitlesel tasfiyeler yoluyla gerçekleşmiş olmasıyla ortaya çıkıyor. Ve bunun için de iyi sebepler var. Partinin saflarına yavaş yavaş sokulmuş düşman unsurların uyguladığı yeni yıkıcı faaliyetler yöntemi, bu yıkıcı faaliyetleri, parti çizgisini destekliyormuş gibi gösterip maskeleyen ve parti kararlarını desteklemek için mücadeleye hazırmış gibi görünen bir ikiyüzlülük taşıyordu. Biliyoruz ki belli önderlerimizi aldatmak ve uyanıklıklarını köreltmek için düşman öğeler şatafatlı sergilemelerden, dalkavukluktan, yağcılık atmosferi yaratmaktan, tantanalı söylevler, selamlamalar vb. yöntemlerden geniş ölçüde yararlandılar.

Dolayısıyla kitlesel tasfiye yöntemi fazla etkili olmadı ve partiye gizlice sızan ve gerçek yüzlerini ikiyüzlülük yaparak ve partiyi aldatarak maskeleyen düşman unsurlara ilişkin hedefine ulaşamadı.

Kitlesel tasfiyeler yönteminin daha çok pasif diye adlandırılan parti üyelerine uygulandığı ve bunun da pasiflik iddialarıyla dürüst parti üyelerinin partiden atılmasına yol açtığı ortaya çıktı.

1933'te partiden tasfiye edilen kişilerin büyük bir bölümü, pasif unsurlar olarak nitelenen kişilerden oluşuyordu.

Onlara ilişkin birçok hata, parti örgütleri tarafından yapılmıştı. Dürüst ve sadık insanların, fabrikalardaki en örnek işçilerin pasif unsur olarak sınıflandırılması olayları sık sık yaşandı. Bu kategoride yer alanlar, önemsiz ve boş işlevi olmayan, geniş ailelere bağlı olan ya da birçok kez çalışma grupları toplantılarına katılamayan ya da politik sınav sırasında akıl dağıtıcı ve inatçı soruları cevaplayamayan yoldaşlardı.

Pasiflik temelinde haksız ihraçlar konusunda örnekler vermenin gereği yok. Birçok örneğe her örgütte rastlanabilir.

Nitekim, partinin sağlamlaşması ile kitlesel tasfiyelere olan ihtiyaç ortadan kalkmıştır.

Merkez Komitesi'nin Şubat-Mart 1937 ve Ocak 1938 Plenumu'nda parti, parti üyelerine karşı, partiden ihraç ve partiye geri alma konusundaki resmi ve acımasız bürokratik tutumları mahkûm etti. Bildiğimiz gibi bu uygulama, parti içine sızmayı başarmış ve insanları parti saflarından tasfiye ederek kendilerini öne çıkarmaya ve ilerlemeye çalışan kariyerist unsurlar tarafından olduğu gibi, dürüst parti üyelerini harcamak ve parti saflarında gereksiz kuşku tohumları ekmek için toptan cezalandırma uygulamasına giden, parti içinde kendini maskelemiş düşmanlar tarafından da yaygın bir şekilde kullanılmıştır. Taktiklerini değiştiren düşman, uyanıklık meselesine hız verdi ve karşılıklı güvensizlik ve saflarda örgütsüzlük yaratma amacıyla, olabildiğince çok dürüst komünisti kurban etmek için uyanıklık konusunda ikiyüzlü konuşmalarla bundan en büyük kârı elde etti.

Dürüst insanlara "uyanıklık" maskesi altında yapılan iftiralar, bugün düşmanca faaliyetlerin maskelenmesinde kullanılan en yaygın yöntemdir. Henüz ortaya çıkmamış düşman yabanarısı yuvaları bulmak istiyorsanız her şeyden önce iftiracılar arasına iyi bakın.

SBKP(B) Merkez Komitesi'nin Ocak 1938'deki plenumu, partiden toplu ihraç etme uygulamasına son vermek ve üye-

lerin atılıp atılmaması, atılmış olanların geri alınıp alınmaması kararının verilmesinde farklı bir yaklaşım sağlamak için bir dizi önlem aldı. Merkez Komitesi bunları, Şubat-Mart 1937 Plenumu'nda Stalin Yoldaş tarafından ortaya konan ilkelere dayandırdı.

> "...Bazı parti önderlerimiz halka, parti üyelerine ve işçilere gereken ilgiyi göstermekten uzak. Dahası, parti üyelerini incelemiyorlar, ilgi alanlarını, nasıl geliştiklerini bilmiyorlar; genelde kendi işçilerini bilmiyorlar. Bu yüzden de parti üyelerine ve parti işçilerine karşı bireysel bir yaklaşıma sahip değiller. Parti üyelerini değerlendirmede bireysel yaklaşımdan yoksun oldukları için de çoğu kez gelişigüzel davranıyorlar: Ya onları ölçüsüzce hepten methediyor, ya da yine ölçüsüzce toptan aşağılıyor ve binlerce, on binlerce üyeyi partiden atıyorlar. Böyle önderler, genellikle on binlerle düşünürler; 'birim'ler halinde, tek tek parti üyelerini, onların geleceklerini düşünmezler. On binlerce insanın partiden atılmasını önemsiz görerek, kendilerini, 'Partinin nasılsa iki milyon üyesi var ve on binlerce insanın partiden atılması hiçbir şekilde partinin durumunu etkilemez' düşüncesi ile tatmin ediyorlar. Ancak gerçekten parti karşıtı olanlar parti üyeleri konusunda böyle bir yaklaşıma sahip olabilir.
>
> İnsanlara, parti üyelerine ve parti işçilerine karşı bu acımasız yaklaşımın bir sonucu olarak, partinin bir bölümünde suni bir hoşnutsuzluk ve küskünlük yaratıldı ve Troçkist ikiyüzlüler de büyük bir ustalıkla bu küskün yoldaşlara kancayı attılar ve onları Troçkist bataklığın çamuruna sürüklediler."

Yoldaşlar, SBKP(B) Tüzüğü'ndeki değişikliklere ilişkin tezler tartışmasında, dürüst parti üyelerinin iftiraya uğramasını önleyecek tedbirlere hiç de az denilemeyecek bir ilgi gösterildiğini fark ettiniz. Merkez Komitesi ve Pravda da bu konuda çok sayıda mektup aldı.

"Uyanıklık" bayrağı altında gerçekleştirilen düşmanca faaliyetlerden bazı örnekler vermek istiyorum.

Tambov bölgesi Isınsk şehir parti komitesi sekreteri Kalyakaikin'di. Kısa bir sürede, parti örgütü üyesi 175 kişiden 58'ini partiden atmayı başardı. Kalyakaikin şunları yaptı: Partiden birini attığında, atılan kişi ile herhangi bir ilişkisi olan tüm komünistlerin derhal parti önünde hesap vermesi sorununu ortaya attı. Bir tür "kemer" sistemi ile çalıştı. Örneğin Kalyakaikin Nazarov'u partiden attı. Nazarov daha sonra şehir komitesinin isteği üzerine tutuklandı. Yedi ay sorgulamada kaldı ve suçu kanıtlanamadığı için araştırmayı yapan yetkililer tarafından serbest bırakıldı. Fakat Nazarov gözaltında iken karısı ve diğer yedi komünist Nazarov'la ilişkisi olduğu için partiden atıldılar. Ayrıca 28 Genç Komünistler Birliği üyesi birlikten atıldığı gibi, parti üyesi olmayan 10 öğretmen de görevden alındı. Sonunda, tahmin edileceği gibi, Kalyakaikin bir halk düşmanı olarak teşhir edilerek partiden atıldı ve tutuklandı.

Örneğin, Archangel parti örgütünde de Priluchny adında kötü niyetli bir iftiracı olduğu ortaya çıktı. Bu kişi 142 komünist hakkında iftirada bulunmuş, fakat hiçbiri kanıtlanmamıştı.

Leningrad'da ise Napolskaya'nın başını çektiği parti karşıtı bir grup uzun bir süre faaliyet gösterdi. Bu grup hararetli bir şekilde, dürüst komünistlere karşı sahte kanıtlar uydurup, onlar hakkında İçişleri Halk Komiserliği'ne beyanatta bulundu ve dürüst insanları harcamaya çalıştı. Bu grup, pek çok dürüst insana çamur attı.

Archangel bölgesi Rodvino civarı SBKP(B) Bölge Komitesi eski sekreteri Gladkikh, her komüniste bir halk düşmanı bulması konusunda talimat vermiş ve "Burada kurallar çarpıtılmayacaktır" şeklindeki duyurusunu da önceden yapmıştır.

Aktyubinsk bölgesi Kluchi şehrinde bir halk düşmanı olan Peskovskaya, partiden 156 komünistin bir başka deyişle örgütün üyelerinin % 64'ünün partiden atılmasına neden oldu.

Aynı bölgedeki İlerleme Kolektif Çiftliği'nde tüm parti örgütünü oluşturan 13 üyenin hepsi partiden atıldı.

Düşmanlar ana çabalarını, dürüst Bolşevik kadroları yok etmeye yönelttiler. Ukrayna parti örgütünde önemli bir görevde olan ve halk düşmanı olarak meydana çıkan Kudryavtsev ifadesinde şunları söylüyor:

> "Partiden olabildiğince çok insan atmak için çaba gösterdik. Sebep olmadığı halde insanları partiden attık. Görünürde bir tek hedefimiz vardı: Dargın insanların sayısını ve böylelikle de müttefiklerimizin sayısını artırmak."

Halk düşmanlarının yıkıcı faaliyet planlarının bir parçası da parti aygıtını yok etmektir. Ukrayna'daki parti bölge komitelerinin birine hile ile girmiş bir halk düşmanının ifadesi şöyledir:

> "5-6 günlük bir süre içinde bölge komitesi aygıtını dağıttım; komitenin hemen hemen tüm bölüm yöneticilerini kovdum ve 12-15 müfettişi tahliye ederek yeni büro personelini atadım. Tüm bunları Ukrayna Komünist Partisi (B) Bölge Komitesi'ni, uyanıklığını yitirmiş insanlardan temizleme ve düşmanlara karşı savaşım adı altında yaptım. Bölge komitesi aygıtını 'arındırdıktan' sonra, aynı bahanelerle şehir ve il komitelerini dağıttım. Kısa bir süre içinde, 15 sekreteri ve uzlaşabilecek hiçbir şeyim olmayan birçok fonksiyonerin görevine son verdim. Düşmanlara karşı savaşma bahanesiyle, iyi bir gerekçe olmaksızın attığım komünistleri partiye karşı küstürüyordum. Ayrıca karşı devrimci örgütümüzün bazı üyelerini alt düzey görevlere getirerek ortaya çıkarılmalarını önlemiş oldum."

Bazı örgütlerde iftiracılar kendilerini belli etmişlerdir.

Örneğin, Kiev'deki bir bölgede Khanevsky adında bir iftiracı ortaya çıkarılmıştı. Khanevsky'nin komünistler hakkında yaptığı hiçbir suçlama doğru çıkmadı. Ancak bu iftiracı, hiç rahatsız değildi ve Ukrayna Komünist Partisi (B) Bölge Komitesi'ne gönderdiği elem verici mektupta şu istekte bulunuyordu:

"Düşmana karşı savaşmaktan çok yoruldum ve bu yüzden dinlenmem için bir sağlıkevine gönderilmemi talep ediyorum." *(Yüksek gülüşler.)*

Buna paralel bir beyan da, Bölge Arazi Departmanı Parti Komitesi Sekreteri Nefedov tarafından, Irkutsk'ta aktif üyeler arasında yapılan bir toplantıda yapıldı. Nefedov, parti üyelerini üç gruba ayırıyor: "Birinci türü çok fazla faaliyet gösteren kişiler oluşturur; bu onu arada sırada denetlemek gerektiği anlamına gelir ve bu iz sizi kesinlikle düşmana götürecektir. İkinci türü ise 'geçmiş'i olan, kafası her zaman meşgul olan kişiler oluşturur. Arkada kalmaya mahkûmdur, bu yükten bellidir. Gözünüz onun üzerinde olsun ve denetleyin. Bu iz de büyük bir olasılıkla sizi düşmana götürür. Üçüncü tür de çalışmak zorunda olduğu için çalışan kişilerdir; bunda da yanılmazsınız, o bir düşmandır." *(Yüksek gülüşler).*

Gördüğünüz gibi düzgün bir "teori".

İftiracıların "faaliyetleri" o kadar genişledi ki belli bir "rasyonalizasyon"a gitmek zorunda kaldılar.

Krasnoyarsk bölgesine bağlı Irbeiskoye'deki Parti Bölge Danışma Merkezi yöneticisi olan ve 1925'ten beri parti üyesi olan Alekseyev olayını örnek verelim. Pek fazla işçi özelliği yoktu; tüm zamanını dürüst komünistler ve parti dışı öğretmenler aleyhine iftiralar yazarak geçirdi. "İşi" o kadar çoktu ki kendine çeşitli sütunlardan oluşan bir liste yaptı: "büyük düşman", "küçük düşman", "ufacık düşman", "minicik düşman". *(Yüksek gülüşler.)* Şehirde tahammül edilemez bir durum yarattığını söylemeye gerek yok. Sonunda bir iftiracı olarak partiden atıldı.

Bu Aleksiyev, böyle bir karakteri hangi kitapta gördüğümü düşündürdü ve en sonunda Gogol'ün Ölü Canlar kitabındaki Sobakeviç'i hatırladım. Bildiğiniz gibi Sobakeviç herkesin bir hırsız ve dolandırıcı olduğunu düşünüyordu. Çiçikov bir gün Sobakeviç'e tüm kasaba içinde pervasızlığından

ve sadeliğinden dolayı en sevdiği insanın polis komiseri olduğunu söyleyince Sobakeviç kayıtsızca yanıtlamıştı:

> "Edepsizdir! Seni kandırır, ele verir ve daha sonra beraber yemeğe gider! Hepsini tanıyorum. Her biri birer alçak. Baştan aşağı bir grup edepsiz. Hepsi haindir. Onların içinde yalnızca bir makul insan var; o da savcı. Fakat doğrusunu söylemek gerekirse, o da bir dolandırıcıdır." *(Gülüşler.)*

Belli ki Sobakeviç'in bazı torunlarının torunları bugün hayattalar ve orada burada partiye girmeyi başarmışlar. Demirden bir süpürge alıp bu süprüntüleri partimizden temizlemeliyiz. *(Yüksek alkışlar.)*

İnsanlar hakkında kaygı duymayı reddetme, birine karşı ileri sürülen suçlamaları onun başarılarına göre değerlendirmedeki gönülsüzlük, parti örgütlerimizin birçok önderinin hâlâ muzdarip olduğu bir illettir. Örgütlerimizde hâlâ kendini garantiye almak ve güvenli tarafta olmak isteyen çok sayıda insan var.

Düşmanla "ilişki" halinde olunduğu gerekçesiyle, bir zamanlar çok sayıda partiden ihraçlar oldu ve hâlâ böyle olaylara rastlanıyor.

Aynı gerekçelerle, tek hatası işi gereği halk düşmanları ile ilişkide bulunmuş, örneğin "sokaktan geçerken rastladığında" konuşmuş olmak olan dürüst insanlar partiden toplu olarak atılmıştır.

Şu moda formülasyon, "halk düşmanlarıyla ilişki", dürüst komünistleri harcamak için, parti karşıtı unsurlar tarafından yaygın bir şekilde kullanılmıştır. Sıradan tanıdıklık, resmi görevlerden dolayı işte düşmanlarla ilişkiler, düşmanlarla doğrudan ilişkiler ve karşı devrimci faaliyetlerde bulunmak gibi her şeyi kapsayan geniş ve muğlak ifadelerle, ölçüsüzce her şey tek bir genel formülasyon içine alındı.

Bu temelde çok sayıda büyük hatalar yapılmıştır ve hâlâ da yapılmaktadır.

Tamamiyle biçimsel gerekçelere dayanan böylesine toptan mahkûm etmeler yüzünden, gerçek halk düşmanları ve birinci sınıf hainler adaletten kaçmayı başardılar.

İftiracılar, kendilerini sağlama alanların yardımını gördükleri her yerde aktiftirler. İftiracıların korunmasının bir örneğini verelim. Sverdlovsk Kömür İşletmeleri yöneticisi ve başmühendisi, şube yöneticilerinden birinin karakterini şöyle çiziyor:

> "İşini bilir. Kronik bir içkicidir. İdaresi altındaki insanlarla içme konusunda oldukça yeteneklidir. Son dönemlerde ürün programını yerine getiriyor. İyi bir örgütçüdür. Kendi bölümünü iyi yönetiyor. Büyük işlerden hoşlanmaz. Ürün konusunda tam anlamıyla muhafazakâr ve oportünisttir. Olabildiğince hafif bir program almaya, olabildiğince az çalışmaya ve çok kazanmaya bakar." *(Gülüşler.)*

Bazı parti üyeleri de kendilerini sağlama almak için sık sık sağlık kurumlarının yardımına başvuruyor. İşte bu vatandaşlardan biri için yazılan bir sağlık raporu:

> "(Filan) yoldaş, akli ve sağlık durumu nedeniyle, herhangi bir halk düşmanı tarafından bir araç olarak kullanılmaya müsait değildir.
>
> Bölge Psikiyatristi,
>
> October Bölgesi, Kiev Şehri (İmza)." *(Yüksek Gülüşler.)*

İnsanlara ve parti üyelerine bu tür bir "biyolojik" yaklaşım, yaygın bir uygulama haline geldi. Bu, komünistlerin kendi yaptıklarıyla değil, uzak ya da yakın akrabalarının yaptıklarıyla değerlendirildiği bir teoridir. Bir büyük büyükannenin sağlam olmayan ideolojisi veya sosyal tercihleri, onun birkaç kuşak sonrası torunlarının kariyerlerini mahvedebilir. *(Gülüşler.)*

Böyle bir yaklaşım Marksizme yabancıdır. Bu nedenle, Stalin Yoldaşın açıkladığı ve tekrar tekrar vurguladığı şu prensiple hareket etmeliyiz: Babanın yaptıklarından oğlu so-

rumlu değildir ve bir parti üyesi kendi yaptıklarıyla değerlendirilmelidir. Maalesef bir insanın işini ve politik karakterini kendi çalışmasıyla değil de uzak veya yakın akrabalarının ve atalarının karakteri ile değerlendirmek içimizde yaygın bir uygulama halindedir.

Bu "teoriyi" kullananların açığa çıktığını sanmayalım. Bununla birlikte, sessizce çalışıp insanları, faaliyetleri ve işleri ile değil, genleri ile değerlendiriyorlar.

Bu "biyolojik" yaklaşıma dur demenin zamanı gelmiştir. *(Yüksek tezahüratlar.)*

Saflarımızda sahte ahlakçı adını verebileceğim bir yığın insan var. Bunlar bir parti üyesinin sadece kötü taraflarını görür ve onu tüm yaşamıyla, iyi ve kötü yanlarını dikkate alarak değerlendirmeyi reddederler. Bu insanlar, kişileri her zaman aynı kalan, cansız ve değişmez bir model olarak görürler.

Bu kişiler, büyük bir parola ve proje mucididirler ve bu icatlarını, bireylerin iyi mi kötü mü oldukları, projeye uyup uymadıkları konusunda karar vermede kullanırlar. *(Gülüşler.)*

Bu kişiler, sosyalizmi inşa etme çalışmamızın, tüm eğitim çalışmalarının insanların kafalarını değiştirmek için yürütüldüğünü unutuyorlar. Partimizin varlık sebebi budur; bu yüzden sosyalizmin zaferi için mücadele edip zafere ulaştık; bunun için komünist gelişmenin görevlerini, yani insanların egolarını değiştirme görevini üstleniyoruz. Eğer insanların kafasını değiştirme işinin parti üyelerine uygulanmayacağı, komünistlerin tüm eksikliklerden arınmış doğduğu ve yeniden eğitilmelerine gerek olmadığı düşünülüyorsa bu, insanlara idealist ve şematik yaklaşmaktan başka bir şey değildir. İnsanları tüm bağlantıları ve tezahürleri ile ele almak yerine, belli bir standarda göre böyle soyut bir biçimde değerlendirmek, bizi pasifliğe ve insanlar hakkında kötümser düşünmeye mahkûm eder. Bu kötümser düşünce, hep geçmişe dönüp

bakar. İnsanları bu şekilde yargılamak Bolşevizmle uyuşmadığı gibi, ona düşman bir yöntemdir.

Bana öyle geliyor ki, bu Menşevik bir sapmadan, canlı insanlara karşı tuhaf bir oportünizmden ibarettir. İnsanları ileriye götürmeye, onların hatalarını düzeltmeye ve yeniden eğitmeye çalışmaz; tersine abartılı bir şekilde insanların eksikleri üzerinde fazlasıyla durur ve insanlarda her yönüyle geliştirilmesi ve teşvik edilmesi gereken değerli nitelikleri görmez. Bu sahte ahlakçıların üzerini biraz kazısanız, alttan çok sayıda ikiyüzlü ve hilebaz çıktığını görürsünüz. Böyle yığınla mezar kazıcı etrafınızdayken asla yulaf çorbanızı pişirmezsiniz. *(Yüksek tezahüratlar.)*

Aynı zamanda, partiye geri alınmış üyelere karşı isteksiz bir hak iadesi uygulamasına son vermemiz gerekiyor. Kendisini sağlama alan, güvenli tarafta olan ve "risksiz iş yapan" birçok parti görevlisi, hakları iade edilmiş bir parti üyesini veya aday üyesini etiketliyor veya fişliyor: Eğer biri partiden ihraç edilmişse ve daha sonra geri almak zorunda kalınışlarsa -kimse sebebini bilmese de- bu kişi azarlanır ve sebepsiz yere, sadece bir hatırlatıcı not diye dosyasına ayrıca bir ihtar konur. *(Gülüşler.)*

Bu isteksizce hak iadesi uygulamasına kesin bir son verilmelidir. Eğer biri haklarının tümüyle iade edilmesini hak ediyorsa, dosyasındaki tüm cezalar silinmelidir.

Bu olaylar şunu gösteriyor ki, parti saflarına sızmış ve uyanıklık konusunda ikiyüzlü bir şekilde partiye karşı olan düşmanlıklarını gizlemeye çalışan maskeli düşmanların tümüyle temizlenmesi gereğini ifade eden Merkez Komitesi Ocak Plenumu kararları, henüz bazı parti örgütleri tarafından yeterince yerine getirilmiyor.

Parti üyelerine karşı bireysel yaklaşım yöntemi, henüz tümüyle sağlanmış değil. Partiden toplu ve haksız ihraçlar hâlâ yaşanıyor.

Merkez Komitesi'nin Ocak Plenumu kararları, haksız ih-

raçlara karşı mücadelede azami garantiyi sağlamak, bireysel yaklaşım yöntemini bütünüyle uygulamaya sokmak ve parti üyelerinin kaderi ile ilgili konularda azami dikkati sağlamak amacını güdüyordu.

Bu sorunun taşıdığı büyük önem dikkate alınarak, tüzüğe, parti üyelerine karşı yapılan suçlamaların dikkatli bir şekilde araştırılmasını ve dikkatli bir yaklaşımı sağlayacak, parti üyelerinin haklarını tüm keyfi uygulamalardan koruyacak ve en küçük hatalarda bile en büyük parti cezası olan partiden ihraç yoluna sık sık başvurulmasını engelleyecek bazı eklemeler yapılmalıdır.

Stalin Yoldaş'ın sözlerini hatırlayalım:

> "Parti üyeleri için parti büyük ve ciddi bir şey haline geldi ve partiye girmek ve partiden atılmak bir insanın yaşamında hayati önemde bir olaydır."
>
> "Sıradan parti üyesi için partide kalmak ya da partiden atılmak bir ölüm kalım meselesidir."

Başka bir yerde de Stalin Yoldaş, ordıda nasıl en büyük ceza kurşuna dizilmekse, partide de en büyük cezanın parti saflarından atılmak olduğunu belirtir. (bkz. Stalin, *Muhalefet Üzerine.*)

Şubat-Mart 1937 ve Ocak 1938 Merkez Komitesi plenumlarında alınan kararlar, *partiden ihraçların asgariye indirilmesini öngörür.* Eğer partiden atma, ordudaki en büyük cezaya, yani kurşuna dizmeye tekabül ediyorsa, yerli yersiz uygulanabilir bir şey olamaz.

Parti tüzüğünde çeşitli suçlar için konmuş ceza ölçütlerinin bir bütün olarak kullanılmasını sağlamalıyız. Bütün suçları, büyüklük ya da önemsizliğinin ayrımını yapmadan aynı kefeye koyamazsınız. Bir dönem, partiden ihraçlar birçok parti örgütünde küçük bir değişiklik haline geldi. Hepsi de parti etkisinin oldukça esnek ölçüt cetveli olarak tüzükte belirtilmiş ve çeşitli tür ve derecede parti suçlarına denk düşen

uyarı, azar, ihtar, sert ihtar ve nihai uyarı gibi uygulamalar unutulmuştur.

Tüzükte ortaya konmuş parti eğitimi ve etkisi konusundaki tedbirler bir bütün olarak kullanıma sokulmalıdır.

Artık kullanımdan çekilmiş olan eski cezalarla ilgili birkaç şey söylemek gerekir. Kongre öncesi parti toplantılarında bu konuda da pek çok şey söylendi. Eğer bir kişi kendini değiştirmiş ve ona verilen ceza kaldırılmışsa, düzeltilmiş eski hataların intikamını almak ve parti üyesi üzerinde manevi bir baskı oluşturmak için sürekli ondan söz etmenin gereği yoktur.

Şu örneğe benzer birçok olay yaşanmıştır: Bir kişi on yıl önce bir suç işlemiş ve ceza almış, ancak kendini gözden geçirip hatalarını düzelttiği için ceza geri çekilmiştir. Bununla birlikte, bu kişinin tartışma konusu olduğu her yerde bu ceza istisnasız söz konusu olur. Örneğin, parti organlarına seçilme hakkı açısından bu durum çok zarar verir. Biliyoruz ki parti organlarına seçimlerde adaylar tartışma konusu olduğunda, bu yoldaşların adaylığı çoğunlukla reddedilir. Bu yanlıştır. Eğer bir insan hatalarını düzeltmişse neden tüm yaşamı boyunca kişiliği üzerinde bir leke taşısın? Eski hataların intikamını almak yanlıştır.

Parti programının kabulü mü, özümsenmesi mi?

Bu tezler, tüzükte belirtilen ve yeni üyelerin partiye alınırken, parti program ve kurallarını *kabul etmiş* ve bir aday üye olarak belli bir deneme sürecinden geçmiş olmanın yanı sıra, parti programını da *özümsemiş olması* gerektiği yönündeki kuralın kaldırılmasının gerekliliğine işaret etmektedir.

Stalin Yoldaş, Şubat-Mart 1937'de yapılan SBKP(B) Merkez Komitesi Plenumu'na sunduğu raporda şunları söylüyor:

> "Parti programını özümseyebilmek için gerçek bir Marksist, denenmiş ve teorik olarak eğitilmiş bir Marksist olmak

gerekir. Programımızı özümsemiş, teorik olarak eğitilmiş, denenmiş ve gerçek Marksist haline gelmiş çok parti üyemiz var mı bilemiyorum. Eğer bu yolda devam edersek, partimizde sadece aydınlar ve genelde eğitimli kişileri bırakmamız gerekecek. Böyle bir partiyi kim ister? Lenin'in tümüyle denenmiş ve sınanmış, parti üyesini tanımlayan formülüne sahibiz. Bu formüle göre bir parti üyesi, parti programını *kabul eden*, aidatlarını ödeyen ve parti örgütlerinden birinde çalışan kişidir. Dikkat edilmesi gereken nokta, Lenin'in formülünün parti programını *özümsemekten* değil, onu *kabul etmekten* söz etmesidir. Bu ikisi çok farklı şeylerdir. Burada, parti programını özümsemek üzerine gevezelik eden yoldaşlarımızın değil de, Lenin'in haklı olduğunu ispat etmenin gereği yoktur. Bu açık olmalı. Eğer sadece parti programını özümsemiş ve teorik olarak eğitilmiş Marksistlerin parti üyesi olabileceği varsayımından yola çıksaydı, o zaman parti, binlerce parti çevresine ve parti üyelerine Marksizmi öğreten ve programımızı özümsemelerine yardımcı olan yüzlerce parti okulunu yaratmazdı. Çok açık ki, eğer parti, üyeleri için böyle okullar ve çevreler örgütlüyorsa, bunun nedeni, üyelerinin parti programını henüz özümsemediklerini ve teorik olarak henüz eğitilmiş Marksistler olmadıklarını bilmesidir."

Parti programını özümsemek, onun altında yatan ilkeleri açıklama yeteneği anlamına gelir. Parti programını kabul etmek ise onun ilkelerini onaylamak ve onu savunmaya hazır olmak demektir. Şu çok açıktır ki, adaylardan parti programını *özümsemiş olmayı* talep etmekle -ki bu, *altında yatan ilkeleri açıklayabilmek* demektir- insanları partiden ürkütürüz. Böyle bir talep için hiçbir teorik meşruluk olmadığı gibi, bu anlayış pratikte, üyelik için başvuranlara karşı yanlış bir tutumun gelişmesine yol açtı. Birçok aday, politik bir sınava tabi tutulma -üstelik çoğunlukla bilgisiz kişiler tarafından- korkusundan parti üyeliğine başvurmakta tereddüt etti. Bu haksız talep, pratikte partinin temel ilkelerinin ihlal edilmesine ve birçok parti üyesinin statüsü konusunda belirsizlik ve bulanıklığa yol açtı.

Yoldaşlar, elbette bu, bir aday üyenin deneme sürecinde parti programını özümsemesinin yasak olduğu anlamına gelmez. Burada sözünü ettiğimiz şey, böyle bir talebin *tüzükte* yer almasının gerekip gerekmediğidir. Çok açıktır ki aday üyelerden parti programını özümsemiş olmayı beklemekle insanları partiden ürkütüp uzaklaştırırız.

Parti programının ve tüzüğünün kabul edilmesi, üyelik aidatlarının ödenmesi ve parti örgütlerinden birinde çalışmak: Tüzüğün bir parti üyesinden talepleri bunlardır. Denenmiş ve sınanmış Leninist-Stalinist parti üyesi tanımının geliştirilmeye ihtiyacı yoktur. Bu yüzden mevcut parti tüzüğündeki parti programının *özümsenmesi* ile ilgili zorunluluk kaldırılmalıdır.

Parti içi demokrasi

Yoldaşlar, yeni SSCB Anayasası'nın ülkenin politik yaşamına getirdiği değişiklikler, partiyi yeni görevlerle karşı karşıya getirmiştir. Bu dönüşüm, seçim sisteminin tümüyle demokratikleştirilmesi, sınırlı oy kullanma hakkının yerine genel oy hakkının geçirilmesi, eşit olmayan oy hakkının yerine eşit oy hakkı, dolaylı seçimlerin yerine doğrudan seçimlerin geçirilmesi ve açık oylama yerine gizli oylama demektir.

Yeni seçim sistemi, halkın politik faaliyetlerini geliştirme, Sovyet organları üzerinde kitlelerin daha fazla denetime sahip olması ve Sovyet organlarının halka karşı sorumluluğunun artması sonucunu doğurmaya mahkûmdu ve böyle de oldu.

Ülkenin politik yaşamındaki bu dönüşüme tamamıyla hazır olmak için partinin, onun devindirici ruhu olması ve SSCB Yüksek Sovyeti ve Cumhuriyetler Birliği Yüksek Sovyeti için yaklaşan seçimlerde öncü rolünün teminat altına alınması gerekiyordu. Fakat bunun gerçekleşmesi, ancak parti örgütünün kendisinin günlük çalışmasında tamamıyla demokratik hale gelmesi, parti içi parti tüzüğünde belirtildiği gi-

bi demokratik merkeziyetçilik ilkesinin gözetilmesi, bütün parti organlarının seçimle gelmesi, eleştiri ve özeleştirinin partide tamamıyla yerleştirilmesi, parti organlarının parti üyelerine karşı sorumluluğunun sağlanması ve parti üyelerinin kendilerinin tamamıyla aktif bir hale gelmesiyle mümkündür.

Merkez Komitesi'nin Şubat-Mart Plenumu'nda ortaya çıkan sonuç, birçok parti örgütünün, günlük çalışmalarında parti tüzüğünü ve demokratik merkeziyetçilik ilkesini ihlal ettiği, seçim yerine atamayı, kişilere oy verme yerine listelere oy verme yöntemini vb. uyguladıkları ortaya konmuştur. Bundan dolayı, parti örgütlerinin anti-demokratik uygulamalarına bir son vermek ve parti çalışmasını, parti içi demokrasiye uygun çizgiler içerisinde yeniden organize etmek her şeyden önce bir gerekliliktir.

Bolşevik parti içi demokrasinin özü nedir? Stalin Yoldaş'ın tekrar tekrar söylediği gibi, Bolşevik parti içi demokrasinin özü, bağımsız inisiyatif ve parti önderlerinin çalışmalarına parti üyelerinin aktif katılımıdır. Stalin Yoldaş'ın bize öğrettiği gibi "parti içi demokrasi, parti üyelerinin aktivitesini yükseltmek, parti birliğini güçlendirmek ve parti içinde bilinçli proleter disiplini güçlendirmektir."

Parti bu maksatla, daha önce parti içerisinde yaygın olan demokratik merkeziyetçilik ilkesinin ihlaline bir son verdi ve parti tüzüğüne uygun olarak, parti örgütlerinin öncü organlarının seçim sistemini yeniden düzenledi.

Parti, istikrarlı demokrasinin uygulanmasını sağlamak için birçok ek önlem aldı: Atama uygulamasını kaldırdı; parti organlarının seçiminde liste usulünü yasaklayarak yerine kişilere oy sistemini getirdi; bütün parti üyelerine adayları sınırsız eleştirme hakkı verdi; parti organlarının seçiminde gizli oylamayı getirdi; parti *aktifinin* şehir toplantılarının, büyük şehirlerde ise bölge toplantılarının periyodik olarak düzenlenmesini zorunlu bir kural haline getirdi.

Tüzük, pratikte denendikleri için ve eleştiri ve özeleştirinin geliştirilmesini, parti organlarının parti üyelerine karşı sorumluluğunun artınasını, parti üyeliğinin daha aktifleşmesini sağlayan ve böylece politik önderliğin yeni görevlerini başarıyla yerine getirmesi için, partiyi donatmaya yardımcı olan bu yeni tedbirleri yansıtmalıdır.

Biliyoruz ki, SSCB Yüksek Sovyetleri ve Cumhuriyetler Birliği seçimlerinde parti çalışması parti içi demokrasi ilkesine göre yeniden organize edildiği için parti, komünistler ve parti dışı blok adına tam bir zafer kazanmıştı.

Demokratik ilkelerinin ısrarlı uygulamasının, parti örgütlerinin bütün hayatı üzerinde çok verimli bir etkisi oldu. Parti üyelerinin artan aktivitesi ve bilgisi ile birlikte, parti davası için artan sorumluluk duygusu, gerek kongre öncesi tartışmalarda, gerekse parti demokrasisinin tam uygulanışını gösteren parti organları için yapılan seçimlerin sonuçlarında tezahür etmiştir. *(Alkışlar.)* Bu durum, geniş yeni parti üyesi katmanlarının parti yaşamında daha aktif yer almalarını teşvik etmiştir.

1938'deki parti organları seçimlerinde, iyi işlemeyen parti organlarının çalışmasının eleştirisi geniş bir yer tuttu. Bu eleştiri, birçok temel parti örgütleri komitelerinin, mahalle komiteleri, il komiteleri ve bölge komitelerinin yaptıkları işin tatmin edici olmadığını göstermiştir.

1938 seçimlerinde, geniş bir kısmı ilk defa olmak üzere birçok yeni insan, partinin önde gelen organlarına seçilmiştir. Bunlar genç kuşaklardır. Temel parti örgütlerine bağlı komitelerin üyelerinin yüzde 35'i, mahalle komitelerinin yüzde 41'i, il komitelerinin yüzde 46'sı ve bölge komitelerinin, teretoryal komitelerin ve ulusal cumhuriyetlerin komünist partilerinin merkez komite üyelerinin yüzde 60'ı ilk kez seçilenlerden oluştu.

Yerel parti örgütlerinden alınan raporlar, 18. Parti Kong-

resi için hazırlanan tezlerin tartışılması için yapılan parti toplantılarına, yaklaşık iki milyondan fazla parti üyesi ve aday üyenin katıldığını göstermiştir. Yaklaşık bir milyon yoldaşımız bu tartışmalarda söz almıştır. *(Alkışlar.)*

Yoldaşlar, partimiz hiçbir zaman 18. Parti Kongresi'ne giden süreçte yaşadığı tartışmaları yaşamamıştır. Bu kongreye, görülmemiş bir dayanışma ve parti birliği ve parti üyelerinin faaliyetlerinde görülen istisnai bir büyüme damgasını vurmuştur.

Tartışmalara katılan herkes, partiye yardımcı olmak ve ortak parti davamızı güçlendirmek için değişik önerilerde bulunmuştur.

Tartışmaların sonucu, parti içi demokrasinin tam olgunlaştığını ve parti üyeleri arasında önceden görülmeyen biçimde bir faaliyet ve inisiyatif geliştiğini doğrulamıştır.

Şubat-Mart 1937 Merkez Komitesi Plenumu'nda alınan kararlar ve Stalin Yoldaş'ın bu plenumda partiye sunduğu öneriler temelinde yürütülen parti çalışması, çok verimli sonuçlar doğurmuştur. Her parti üyesi, parti ve onun çalışması ile bağının güçlendiğini ve kendi kişisel değerinin partinin genel gövdesine bağlı olduğunu ve partinin genelinden sorumlu olduğunu hissetmiştir. Bu, parti içi demokrasinin gelişmesinin en önemli ve değerli sonuçlarından birisidir.

İkinci olarak bundan daha az önemli olmayan ve partinin son birkaç yılda kaydettiği gelişmenin bir sonucu olarak dikkate almamız gereken şudur: Kitleler ile önderler arasında yeni ilişkiler kök salmış; kitlelerin önderlere olan güveni büyük ölçüde artmış ve karşılıklı ilişki ve yakınlıkları gelişmiştir. Kitleler önderleri, aynı zamanda partiye, kitlelere ve halka karşı sorumlu olan kendi temsilcileri, dost ve akrabaları olarak görmeye alışmışlardır. Bu, partinin son birkaç yıldaki çalışmasının ikinci önemli sonucudur. *(Yüksek alkışlar.)*

Burada çıkarılması gereken *sonuç* şudur: Bolşevik parti

içi demokrasi ilkesinin ısrarlı uygulamasına dayanan politik parti çalışmasının yeni yöntemleri partimizin gücünü artırmıştır. Parti, üyelerinin tam olarak harekete geçirilmesi yoluna girmiştir. Bu, bir bütün olarak partinin ve tek tek komünistlerin özellikle kitleler içerisindeki öncü rollerini yerine getirmesinin, ve dolayısıyla, sosyalist inşanın yeni zaferlerinin önemli bir koşuludur.

Parti, üyelerinin aktivite ve inisiyatifini artırmanın ve saflarını zararlı tortu ve pisliklerden temizlemenin bir aracı olarak parti içi demokrasiyi geliştirmeye ve teminat altına almaya devam edecektir. *(Uzun alkışlar.)*

Kadroların seçimi, kararların yerine getirilmesinin denetlenmesi, yeni parti işçilerinin terfisi

Burada, parti aygıtının yeniden örgütlenmesi, kadroların seçimi ve kararların yerine getirilmesinin denetlenmesini ele alacağım.

Kongreye sunduğu raporda Stalin Yoldaş kadroların ve onların doğru seçiminin önemi üzerine ayrıntılı bir tanımlama yaptı.

> "Kadroların doğru seçimi şu demektir:
>
> İlk olarak, kadrolara partinin ve devletin altın rezervleri olarak değer vermek ve saygı göstermek.
>
> İkincisi, kadroları tanımak, birey olarak iyi yanlarını ve eksikliklerini dikkatlice incelemek ve hangi görevde yeteneklerini geliştirebileceklerini tespit etmek.
>
> Üçüncüsü, kadroları dikkatlice yetiştirmek, umut vaad eden her işçinin ilerlemesine yardımcı olmak ve sabırlıca bu tür işçilerle ilgilenmek ve gelişmelerini hızlandırmak.
>
> Dördüncüsü, genç kadroları aynı işte bekletip durgunlaşmalarına ve körelmelerine izin vermeden cesurca zamanında terfi ettirmek.
>
> Beşincisi, işçileri doğru olduğuna inandıkları görevlere, kişi-

sel yeteneklerinin izin verdiği maksimum katkıyı yapabilecekleri şekilde ve kadroları yerleştirme işinin genel olarak politik hattın taleplerine cevap verecek şekilde yerleştirilmeleridir."

Stalin Yoldaş, partinin doğru kadro seçimi ile ilgili görevi konusunda ise şunlara işaret etti:

"Bugünkü görevimiz, kadroları seçme işini tepeden tırnağa bir organ elinde toplamak ve bu işi doğru, bilimsel ve Bolşevik bir düzeye yükseltmektir.

Bu, kadroların incelenmesi, kadro seçimi ve kadro terfi işlerinin değişik departmanlar ve sektörler arasında dağıtılması işine bir son vermeyi ve onu bir organın elinde toplamayı gerektirir.

Bu organın SBKP(B) Merkez Komitesi Kadro Yönetimi olması ve her bir bölge ve cumhuriyet parti örgütünde buna denk düşen bir kadro departmanı olması gerekir."

Bu görüş açısından mevcut parti aygıtı örgütlenmesinin yetersizliği kanıtlanmıştır.

Parti tüzüğüne uygun olarak, parti kararlarının yerine getirilmesinde gereken pratik işleri yapmak ve bu kararların Sovyet organları, iş örgütleri ve alt parti örgütleri tarafından ne şekilde uygulandığını denetlemek için, bölge komitelerinde, cumhuriyetlerin komünist partilerinin ve SBKP(B)'nin Merkez Komitesi içerisinde sanayi şubeleri kuruldu. Bunun arkasındaki fikir, her sanayi şubesi ile ilgili bütün işlerin, yani parti örgütlenmesi, kadroların eğitimi ve yerleştirilmesi, kitlelerin eğitilmesi, endüstriyel propaganda ve parti kararlarının ilgili Sovyet ve iş organları ve parti örgütleri tarafından ne şekilde yerine getirildiğinin denetlenmesi ile ilgili işlerin o şubenin elinde toplanmasıydı.

Mevcut örgütlenmenin eksikliği, kadro seçiminin çok sayıda sanayi şubesi departmanı tarafından paylaşılmış olması idi. Oysa, Bolşevik önderlik sanatının gereği olarak kadroların bütün deneyim ve bilinçlerinin bir bütün olarak belirli bir

merkezde toplanması ihtiyacından dolayı, kadro seçimi bir merkezden idare edilmelidir. Bu durum, kadroların yanlış kullanımı, kadroların izlenmesinde belli bir sistemin yokluğu ve dolayısıyla onların seçiminde ciddi hataların ortaya çıkmasına yol açtı. Kadro seçimi işinin farklı sanayi şubeleri departmanları arasında bölünmesi, kadroların ayrı departmanlar altında suni bir şekilde tasnif edilmesine de neden oldu. Oysa doğru kadro seçimi, yetenekli ve esnek manevralar gerektirir.

Yoldaşlar, birçoğunuz kadro seçimi işinin ne kadar dağınık ve bölünmüş olduğunu kendi deneylerinizden biliyorsunuz. Bölge komiteleri, kendi sanayi departmanlarına, Sovyet ve ticaret departmanlarına, eğitim ve kültür departmanlarına vb. sahipler. Bu departmanlar kendi aralarında bir kadro mücadelesi yürütüyorlar. Bu durum, kadroların doğru seçimi, incelenmesi ve terfisinde olumsuz bir durum yaratıyor.

Kadro seçimi işinin bu fonksiyonel bölünmesi, insanları yeteneklerine göre ve çalışmaların ihtiyacına uygun olarak kullanmayı imkânsız kılıyor.

Tecrübe bize, bu türden bir parti aygıtı örgütlenmesinin ihtiyaçlarımıza cevap vermediğini göstermiştir.

Merkez Komitesi'ne bağlı güçlü bir kadro aygıtını –kadro yönetimi– gerekli kılan şey budur. Bu, Stalin Yoldaş'ın belirttiği gibi, doğru ve bilimsel kadro seçimi ve yerleştirilmesini sağlayacak, partinin örgütsel önderliği işini özel bir Örgüt ve Talim Dairesi'ne bağlayacaktır.

Merkez Komitesi son bir-iki yılda, önde gelen kadroların sadece parti organları için değil, aynı zamanda Sovyetler, iş örgütleri ve tüm halk komiserliklerine seçilmesi ve terfisi işini Merkez Komitesi'nin Önde Gelen Parti Organları Dairesi'nde merkezileştirmek amacıyla belli tedbirler aldı.

Kadroların seçilme, incelenme ve yerleştirilme işinin bu yeniden örgütlenmesi, Stalin Yoldaş'ın 18. Parti Kongre-

si'nde SBKP(B) Merkez Komitesi'nin çalışması üzerine sunduğu rapordaki direktiflere uygun bir şekilde yürütülmelidir.

Burada Merkez Komitesi tarafından 18. Parti Kongresi'ne sunulan bir tüzük değişikliği üzerinde biraz daha durmak istiyorum. Burada bölge, il ve mahalli komite vb. sekreterlikleri gibi önde gelen parti görevlerine aday gösterilen yoldaşlardan beklenen parti üyeliği süresinin azaltılması için yapılan öneriyi kastediyorum. Merkez Komitesi, bu maddeyi değiştirme ve gerekli parti üyeliği süresini azaltma önerisinde bulundu. Bu öneri, yeni üyelerin ileri parti görevlerine terfisi için uygun koşulları yaratmak amacından doğmuştur.

Bu öneri, ilke ve pratik açısından çok büyük öneme sahiptir.

Kongremize sunduğu raporunda Stalin Yoldaş, yeni kadroların terfisi görevi için mükemmel bir formül verdi:

> "Önemli olan, eski kadroların mı yoksa yeni kadroların mı üzerinde yükseleceğimiz değil, parti önderliğinin ve devletin ortak bir senfonisi içinde bir kombinasyonu, eski ve genç kadroların birliğini sağlamaktır."

Bu nedenledir ki genç kadroları ileri görevlere cesurca ve zamanında atamalıyız.

Partimiz en önemli başarılarından birisini kesinlikle genç kadroları zamanında ve cesurca önde gelen görevlere atamakla elde etmiştir. 500 binden fazla genç Bolşevik, parti üyesi ve partiye yakın insanı önde gelen parti ve devlet görevlerine bu şekilde terfi etmiştir.

Önde gelen kadrolarımızın niteliklerindeki gelişmeden de söz edilmelidir. Bugün birçok parti kadromuz yükseköğrenimli, kültürlü ve eğitimli insanlardan oluşmaktadır.

İleri parti kadrolarına ilişkin bazı istatistikler

	toplam	orta ve yüksek öğrenim görmüş olanlar*	bu görevlere gelmeden önce işçi olanlar	40 yaşın altındakiler	yaşları 31-35 arasında olanlar	1924'ten beri parti üyesi olanlar
Ulusal cumhuriyetlerin komünist partilerinin merkez komitesi, bölgesel ve teritoryal organlarının sekreterleri	333	196 (% 58,9)	175 (% 52,6)	303 (% 91)	177 (% 53,2)	268 (% 80,5)
bölge, şehir ve alan komitelerinin sekreterleri	10.902	3.115 (% 28,6)	5.248 (% 48,1)	10.020 (% 92)	5.649 (% 52,7)	10.193 (% 93,5)
ulusal cumhuriyetlerin komünist partilerinin merkez komiteleri, bölgesel ve teritoryal organlarının bölüm yöneticileri	510	327 (%64,1)	231 (% 45,3)	469 (% 92)	263 (% 51,6)	431 (% 84,5)

*Yüksek öğrenim görmüş olanların çoğunluğu üniversiteden veya teknik okullardan 1934-38 yıllarında mezun olanlardır

Yükseköğrenimli olanların çoğunluğu, 1934-1938 yılları arasında üniversite ya da teknik kolejden mezun oldu.

Oysa yıllar önce eğitimli ve genç insanları partinin ileri görevlerine atamaktan kaçınma eğilimi vardı. O zamanlar yıkıcılar genç kadroların boğazını sıkıp yükselmelerine izin vermediler. Bu yıkıcılardan partiyi temizlemek partinin en önemli başarısı oldu. Böylece parti, son yıllarda yetişmiş kadroların ilerlemesi ve ileri görevlere gelebilmeleri için yolu açmıştır. Bu, partimizin yenilmezliği ve gücünün bir teminatıdır. *(Şiddetli alkışlar.)*

* * *

Parti direktiflerinin uygulanmasının pratik denetimi işi de tatmin edici olmamıştır. Bu görev birçok sanayi departmanı arasında bölüşülmüştür. Bu iş de merkezileştirilmeli ve Parti Denetleme Komisyonu'nun yaptığı işin karakteri buna uygun

olarak yeniden düzenlenmelidir. Partinin denetimi etkili olmalı ve hataları zamanında önlemelidir.

Doğru denetim, yalnızca direktiflerin yerine getirilip getirilmediğine bakmakla yetinmemeli, aynı zamanda onların doğruluğunu test edip, değiştirilmelerinin gerekip gerekmediğini de sorgulamalıdır.

Stalin Yoldaş'ın tekrar tekrar ve ısrarla belirttiği gibi,

> "Önderlik sadece kararlar yazmak ve direktifler vermek demek değildir. Önderlik, direktiflerin yerine getirilip getirilmediğini denetlemek, bununla da yetinmeyip, direktiflerin doğruluk ya da yanlışlığını da tetkik etmek demektir. Bütün direktiflerimizin yüzde yüz doğru olduğunu düşünmek saçma olurdu. Durum böyle değildir; olamaz da yoldaşlar. *Direktiflerimizin uygulanmasını denetlemek demek aslında, işçilerimizin, pratik tecrübenin ateşinde sadece direktiflerimizin uygulanmasını değil, aynı zamanda onların doğruluğunu da test etmesi demektir.* [italikler benim –Jdanov] Bu anlamdaki eksiklikler, önderliğimizin tüm çalışmasının eksiklikleridir." (J. Stalin, "Merkez Komitesi ve Merkez Denetleme Komisyonu'nun Nisan 1928'de yaptığı ortak plenum çalışması.")

Kararların yerine getirilmesini denetlemek, durgunluğa ve çalışmamızda paslanmaya karşı çok değerli bir panzehirdir. Yıkıcıların faaliyetlerini önlemede çok değerli bir araçtır. Doğru bir denetimin yapıldığı yerde yıkıcılar felç olacaklardır.

Parti Denetleme Komisyonu'nun bugünkü temel görevi, parti talimatlarının yerine getirilmesini denetleme işini geliştirmek olacaktır.

Bu bakımdan, Parti Denetleme Komisyonu'nun SBKP(B) Merkez Komitesi'nin himayesi altında çalışması kararlaştırılmalıdır. Bu durumda Parti Denetleme Komisyonu'nun parti kongrelerinde seçilmesine gerek kalmayacaktır. Parti Denetleme Komisyonu, SBKP(B) Merkez Komitesi Plenumu'nda seçilerek Merkez Komitesi'nin rehberliği ve direktifleri altında faaliyet göstermelidir.

Kadroların teorik ve pratik eksikliklerinin giderilmesi

Stalin Yoldaş raporunda, parti propagandası ve kadrolarımızın Marksist-Leninist eğitimi alanındaki görevlerimizin çok açık bir formülasyonunu yapmıştır:

> "Parti bileşimini düzenleme ve ileri organları daha alt organların faaliyetine yaklaştırma işi tatminkâr bir şekilde organize edilebilir; kadroların terfi, seçim ve yerleştirilmesi işi tatminkâr bir biçimde örgütlenebilir; fakat bütün bunlarla birlikte eğer parti propagandamız şu ya da bu nedenle aksarsa, eğer kadrolarımızın Marksist-Leninist eğitimi gevşemeye başlarsa, eğer bu kadroların politik ve teorik düzeyini yükseltme işimiz canlılığını kaybederse, bizzat kadroların kendileri bunun sonucu olarak gelişmemiz üzerine ilgilerini yitirirler, davamızın gerçekliğini anlamaz olurlar ve yukarıdan gelen direktifleri körce, mekanik bir biçimde yerine getirmeye çalışan dar bir ufka sahip hantallara dönüşürler. O zaman da bütün parti ve devlet çalışanlarımızın tamamıyla zayıf düşmesi kaçınılmazdır. Şu bir aksiyom olarak kabul edilmelidir ki, parti ve devlet çalışmasının herhangi bir bölümünde faaliyet yürüten işçilerin politik düzeyi ve Marksist-Leninist bilinci ne kadar yüksek olursa, çalışmanın kendisi daha iyi ve daha verimli, çalışmanın sonuçları da daha etkili olacaktır. Bunun tersi durumda ise, yani işçilerin politik düzeyinin düşük olduğu ve Marksist-Leninist bilince uzak olmaları durumunda ise, çalışmanın başarısızlığa ve kesintiye uğraması, işçilerin değersiz hantallara dönüşmesi ve çalışmanın toptan dejenere olması ihtimali yüksek olacaktır."

Stalin Yoldaş, kadrolarımızın ideolojik ve politik eğitimini gerçekleştirmek için bütün araç ve olanaklara sahip olduğumuzu belirtmiş ve pratik görevlerimizin tatminkâr bir şekilde yerine getirilmesinin onda dokuzunun buna bağlı olduğuna işaret etmiştir.

Parti kadrolarımızın teorik ve politik eksikliklerinin gide-

rilmesi, parti üyelerimizin Marksist-Leninist teori ile donatılması ve Bolşevizmi özümsemelerine yardımcı olma görevi, parti propagandası ve eğitimin, Merkez Komitesi'nin *"SBKP(B) Parti Tarihi*'nin Yayınlanmasıyla Bağlantılı Olarak Parti Propagandasının Örgütlenmesi" konusundaki kararlarına ve Stalin Yoldaş'ın kongremize sunduğu rapora uygun bir seviyeye yükseltilmesini gerektirir.

Bolşevizmi özümseme görevi, sosyalist inşanın bugünkü aşamasının ortaya koyduğu görevlerden doğmaktadır.

III. Beş Yıllık Plan'ın temel görevini, yani halkın komünist eğitimi, kapitalizmin kalıntılarının insanların kafasından atılması işini başarıyla yerine getirmek için, sosyalist inşanın pratik sorunlarıyla ve bizi çevreleyen kapitalist dünya ve onun ajanlarıyla mücadelede hazır olma görevleriyle başarılı bir şekilde başa çıkmak için, kadrolarımızın, sosyal gelişmenin ve politik mücadelenin yasalarının bilincine varması anlamına gelen teori ile silahlandırılması gerekmektedir.

Parti propagandasının temel eksiklikleri, Merkez Komitesi'nin çok iyi bilinen kararında sıralanmıştır. Bu karar aynı zamanda *SBKP(B) Parti Tarihi*'nin yayınlanmasıyla bağlantılı olarak parti propagandasının yeniden örgütlenmesi yöntemlerine de işaret etmektedir.

Propaganda çalışmasının yeniden organize edilmesi çoktan başlamış durumdadır. Bu yönde atılan ilk adımlar, *SBKP(B) Parti Tarihi*'nin yayınlanması ve Merkez Komitesi kararının, ideolojik ve politik çalışmanın topyekûn yeni bir düzeye çıkarılmasına muazzam bir hız verdiğini göstermektedir. Milyonlarca insan Marksizm-Leninizmi, *SBKP(B) Parti Tarihi*'ni incelemeye başladı. Bu, partimiz için fevkalade bir başarıdır. SBKP(B) Parti Tarihi'nin yaklaşık 12 milyon adedi Rusça ve 2 milyon adedi de diğer SSCB cumhuriyetleri dillerinde olmak üzere satılmıştır. *(Alkışlar.)* Bu kitap 28 dile çevrilmiş ve 673 bin adet basılmıştır. Şu kesinlikle söylenebilir

ki, bu kitap, bütün Marksizm tarihi boyunca bu denli geniş bir şekilde dağıtılmış olan ilk kitaptır. *(Alkışlar.)*

Parti üyeleri bağımsız bir şekilde okumaya başlamışlardır. Marksist-Leninist literatüre olan talep inanılmaz ölçüde artmıştır. Şimdi bütün parti örgütlerinin dikkati, Marksizm-Leninizmin propagandası üzerinde yoğunlaşmıştır.

Yeni çalışma biçimlerine ilişkin belli bir deneyim bugünden edinilmiş durumdadır.

Merkez Komitesi'nin kararından bu yana, Marksizm-Leninizmin sözlü ve yazılı propagandası için partideki en iyi teorisyenler ve propagandistlerin listesi yapıldı.

Tecrübeli bir profesyonel propagandistler organı oluşturuluyor.

Parti propagandasının yeniden örgütlenmesinden önce, parti içinde 112 binden fazla propagandist vardı. Bunlar arasında bu işe uygun olmayan çok sayıda insanın olduğunu söylemeye gerek yok. Bu sayı önemli ölçüde azaltıldı. Parti örgütleri bugün, bu işe gerçekten uygun olan insanları propagandist olarak seçiyor.

Okuma grupları da azaltıldı. Örneğin Merkez Komitesi kararından önce Moskova'da 9000, Leningrad'da 5000 okuma grubu vardı. Bugün Moskova'da 500'ün biraz üzerinde ve Leningrad'da 300 civarında okuma grubu vardır.

Bağımsız çalışma bugün temel yöntem haline gelmiştir.

Bu çalışmada belirleyici öneme sahip yazılı propaganda ise genişletilmektedir.

Ancak bütün bunlar, partimizin yapmaya çalıştığı propaganda çalışmasının gelişiminin başlangıcıdır. Bu çalışmanın içerisinde belirleyici rolü, Bolşevik basınımız oynayacaktır. Yazılı materyallere olan talep devasa boyutlarda arttı ve artmaya devam edecektir.

Partimizin propaganda çalışmasının bütün biçimlerinin muazzam bir gelişmesinin arifesinde bulunmaktayız. Sinema,

radyo ve sanat gibi güçlü araçların propaganda amacıyla yaygın bir şekilde kullanılması gerekir.

Parti ve devlet içerisinde Marksist-Leninist propaganda çalışmasına ve parti kadrolarının teorik ve politik eksikliklerinin giderilmesi işine layıkıyla önderlik edebilmek için Merkez Komitesi'nin, bütün sözlü ve yazılı propaganda ve ajitasyon çalışmasının merkezileştirileceği, Propaganda ve Ajitasyon İdaresi biçiminde güçlü bir propaganda ve ajitasyon aygıtına ihtiyacı vardır.

İdeolojik eğitim, Sovyet halkında, bir Sovyet vatandaşı olma onurunun bilincini ve kendi gücüne olan güveni beslemektedir. Stalin Yoldaş'ın "teori, pratik işçileri özgüven, perspektif kazanma, yön tayin etme gücü ve olayları sadece görmek değil aynı zamanda öngörme yetenekleriyle donatır." sözleri, bugün her zamankinden daha etkileyici bir şekilde çınlamaktadır.

Parti propaganda çalışmamızın yeniden örgütlenmesi, teorik çalışmamızın sağlıklı ilerlemesini sağlayacak ve partimizi ideolojik olarak daha geniş bir biçimde silahlandıracaktır. *(Fırtınalı alkışlar.)*

Parti aygıtının yeniden inşası, Tüm-Sovyetler konferansları

Yoldaşlar, SBKP(B) Tüzüğü'nün değiştirilmesi ile ilgili tezler, Merkez Komitesi ve yerel düzeydeki departman aygıtlarını yeniden örgütlemeyi önermektedir.

Sanayi departmanları bugün hangi fonksiyona sahip olduklarını bilmiyorlar. Daha doğrusu ticari örgütlenmelerin fonksiyonlarına tecavüz ediyor ve onlarla yarışıyorlar. Bu da, bir işten kimin sorumlu olduğu konusunda belirsizlik yaratıyor ya da sorumluluğu toptan ortadan kaldırıyor.

Merkez Komitesi'nin sanayi departmanları kaldırılmalıdır. Tarım alanındaki parti ve Sovyet örgütlerinin faaliyetle-

rinin denetiminin ve gözetimin özel önemi açısından Tarım Departmanı bir istisna teşkil etmelidir.

Kolektif çiftliklerdeki örgütlenmeyi güçlendirme ve onların iş ilişkilerinde kılavuzluk etme, kolektif çiftlikler, devlet çiflikleri ve makine-traktör istasyonlarındaki çalışmayı organize etme, bugün partinin karşı karşıya bulunduğu acil görevlerdir. Andreyev Yoldaş bu Kongrede bu görevlere ilişkin ikna edici açıklamalar yaptı.

Tarım Halk Komiserliği ve Devlet Çiftlikleri Halk Komiserliği'nin çalışmasındaki belli zaaflardan ve tarımın yerel parti örgütlerinin özel dikkat ve ilgisine olan ihtiyacından dolayı, Merkez Komitesi'nin ve bölge komitelerinin Tarım Departmanları korunmalıdır.

SSCB'de bir eğitim halk komiserliğinin bulunmaması gerçeğinden ve bütün cumhuriyet ve bölgelerdeki halk eğitimini kontrol etme gerekliliğinden hareketle, Merkez Komitesi'nin Okul Departmanı da korunmalıdır.

Aşağıdaki departmanlar bölge komiteleri ve ulusal cumhuriyetlerin merkez komiteleri içerisinde oluşturulmalıdır: Kadrolar, propaganda ve ajitasyon, örgütlenme ve talim, tarım. Bütün diğer sanayi departmanları kaldırılmalıdır.

İl komiteleri ve mahalli komiteler ise şu departmanlara sahip olmalıdır: Kadrolar, propaganda ve ajitasyon, örgütlenme ve talim.

Bölge komiteleri ve ulusal cumhuriyetlerin merkez komiteleri içindeki propaganda ve ajitasyon ve kadro departmanlarının idaresi özel sekreterlere verilmelidir.

Yoldaşlar, kadroların seçimi parti kararlarının uygulanmasını denetlemek ve propaganda faaliyeti konusunda şu ana kadar söylediklerimden hareketle, Merkez Komitesi'nin ve yerel parti örgütlerinin neden yeniden örgütlenmesinin gerekliliğini açıklamaya gerek olmadığını düşünüyorum. 18. Parti Kongresi'ne sunulan Merkez Komitesi aygıtının ve ye-

rel parti organlarının yapısı, bize çalışmamızın değişik alanlarında parti önderliğini güçlendirme olanağı verecektir.

* * *

Sosyalist ekonomik sistemin hızla ilerleme kaydetmesi ve işçilerin, köylülerin ve aydınların hızlı politik ve kültürel gelişmesi ile parti ve devlet hayatının hızı da belirgin bir biçimde artmıştır. Parti ve devlet sorunlarına önderlik etmek, yeni taleplere seri bir biçimde ortaya çıktıkları anda cevap vermek ve yeni sorunlara zamanında çözümler bulmak için merkezi parti örgütlerine –parti kongresi ve Merkez Komitesi– yeni bir organ eklenmelidir: Tüm Sovyetler Parti Konferansı. Bu, parti kongreleri arasındaki zamanın uzun olmasının, parti çalışması içinde gelişen kadroların, başta Merkez Komitesi olmak üzere daha üst görevlere atanmalarını sınırlaması nedeniyle gereklidir. Oysa, konferans bu olanağı sağlayabilir. Bu nedenle bir yıldan az süreyle olmamak kaydıyla, yerel parti örgütlerinin temsilcilerinden oluşacak ve asıl amacı parti politikalarının acil sorunlarını tartışmak olan bir Tüm Sovyetler Konferansı'nın partinin merkezi örgütlenmesine eklenmesinin zamanı gelmiştir.

Tüm Sovyetler parti konferansı, parti kongresi tarafından seçilen Merkez Komitesi üyelerinin beşte birini aşmamak kaydıyla, görevlerini yeterince yerine getiremediği düşünülen Merkez Komitesi üyelerini görevden alma ve yerine yenilerini atama yetkisine de sahip olmalıdır. Konferans, yeni Merkez Komitesi üyelerini kongre tarafından seçilen Merkez Komitesi yedek üyeleri arasından seçecek ve bu yedek üyelerin yerine ise aynı sayıda yeni yedek üye seçecektir.

Konferansın kararları, Merkez Komitesi'ne yeni üye ve yedek üye seçilmesi kararı dışında, Merkez Komitesi'nin onayına tabidir. Merkez Komitesi tarafından onaylanmış konferans ka-

rarları, tüm parti örgütleri için bağlayıcı olacaktır. Konferans delegeleri, bölge komitelerinin ve ulusal cumhuriyetlerin komünist partileri merkez komitelerinin tüm üyelerinin hazır bulunduğu toplantılarda seçilecektir. Yerel örgütlerden delege olarak seçilemeyen Merkez Komitesi üyeleri, konferansta konuşma hakkına sahip olacak, ancak oy kullanamayacaktır.

Sanayideki ve Sovyet kurumlarındaki temel örgütlerin görevleri

Yoldaşlar, bu süreç içinde, partimizin temelini oluşturan başlıca örgütler daha da güçlendi, kitlelerle ilişkileri arttı, komünistlerin öncü rolü gelişti ve parti yaşamı önemli bir yükseliş gösterdi. Parti örgütleri, sosyalist inşanın pratik ekonomik ve kültürel sorunlarına daha yakın ilgi gösteriyorlar.

Yaşanan deneyler kanıtlamıştır ki parti örgütleri, parti politik çalışmasını üretim planlarının gerçekleştirilmesi, devlet aygıtının çalışmasının geliştirilmesi, yeni tekniklere ulaşılması, katı işçi disiplininin sağlanması, Stehanov Hareketi'nin geliştirilmesi ve parti ve işletmelere yeni kadroların atanması mücadelesiyle birleştirebildiği alanlarda iyi bir çalışma göstermiştir. Bunun tam tersi olarak da parti örgütlerinin üretimden uzak kaldığı ve görevini ajitasyon ve propaganda ile sınırladığı ya da parti örgütlerinin işletme işlerini yönetme gibi haksız fonksiyonlar üstlendiği ve kendi sorumluluklarından uzaklaşarak işletme organlarının görevlerini aldığı alanlarda, yürütülen çalışma kaçınılmaz olarak kendisini zorluklar içinde buldu.

Stalin Yoldaş sürekli olarak parti politik çalışmasıyla işletme çalışması arasında doğru bir bileşimin gerekliliğine işaret etmiştir. Stalin daha 1923'te şunları söylemişti:

> "Bizim sanayi çekirdeğimiz fabrika ve tröstleri ilgilendiren olaylardan kaynaklanan sorunlara ilgi duyar hale getirilmelidir. Bu çekirdeğin, bu fabrika ve tröstlerin yönetim organları-

nın çalışmasıyla kontak halinde olabilmesi için her şey öyle ayarlanmalı ki onların çalışmasını etkileyebilir bir konumda olabilsinler. Çekirdeklerin temsilcileri olarak sizler, fabrikalardaki olayların gelişiminde, sanayi çekirdeğimizin parti dışı kitlelere karşı sahip oldukları ahlaki sorumluluğun ne kadar büyük olduğunu biliyorsunuz. Eğer bir çekirdek, fabrikasındaki parti dışı kitlelere rehberlik etmek konumundaysa, fabrikadaki olayların gelişiminin sorumluluğunu taşıma konumundaysa (elbette ki fabrikadaki herhangi bir eksiklikten parti dışı kitlelere karşı ahlaki sorumluluğu tartışılmazdır), olayların gelişiminden haberdar olmalı ve şu ya da bu şekilde onları etkileme olanağına sahip olmalıdır. Bu nedenledir ki çekirdeğin, fabrikanın işletme sorunlarının tartışmasına çekilmesi gerekir. Tröstteki gelişmeleri etkileyen sorunların tartışılması için ara sıra tröstün parçasını oluşturan fabrikalardaki çekirdeğin temsilcilerinin işletme konferansları düzenlenmelidir. Bu, parti kitlelerimizin işletme deneyimlerini zenginleştirmenin ve tabandan denetimi örgütlemenin emin ve gerekli bir aracıdır." (J. Stalin, Partinin Görevleri)

Buna örnek olarak Leningrad'daki büyük Kirov işletmelerindeki parti örgütünün deneyiminden söz edeceğim. Bir zamanlar bu işletmeden sorumlu olan Troçki-Buharin haydutları işletmeye büyük zararlar verip onu öyle kötü bir duruma soktular ki, 1937 ortalarında bu işletme birçok dalda planın yüzde 45-50'sini zor gerçekleştirir durumdaydı.

Bugün ise bu işletme, onun teknik intelicensiasının saflarından, Stehanovist işçilerinin saflarından yükselen yeni insanlar tarafından yönetiliyor.

Geçen yıl Kirov işletmesinin çalışmasında önemli bir gelişme kaydedildi. Bu gelişmede, partinin politik çalışmasını üretim çalışmasıyla doğru bir şekilde birleştirmeyi başaran parti örgütü ve komitesi önemli bir rol oynadı.

Kirov işletmelerindeki komünistlerin deneyi, parti politik çalışması ile üretim çalışmasının doğru bir bileşiminin, tek adam yönetimi ilkesinin ihlali ile ya da parti kitle çalışmasının unutulması ile sonuçlanmadığını göstermiştir.

Buna en büyük katkısı olan şey, işletmenin teknik ve iş alanlarıyla donanmış insanların, işyerlerinden ve işletmenin değişik bölümlerinden insanların, işçilerle yakın bağları olan insanların, teknisyen ve mühendislerin parti örgütünde ileri görevlere yükselmeleriydi.

Kirov işletmelerindeki parti örgütü, işletmedeki düşman unsurları cesurca dıştalamış ve yeni kadroları terfi ettirmiştir. Bugün 500 civarında en iyi Stehanovist, mühendis ve teknisyenler, işletmeyi hiç de kötü olmayan bir şekilde yönetmektedir.

Parti örgütü, tabandaki işçi ve ofis çalışanlarından gelen sinyallere özel bir önem göstererek, işletmenin pek çok önemli sorununa çözüm bulabilmişti. Parti örgütü, işletmede sabotajcılar tarafından tam bir karmaşaya uğratılan ücret sisteminin reforme edilmesinde canlı bir şekilde yer aldı. 100 civarındaki farklı ücret oranı kategorileri yerine şimdi sadece 4 kategori var; yüz binlerce oran da gözden geçirildi. Bu, emeğin düzenli örgütlenmesinde ve emek verimliliğinin geliştirilmesinde çok büyük önem taşıdı.

Geçtiğimiz 6 ay sürecinde işletme, ücretlerde gereksiz harcama yapmaksızın üretim planını gerçekleştirdi ve yeni üretim standartları hedefleri büyük ölçüde aşıldı.

Kirov işletmelerindeki parti komitesi bu işte çalışmak için yeni insanlar önererek ve pratik geliştirme tedbirlerinin bulunmasında yardımcı olarak işletmede enerji tüketiminin düzenlenmesinde yönetime yardımcı oldu. Bunun sonucunda işletme, 1939'un bahar ekim dönemine kadar traktör üretimini iki katına çıkarma planını başarıyla yerine getirdi.

Başka bir örnek ise Yaroslavl Kauçuk İşletmesi ile ilgili. Bu işletme yedi yıldır üretim planını gerçekleştiremiyordu. İşletme yönetimi bir zamanlar halk düşmanlarının eline düştüğünden ülke, Kauçuk İşletmesi'nin tatmin edici olmayan çalışmasından çekiyordu.

SBKP(B) Merkez Komitesi, Kauçuk İşletmesi'ndeki Bolşeviklere, halk düşmanlarını teşhir etme ve eleme konusunda yardımcı oldu ve bir an önce işletmenin plan hedeflerini gerçekleştirmede ülkenin en iyi işletmelerinden biri haline getirilmesini talep etti. Yaroslavl Kauçuk İşletmesi parti örgütü, Merkez Komitesi'nin bu talebini gururla gerçekleştirdi. İşletme, otomobil lastiği üretme planını 1938'in 4. çeyreğinde yüzde 100, Ocak 1939'da yüzde 106 ve Şubat'ta yüzde 108 oranında gerçekleştirdi. Üretimdeki bu başarı, parti örgütünün büyümesine de yansıdı. Parti üye sayısı 1938'in 4. çeyreğinde geçmiş iki yıla oranla daha da arttı.

Kauçuk İşletmesi'ndeki parti örgütü başarısını neye borçluydu? Üretim çalışmasının politik çalışmayla doğru bir şekilde birleştirilmesine. Çalışmasını, üretim planının gerçekleştirilmesini yüksek bir politik görev olarak görmek için ayarladı ve tüm çalışanlar bu ruh haline büründüler. Parti örgütü, parti kadrolarını öyle konumlandırdı ki bu durum, işletmenin her bir bölümünde olanlardan haberdar olmasını sağladı. Ne SBKP(B)'nin bölge komitesi ne de parti örgütü işletme yönetiminin fonksiyonlarına el uzattı. Tersine yönetimin bağımsızlık ve inisiyatif göstermesini sağlamanın koşullarını yarattı. Ancak bunun yanında parti örgütü, yönetimin attığı her adımın ve işletmedeki gidişatın çok iyi bilgisine sahip oldu; gerektiğinde de yönetime yardımcı oldu, rehberlik etti ve öğretti.

Parti örgütü, bir taraftan halk düşmanlarının uzun bir süredir körüklediği kargaşa ve sorumsuzluğu etkin bir şekilde eleştirirken, bir taraftan da işletmede istekle çalışan her bir yöneticiye, işçiye ve ofis çalışanına moral ve politik destek sundu.

Kirov İşletmeleri ve Yaroslavl Kauçuk İşletmesi gibi daha pek çok örnek verilebilir. Moskova'daki ilk saat fabrikası, birçok uçak fabrikası, birçok demir-çelik fabrikası, Kharkov'daki

Svet Shakhtyora İşletmeleri, Gorki Bölgesi'ndeki Yeni Sormovo İşletmeleri, vb. birçok işletme de temel parti örgütlerinin yaşamında parti ve üretim çalışmasının doğru bileşiminin örneklerini oluşturmaktadır.

Tüm cumhuriyetlerde ve bölgelerde, üretim sorunlarına doğru bir tavır takınmayı, işletmelerindeki çalışma üzerinde denetim sağlamayı ve üretim planını aşma konusunda yöneticilere yardımcı olmayı başarmış pek çok parti örgütü bulunabilir.

Mühimmat işletmelerindeki Merkez Komitesi parti örgütleyicilerinin deneyimine de değinmek istiyorum. Stalin Yoldaş bu konuya büyük önem vermektedir. Mühimmat plantasyonlarında, Merkez Komitesi'ne bağlı parti örgütleyicileri sistemi kurulmasını ve bu amaçla kalifiye mühendislerin, işinde uzman olanların ve iyi parti elemanlarının seçilmesini önermiştir. Bu önerinin ortaya koyduğu iyi sonuçlar önerinin değerini göstermiştir. Bugün bu işletmelerde, parti çalışmasını belli bir iş ve teknik sorunda görüş belirtme yeteneği ile birleştirebilen yeni tipte fonksiyonerlerimiz var.

Bazı parti fonksiyonerlerinin teknik ve işe ilişkin konulardaki ihmalinin sabotajcılara zemin yarattığını biliyoruz. Temel parti örgütlerimiz fabrikalarımızdaki öncülüğü, personelin çekirdeğini teşkil eder. Eğer önemli bir direktifin yerine getirilmesine ilişkin durumu ya da direktörlerin fonunun ne şekilde harcandığını veya işçilerin konut koşullarını ya da yemek salonlarının durumlarını öğrenmek istiyorsanız, parti örgütlerinin deneylerini bir bütün olarak ele almanız ve fabrikalardaki üretim faaliyetinin her alanını Bolşevik bir projektör ile aydınlatmanız gerekir. Bu şekilde sosyalist ekonomik kalkınma davasına bir bütün olarak hizmet etmiş olacağız.

Tartışmalar esnasında, temel parti örgütlerine üretim birimlerinde denetim hakkı vermenin tek adam yönetimi ilkesine darbe vuracağı iddialarını öne süren sesler yükseldi. Ba-

na öyle geliyor ki, tek adam yönetimini, aktif personele dayanmaksızın, sadece bir fabrikayı yönetme olarak algılayanlar, tek adam yönetiminin ne anlama geldiğini bilmiyorlar.

Bizim Sovyet, Bolşevik tek adam yönetimi ilkemiz, yönetme, örgütleme, kadroları seçme, doğru direktifler verme, yapılan işin raporunu isteme ve sorumsuzluğu ve bölünmüş sorumluluğu ortadan kaldırma yeteneği anlamı taşır. Fakat bu kavram, aynı zamanda böyle bir çalışmada parti örgütünün, fabrikada aktif durumda olanların ve tüm personelinin desteğini alma yeteneğini de ifade eder.

Bu nedenle de temel parti örgütlerinin denetiminden vazgeçebileceğimizi söylemek yanlıştır. Bu tür bir denetimden korkan yöneticiler hata ediyorlar.

Bu bağlamda değişik türde temel parti örgütlerinin, özellikle de fabrikalar, devlet çiftlikleri ve kolektif çiftlikler gibi üretim birimlerindeki ve halk komiserliklerindeki parti örgütlerinin görevlerini tam olarak belirlemenin zamanı gelmiştir.

Üretim birimlerindeki parti örgütlerine fabrikalardaki, devlet çiftlikleri ve kolektif çiftliklerdeki gelişmeler üzerinde denetim gerçekleştirme hakkı verilmelidir. Bu da üretim birimlerindeki temel parti örgütlerinin rolünü ve sorumluluk duygusunu geliştirici bir sonuç doğurmalıdır.

Halk komiserliklerindeki parti örgütlerine gelince, çalışmalarının özel koşulları nedeniyle bunlar mademki denetim fonksiyonunu yerine getiremiyorlar, o zaman, aygıtın çalışmasını geliştirmede daha büyük bir rol oynamalıdırlar. Bulundukları Halk Komiserliklerindeki hata ve eksikliklere dikkat çekmek, herhangi bir personelin çalışmasındaki eksiklikleri ortaya koymak ve Merkez Komitesi'ni ve kendi halk komiserliklerinin başkanını bilgilendirmek onların görevidir.

Stalin Yoldaş, 15 Mart 1926'da yapılan Merkez Komitesi Örgütleme Bürosu toplantısında, Sovyet kurumlarındaki cekirdeklerin görevlerini ortaya koymuştur:

"Sovyet kurumlarındaki çekirdeklerimiz, kurumlarımızdaki gerçek Sovyet düzeninin gözeticisi olmalıdır. Bu çekirdekler, Sovyet kurumlarında, hem hükümet hem de işletmeler açısından en azından asgari bir düzenin, asgari bir duyarlılığın, halkı dinlemeye hazır olmanın ve daha az bürokrasinin sergilenmesini sağlamalıdır. Şunu görmeliyiz ki, Sovyet kurumlarındaki çekirdekler tüm parti yaşamını yaşamalı, partiye Sovyet ve işletme aygıtlarını geliştirmesi ve basitleştirmesi konusunda yardımcı olmalı ve daha dürüst ve ekonomik olması için onu halka daha da yakınlaştırmalıdır." (bkz. *SBKP(B) MK yayını İzvestia*, No. 16-17, 1926.)

Belli bir halk komiserliğinde çalışan tüm parti üyeleri o halk komiserliğinin tek genel parti örgütünde birleşmelidir. Bir halk komiserliğinin parti örgütü sekreteri, SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından onaylanmalıdır. Bu son öneri açık olduğundan onun gerekliliğini uzun uzun anlatmanın gereği yoktur.

* * *

Yoldaşlar, tezlerde önerilen SBKP(B) Tüzüğü'ne ilişkin başlıca değişiklik ve eklemeleri açıkladım. Bunların yanında partinin deneylerinin ortaya çıkardığı diğer eklemelerden de söz etmek gerekiyor: Bölge komitelerinin 4 veya 5 sekreteri olmalı; teritoryal parti örgütlerinin hakları tüzükte tanımlanmalı; ayrıca tüzükte Kızıl Ordu'daki parti örgütlerine ilişkin maddeler donanmadaki parti örgütlerini de kapsamalıdır. Bu eklemelerin açıklanmasına gerek olmadığını düşünüyorum.

Mevcut tüzüğe bir değişiklik olarak, temel örgütlerin seçilmiş organlarının "komite" yerine "büro" olarak adlandırılması öneriliyor.

Bu değişikliğin sebebi şudur: Komiteler eşit statüye sahip birçok parti örgütünü birleştirmek için kurulur. Partimizdeki gelenek budur; uygun olan da budur. Temel parti örgütleri-

nin seçilmiş organlarını, komitelerden ayırmak için büro olarak adlandırmak daha doğru olur.

Merkez Komitesi ayrıca fabrikalardaki parti örgütlerini, belli koşullar altında, yani 15 üyeden az olmamak koşuluyla, bir büro seçme hakkı ile donatmaya büyük önem vermektedir. Biliyorsunuz ki Merkez Komitesi kararıyla büyük sanayi işletmelerinde işyeri komiteleri kurulmuştur. Pratik, bunların kurulmasının doğruluğunu kanıtlamıştır.

"SBKP(B) Tüzüğü'ndeki Değişiklikler" Üzerine Rapor Tezleri Konusundaki Tartışmaların Özeti:

Şimdi de, SBKP(B) Tüzüğü'ndeki değişiklikler üzerine rapor tezlerinin parti örgütlerinde tartışılması sırasında önerilen düzeltme ve değişikliklere ilişkin tartışmaya geçeceğim.

Bu tezler üzerine çok geniş tartışmalar yapıldı ve parti üyeleri ve parti örgütlerinin büyük çoğunluğu tarafından kabul edildi. *(Fırtınalı alkışlar.)*

Tartışmalar, Tüzük'te değişiklik yapılması için önerilen tezler için olduğu kadar; mevcut tüzükte yer alan ve hiçbir değişikliğin önerilmediği bazı ifadeler için de çok sayıda düzeltme ve değişikliğin gerçekleştirilmesini sağladı.

Yapılan düzeltmelerin oldukça çeşitli olması nedeniyle onları bazı kategorilere bölmek gerekir.

Parti organlarının her 5 yılda bir seçilmesi gerektiğini; parti örgütü sekreterlerinin komite ve bürolar tarafından değil, genel kurullar tarafından seçilmesi gerektiğini; sekreterlerin komite ve bürolardan bağımsız olması gerektiğini; yeni üyelerin kutlama toplantılarında partiye alınması gerektiğini vb. ortaya koyan, hiçbir pratik değeri olmayan bazı düzeltmeler var.

Bu değişikliklerin gereksizliği çok açık olduğundan bunları tartışmanın gereği yoktur. Onlar, tüm değersizlikleriyle zaten yıkılmışlardır. *(Gülüş ve alkışlar.)*

İkinci olarak, doğrudan SBKP(B) Tüzüğü ile ilgili olmayıp parti örgütünün bugünkü çalışmasıyla ilgili olan birçok değişiklik ve yorumlar var. Örneğin yoldaşların dinlenebilmesi ve teorik çalışma yürütebilmesi için haftanın beş akşamından üçünde hiçbir toplantı veya konferansın yapılmaması; parti günlerinin oluşturulması; kararların propaganda yoluyla alınmasının yasaklanması; bölge komitesi bürolarının, parti örgütlerinin küçük olduğu bölgelerde seçilmesi; makine-traktör istasyonlarındaki parti örgütlerine traktör sürücüleri ve hasat toplama operatörlerinin kayıt olması; demiryolları kavşakları parti komitelerinin kaldırılması gibi öneriler var.

Gördüğünüz gibi bütün bu değişiklikler pratik parti işlerine ilişkindir. Bu değişikliklerin mimarları belli ki parti işleriyle tüzüğü arasındaki farkı yakalamış değiller ve bu yüzden de tüzüğün sadece genel çerçeveyi ve partinin örgütsel faaliyetinin temel biçimlerini belirlediğini, parti organlarının faaliyetlerine engel olmadığını, tersine teşvik ettiğini unutarak mümkün olduğu kadar fazla maddeyi tüzüğe sıkıştırmaya çalışıyorlar.

18. Parti Kongresi'nin onaylayacağı SBKP(B) Tüzüğü, yönetici parti organlarının gelecekteki faaliyetleri için örgütsel temeli oluşturur. Tüzükte yapılacak değişiklikler seçilecek olan yeni Merkez Komitesi'ne sunulmalıdır.

Üçüncü grup değişiklikler ise doğrudan SBKP(B) Tüzüğü ile ilgilidir. Bunların büyük bir kısmı formülasyon sorunu ile ilgilidir ve kongrenin kuracağı 18. Kongre Tüzük Komisyonu'na iletilmelidir.

Gerçek öneme sahip değişiklikleri ise 3 kategoriye ayırmak gerekir: Kabul edilemez olan ve reddedilmesi gerekenler; kongrede tartışılması gerekenler; kabul edilmesi gerekenler.

Önce kabul edilemez önerileri ele alacağım.

1. Partiye kabul kategorilerini şu ya da bu şekilde muha-

faza etme amaçlı değişiklikler var. Bunlar çok çeşitli öneriler içeriyor ve tümü de mimarlarının, farklı kategorileri kaldırmak için zamanlamanın doğru olmadığı yolundaki düşüncelerine dayanıyor. İki ya da üç kategorinin oluşturulması önerisi getirildi: Biri işçiler için, diğeri köylüler ve aydınlar için, ya da eski intelijansiya mensupları için özel bir kategorinin kurulması. Bu öneriler kabul edilmemelidir.

Bu değişikliklerin altında yatan şey, onların mimarlarının, Sovyetler Birliği'nde sınıf ilişkilerinde gerçekleşen köklü değişiklikleri ya göz ardı ediyor olmaları ya da bunları anlamamış olmalarıdır. Onlar ya eskiye sarılıp yeniyi görmeyi beceremiyorlar ya da ölü uykusuna yatmış bir vaziyette, etrafında olup bitenleri fark etmiyorlar. *(Alkışlar.)*

2. Bir de tezlerde önerilen partiye kabul koşullarından daha ileri giden diğer uçta düzeltmeler var. Birinci gruptaki düzeltmeler eski kabul koşullarını muhafaza etmeyi önerirken, ikinci gruptakiler tezlerde önerilen koşullardan çok daha ileri gidiyor. Örneğin deneme üyelik süresinin bir yıl değil de, 9 ay, 6 ay, hatta 3 ay olması; aday önerenlerin parti üyeliği süresine ilişkin düzenlemelerin kaldırılması; öneride bulunanların sayısının azaltılması vb. doğrultusunda öneriler var. Sanıyorum bu tür değişiklik önerileri belli parti üyelerinin partimizin karakterini anlamamış olmasından kaynaklanıyor. Bunlar aynı zamanda, bazı parti üyelerinin partimizin gücünün, parti ile parti dışı, parti üyeleri ile parti dışı insanlar arasındaki sınırları kaldırmak ve kendisini kitleler arasında dağıtmasında değil, işçi sınıfının, köylülük ve aydınların ileri unsurlarının yarış alanı olarak hareket etmesinde, üyeliğin niceliği değil niteliği için mücadele etmesinde, parti üyeliğinin yüksek bir mevki olması, parti üyelerinin sağlamlığı ve işçi sınıfının davasına olan sadakatini dikkate almasında yattığı ilkesini unuttuklarını gösteriyor.

Bu değişiklikleri önerenler, partinin, üyelerinin niteliği ko-

nusuna önem vermeye niyeti olmadığı ve üye olmak isteyen herkese kapılarını açtığı gibi yanlış bir kanaate sahipler. Bu yanlış görüşün, parti safları için gerçekten en ileri unsurların kesin bireysel seçimi politikasıyla ortak hiçbir yanı yoktur.

Yeni üyelerin kabulü sürecindeki esaslı değişiklikler partinin, parti saflarına en ileri unsurların bireysel seçimi şeklinde ifade olunan denenmiş ve sınanmış Leninist ilkeyi gevşetmesi anlamına mı gelir? Elbette hayır. Merkez Komitesi ve Stalin Yoldaş, parti için önemli olanın, üyelerin sayısından çok onların niteliği ve sağlamlığı olduğunu pek çok defa açıkça ortaya koymuştur. Stalin Yoldaş, Gürcistan Komünist Partisi Tiflis Örgütü'nün genel toplantısına sunduğu 6 Temmuz 1921 tarihli raporunda şöyle der:

> "Şunu sürekli akılda tutmak gerekir ki bir partinin, özellikle de Komünist Partisi'nin gücü ve ağırlığı, üyelerinin sayısından çok onların niteliğine, sağlamlığına ve proletaryanın davasına olan adanmışlığına bağlıdır."

Stalin Yoldaş, 26 Ocak 1924'te, Lenin'in ölümü döneminde, II. Tüm-Sovyetler Kongresi'nde yaptığı konuşmada şunları söyledi:

> "Böyle bir partinin üyesi olmak herkese nasip olmaz. Böyle bir partinin üyesi olmanın getirdiği zorluklara ve fırtınalara karşı koymak herkese nasip olmaz. Böyle bir partinin üyesi olması gerekenler, öncelikle işçi sınıfının, sıkıntı ve mücadelenin, akıl almaz mahrumiyetlerin ve kahramanca çabaların evlatlarıdır. İşte bu nedenledir ki Leninistlerin partisi, komünistlerin partisi aynı zamanda işçi sınıfı partisi olarak adlandırılır."

13. Parti Kongresi'nin "Partiyi Geliştirmenin Acil Görevleri" başlığıyla aldığı kararda parti, yeni üyelerin kabulünde önemli olanın formaliteler değil, esaslar olduğunu belirtmiştir:

"Partiye yeni bir üye kabul edilirken sadece belirlenmiş resmi gereklilikler gözetilmemeli, yeni üyenin pratikte partiye ve proletarya diktatörlüğü organlarına gerçek yardım kapasitesi de araştırılmalıdır."

Parti üyeliği için başvuranlara uygulanan bu kesin bireysel yaklaşım ilkesi partimizin değiştirilemez bir yasasıdır.

17. ile 18. Parti Kongreleri arasındaki dönemde Merkez Komitesi sürekli olarak partiye bireysel kabul ilkesinin unutulması tehlikesine işaret etmiştir.

Yabancı ve düşman unsurlar, büyük işçi sınıfı davasının altını oyma çalışmalarında parti üyeliği unvanını kullanmak için SBKP(B)'nin saflarına girme mücadelesi vermiştir.

Partinin yeni üyelerinin bireysel seçimi ilkesinin ihlaline karşı Merkez Komitesi büyük çaba göstermiştir.

Merkez Komitesi, Lenin'in, partimizin üyelik sayısından çok onların niteliğine önem veren dünyadaki tek parti olduğu yolundaki belirlemelerini göz ardı etme girişimlerine karşı kararlı bir mücadele yürütmüştür.

Parti Merkez Komitesi, parti örgütlerini, bu ilkenin çarpıtılması ve hataların tekrarlanması tehlikesi ve partiye yeni üyelerin dikkatli bireysel seçimi yerine geçmişte yabancı ve düşman unsurlarla SBKP(B) saflarını kirleten satış kampanyası tehlikesi konusunda uyarmıştır.

Parti kayıtlarının incelenmesi ve parti kartlarının değiştirilmesi, bu alanda hüküm süren aşırı ihmal ve kargaşayı ortaya çıkardı. Bu yüzden açıktır ki, partiye üyelik konusunda bireysel seçim ilkesi, en ileri unsurların, işçi sınıfı davasına gerçekten adanmış olanların işçi, köylü ve çalışan aydın safları arasında ülkemizin en iyi unsurlarını, sosyalizm mücadelesinin değişik alanlarında denenmiş unsurları, zorluklar karşısında boyun eğmeyen, tersine onların üstesinden gelme mücadelesinde çelikleşen unsurları seçme ilkesi, partimizin saflarına yeni üyeler alınması konusunda geçmişte olduğu gibi bugün ve gelecekte de partimizin kararlı bir ilkesi olacaktır.

Aynı zamanda parti, saflarına gerçekten en ileri unsurların girmesinin tüm koşullarını yaratma konusuyla da yakından ilgilenmektedir.

3. Bazı yoldaşlar, bir zamanlar parti üyesi olan kişiler için özel bir kategori oluşturulması önerisini getiriyor. Bu bana gereksiz geliyor. Eğer bu yoldaşlar parti saflarının dışında iken davaya adanmış olduklarını ve aktif işçiler olduklarını kanıtlamışlarsa, onlar da partiye yeni giren yoldaşların tabi olduğu koşullar temelinde kabul edilebilirler. Ama eğer parti safları dışındayken, kendilerini adamış olduklarını kanıtlamamışlarsa partiye kabul edilmeyecekleri ve kimsenin de onları tavsiye etmeyeceği açıktır.

4. Partiye üye öneren kişinin, önerdiği kişiyi, beraber yürüttükleri çalışma içinde tanıyor olması gereğine ilişkin düzeltmeler de öneriliyor. İşçi Köylü Kızıl Ordusu saflarında yer alan kişilere ilişkin olarak, Kızıl Ordu'daki özel yaşam koşulları göz önünde bulundurularak adaylık süresinin 6 ay olarak belirlenmesi önerisi getiriliyor. Bu öneriyi reddetmemiz gerektiğini düşünüyorum. Her şeyden önce bu durum bölgesel parti örgütleri ve ordu parti örgütleri için farklı koşullar yaratır ki bu istenmeyen bir durumdur. İkinci olarak, sadece başvuruyu yapan kişiyi aynı fabrika ya da kurumda çalışması nedeniyle tanıyan yoldaşlar değil, onunla farklı alanlarda çalışmış kişiler de öneride bulunabilir. Öte yandan, üyelik başvurusu tartışıldığında öneren kişinin katılımını zorunlu kılmanın gereği de yoktur. Son olarak, bir parti örgütü yerel olarak yeterince öneriye sahip değilse, gerekirse başvuruyu yapan kişiyle ilgili onun daha önce çalıştığı örgütlerden veya daha önce beraber çalıştığı yoldaşlardan da bilgi isteyebilir.

5. Genel parti toplantıları yerine, 500'den fazla üyeye sahip büyük parti örgütlerindeki işyeri parti toplantılarına partiye üye kabul etme hakkı verilmesi önerileri yapıldı. Aynı

öneri *tüm* işyeri parti örgütleri için de yapıldı.

Burada kabul etmemiz gereken öneri şudur: 500'den ya da 700'den fazla üyeye sahip büyük fabrika parti örgütlerine (bu, kongrede tartışılmalıdır), bir temel örgüt bürosu yerine, fabrika komitesi kurma izni verilmelidir.

Bazı yoldaşlar, bu tür fabrikalarda bölge komiteleri kurulması önerisini getirdi. Bana göre böyle bir şey yanlış olur. Çünkü o zaman iki farklı türde bölge komitelerimiz olacak: Mahalli bölge komiteleri ve sanayi bölge komiteleri. 500 ya da 700'ün üzerinde üyeye sahip fabrika parti örgütlerinde fabrika parti komiteleri kurmak ve böylesine büyük fabrikalardaki işyeri parti örgütlerine tüzüğe bağlı haklar vermek uygun olur.

Tüm işyeri örgütlerine partiye yeni üye kabul etme hakkı verme, yani tüzük içerisinde tüm temel işyeri örgütlerine bu hakkı genişletme önerisi reddedilmelidir. Çünkü böyle bir şey genel fabrika örgütlerinin önemini azaltıcı bir rol oynar. Bizim kalemiz her şeyden önce fabrikalardır ve asıl önemi işyerine vererek fabrikadaki genel parti örgütünü bölmek yanlış olur. Fabrikadaki genel parti örgütünün eğitimsel rolünü ve partiye yeni üye kabulü konusunda genel fabrika parti toplantısının önemini azımsamamalıyız.

6. Parti organlarında çeşitli yeni bölümler kurma konusunda da bir dizi öneriler yapıldı. Bildiğiniz gibi Merkez Komitesi'nin tezleri, bölüm sayısını azaltmayı hedefliyor ve ana bölümlerin, Merkez Komitesi'nin Propaganda ve Ajitasyon İdaresi ve Kadro İdaresi ve buna bağlı yerel bölümlerin olmasını öneriyor. Fakat bu yoldaşlar tam tersini önererek bölüm sayısını artırmak istiyorlar. Sağlık Bölümü, Stehanov Hareketi Bölümü gibi yeni bölümler kurmayı öneriyorlar. *(Gülüşler.)*

Bu öneri reddedilmelidir. Sadece bir bölüm için bu durum tartışılabilir: Bundan, Savunma Departmanı kurma önerisini kastediyorum. Bu konu kongrede tartışılmaya değer.

7. Parti *aktifleriyle* ilgili maddenin kırsal alandaki örgütleri de kapsaması önerisi yapılıyor. Bu önerinin, lehte ve aleyhte görüşler olduğu için, kongrede tartışılması gerekir.

Bu tartışmanın içeriği nedir? Öneri, kırsal bölgelerde, özellikle geniş olanlarda, komünistlerin genel bölge toplantısı çağrısı yapmasının her zaman uygun olmadığını, bu nedenle de şehirlerde olduğu gibi, parti politikasının güncel sorunlarını tartışmak için parti *aktifi* toplantılarının düzenlenmesi gerektiğini belirtiyor. Bu öneriye karşı olan görüşler ise kırsal bölgelerin çoğunda, gerektiği zaman örgütlerin genel toplantısının düzenlenebileceğini ileri sürüyor. Genel toplantıların büyük eğitimsel ve örgütsel değer taşıdığını biliyoruz. Bazı yoldaşlar, *aktiflerin* genel parti toplantılarının fonksiyonlarına tecavüz edeceğinden korkarak *aktiflere* çağrı yapmanın kötüye kullanılmaması gerektiğine işaret ediyorlar. Gördüğünüz gibi bu sorunu kongrede ele almak uygun olur.

8. Tüm bölge ve şehir komitelerindeki bürolara ek olarak sekretaryalar kurma önerisi getiriliyor. Bu da kongrede tartışılması gereken bir öneridir. Bu önerinin de lehinde ve aleyhinde olan görüşler var. Lehte olanlar, önderliğin çok sayıda örgüt sorununu tartışma durumunda olduğu zaman sekretarya gibi ek bir organın gerektiğini belirtiyorlar. Her sorun için bir büro çağrısı yapmanın gerekli olmadığı iddia ediliyor. İlk bakışta bu oldukça cazip ve pratik bir öneri gibi görünüyor. Ama öte yandan, sekretaryaların oluşturulmasının büronun rolünü, kolektif liderliğin rolünü asgariye indireceği yolunda korkular da var. Bu öneri, önderliğin merkezini bürodan, daha dar bir organa, sekretaryaya kaydırmaz mı? Bu sorunun da kongrede tartışılması gerektiğine inanıyorum.

9. Önder konumunda parti görevlisi olabilmek için gereken parti üyeliği süresinin azaltılması, hatta bu göreve seçilen yoldaşlar için herhangi bir üyelik süresinin söz konusu olmaması doğrultusunda öneriler var. Bu yanlış bir öneridir. Çünkü

üyelik süresi sadece biçimsel bir kriter olarak değil, parti çalışmasında belli bir deneyimin ifadesi olarak da gereklidir. Stalin Yoldaş'ın genç ve yaşlı parti üyelerinin deneylerinin birleştirilmesi gerektiği konusundaki sözlerini unutmamalıyız. Merkez Komitesi'nin tezlerinde ele alınan önder parti işçilerinin üyelik süresine ilişkin tüzük kurallarının değiştirilmesi önerisi, genç kadroların ilerlemesini sağlamak için yeterlidir ve azaltma yolunda daha uzun sürelere gitmek uygun olmayacaktır.

10. Üretim çekirdeği yanında Sovyet çekirdeğine de denetim hakkı verilmesi öneriliyor. Bu öneriyi kabul edilmez buluyorum. Çünkü bu öneri Sovyet çekirdeğinin faaliyet gösterdiği özgül koşulların unutulmasından kaynaklanıyor.

Bu unutkanlığın ne tür uç noktalara götüreceği, SSCB Tarım Halk Komiserliği ve SSCB Devlet Çiftliği Halk Komiserliği'ndeki parti örgütlerinin durumunda görülmektedir.

Parti örgütleri, halk komiserliklerinin başkanlarının faaliyetlerini denetleme düşüncesine kapıldılar. Halk Komiserliklerinin içinde, bölgesel örgütlerle bağlantı kuran ve onlara talimat veren ikinci bir merkez kurdular. Tarım Halk Komiserliği'nin parti örgütü SSCB'de toprak ekiminin durumunu tartıştı! *(Gülüşler.)* Bu saçmadır. Sanki buradan Kuban'da ya da Orta Asya'da toprak ekimi yargılanabilirmiş gibi. Bir de "direktifler" çıkarılması öngörülüyor. Hasat mevsimi için hazırlıklar, makina-traktör istasyonlarının akaryakıt ihtiyacı, bunların finansmanı vb. tartışılıyor. Yani halk komiserliklerinin işlevleri taklit edilmeye ve üstlenilmeye çalışılıyor. Bundan bir şey çıkmaz.

Devlet Çiftlikleri Halk Komiserliği parti örgütleri, doğudaki devlet çiftliklerindeki tırpan işlerinin durumunu tartıştı. *(Gülüşler.) Bu organ* sorun hakkında tam bir çözüm önerisine sahip olmamasına rağmen, "direktifler" yayınlamaya çalıştı.

Parti ve devlet disiplininin gözetilmesini sağlamak ve yö-

netimin talimatlarının gerçekleştirilmesini denetlemek için tedbirler almak yerine, aygıtın durumu ve personelin yetenek ve politik uygunluğu ve Halk Komiserliklerinin çalışmasındaki eksikliklere dikkat çekmek yerine, Halk Komiserlikleri başkanlarının işlevlerini üstlenmeye ve bölgesel örgütleri yönetmeye çalıştılar.

Bu, kötü bir uygulamadır ve teşvik edilmemelidir. Bu, Sovyet çekirdeğinin görevlerine ilişkin temel kavramların karıştırılmasının bir örneğidir. Bu, bir önderlik parodisi olup halk komiserliği içinde bir halk komiserliği yaratma girişimidir.

Sovyet çekirdeğinin temel bir özelliği olarak onlar Sovyet kurumlarının çalışması üzerinde denetim kurma fonksiyonunu üstlenemezler. Bu, daha yüksek parti ve Sovyet organlarının işidir.

Fakat bu, Sovyet kurumlarındaki temel parti örgütlerinin, olayların gidişini etkileme olanağına sahip olmadıkları anlamına gelmez. Tersine, bu parti örgütlerinin görevi oldukça önemlidir. Bir Sovyet kurumundaki parti örgütü eğer kurumun çalışmasındaki eksikliği zamanında fark ederse, eğer parti çekirdeği SBKP(B) Merkez Komitesi'nin ve halk komiserliklerinin başkanlarının dikkatini bu eksikliklere çekerse, yönetim aygıtını geliştirmede önemli bir işlev görecektir.

11. Temel parti örgütlerinde ve 7-11 üyeli işyeri parti örgütlerinde büroların kurulmasının onaylanması öneriliyor.

7 üye, 3 kişilik bir büro seçecek! Bu, büro toplantılarının, parti örgütlerinin genel toplantılarının yerine geçmesi demek olacaktır, ki bu da yanlıştır.

Tüm bunlar doğrudan tüzüğe ilişkin olan öneri ve eklemelerdir. Fakat bana göre bunlar kabul edilebilir değildir.

Şimdi, bana göre kabul edilebilir olan önerilere geçeceğim.

1. Bazı yodaşlar, SBKP(B) Tüzüğü'nü ülkedeki durum değişikliğine uyarlayabilmek için, tüzüğün önsözünün değiştirilmesi gereğine işaret ediyorlar.

Bu önerinin doğru ve kabul edilebilir olduğunu düşünüyorum.

2. Taraftar grupları sorunu üzerine oldukça canlı tartışmalar ve görüş alışverişi yapıldı. Hâkim olan fikre göre taraftar grupları kaldırılmalıdır.

Yoldaşlar, parti etrafında geniş bir parti dışı *aktifin* büyümesi ve yeni üyelerin alınmaya devam etmesi karşısında, taraftar gruplarının kendi görevlerini aştığına işaret ediyorlar. Partiye üye alımı, esas olarak taraftar gruplarından olmamaktadır. Örneğin, son iki yılda kabul edilen yeni aday üyelerin sadece yüzde 21'i taraftar gruplarından gelmedir.

Bu pratik deneyden ders çıkarmamız gerekmiyor mu? Bence gerekiyor.

Parti etrafında, partiyi kitlelerle birleştiren oldukça fazla sayıda örgüt var. Burada sendika gibi örgütlerden söz ediyorum. Bunların üyelerini eğitme çalışmasının etkisi, onları komünist öncünün görevlerini anlama kapasitesine, yani parti seviyesine yükseltmek ve en iyi unsurlarını parti için hazırlamak şeklinde olmalıdır.

Maalesef sendikalarımız olması gereken seviyede bu amacı kendilerine mal etmiyorlar. Oysa sendikalar içinde çalışan komünistlerin görevi, buralardaki eğitim çalışmasını, en ileri, en aktif unsurları parti seviyesine yükseltecek şekilde yürütmektir.

Dallanıp budaklanmış çok çeşitli bir sosyal örgütler sistemimiz var: Sovyetler, GKB, Kooperatif Dernekleri, Kimyasal ve Hava Savunma Dernekleri vb. Bunların her biri, en iyileri partiye kabul edilebilecek oldukça fazla sayıda aktife, parti dışı işçilere sahiptir.

Bu bakış açısıyla, taraftar grupları; işçi sınıfı, kolektif çiftlik köylüleri ve aydınlar içindeki en iyi unsurları partiye katılmaya hazırlama alanını daraltır.

En iyi, en hazır, en ileri unsurları taraftar gruplarına değil

de aday üyeler olarak doğrudan partiye kabul etmek daha doğru olacaktır. *(Duyun, duyun! Alkışlar.)*

3. Partiden haksız yere ihraç edilenlerin eski görevlerine iade edilmesinin basında duyurulması önerileri yapılıyor. Bu, doğru ve kabul edilmesi gereken bir öneridir.

4. Parti Denetleme Komisyonu'nun çalışma karakterinin Sovyet Denetleme Komisyonu'nun faaliyet karakterinde bir değişikliğe yol açması ve bu organa hükmeden düzenlemelerin yönetim tarafından doğrulanması göz önüne alınarak tüzükten, Sovyet Denetleme Komisyonu'na ilişkin maddenin çıkarılması önerisi var. Bu doğru bir öneridir. Ve Sovyet hükümetinin yasama ve yürütme organlarının yapısındaki anayasal değişiklikler, Sovyet Denetleme Komisyonları'nda buna uygun değişikliklerin yapılmasını gerektirir.

5. Kabul edilmesi gereken bir başka şey de, partiye üyelik kabul yaşının 18'den başlaması önerisinin tüzüğe eklenmesidir. *(Alkışlar.)*

6. Tüzükte GKB'ye ilişkin birçok noktanın daha belirgin ifade edilmesine yönelik önemli ekler öneriliyor. Tüzükte GKB ile ilgili üç madde var ve GKB'ye ilişkin sorunlar yeterli yansıma bulamıyor. Birinci maddede, 21 yaşına kadar olan gençlerin ancak GKB vasıtasıyla partiye kabul edilebileceği ifade ediliyor. İkinci maddede, bir GKB bölge komitesinin (partiye aday üye) önerisinin, iki parti üyesi önerisine eşdeğer olduğu belirtiliyor. Üçüncü madde ise, temel parti örgütlerinin olmadığı yerlerde parti-GKB ortak gruplarının kurulmasıyla ilgilidir.

Parti ile GKB arasındaki ilişkileri tanımlayan bu maddeler artık yeterli değildir. Kongrede iki öneriyi tartışmanın gerekli olduğunu düşünüyorum:

Birincisi, partiye katılan ve GKB'nin yönetim kademesinden olmayan GKB üyelerinin her iki örgüte, hem partiye hem de GKB'ye bağlı olma zorunluluğu olmamalıdır. GKB'nin

yönetici organlarında önemli görevlere sahip değillerse parti örgütüne dahil olmaları daha iyi olacaktır. *(Alkışlar.)*

Her zaman doğru olmasa da pratikte, 25-26 yaşın üstündeki GKB üyelerinin partiye transferine başlanmalıdır. Bugün GKB'de şunlar oldukça yaygın söyleniyor: "Önce ileri yaştakileri partiye seçeceğiz, sonra da daha genç üyeleri ele alacağız." Partiye kabulün 18 yaştan başlaması önerisi, GKB'deki eğitim çalışmasının güçlenmesine yardımcı olacaktır. "20 yaşındakilerin" (Gülüşler.) durumu kötü. Çünkü, onlar "olgunlaşmak" için GKB'de kalıyor ve partiye transfer edilmeleri için hiç acele edilmiyor. Bana göre bu insanların partiye girmeleri zorlaştırılarak 5-6 yıl daha GKB'de tutulması tavsiye edilemez.

GKB'de önderlik konumunda olmayan üyeler, partiye girdiklerinde sadece partiye ait olmalarına izin verilmelidir. Daha sonra da eğitimsel ve örgütsel eğitimlerini partide alırlar. Neden onlar iki bölge komitesi, iki temel örgüt çatısı altında olsunlar? Neden hangi çalışma grubuna, GKB'ye mi, partiye mi girmeleri gerektiğini düşünsünler? Parti içinde olan GKB üyelerinin konumları açık belirlenmelidir. Bu durum GKB'deki komünistlerin durumunu açıklığa kavuşturacak ve en iyi unsurlarının eğitilip partiye hazırlanmasında GKB'nin çalışmasının gelişmesine yardımcı olacaktır. *(Alkışlar.)*

İkinci olarak, devlet ve ekonomi işlerinde GKB'nin rolünü güçlendirmenin ve bunu parti tüzüğünde yansıtmanın zamanı gelmiştir.

GKB'nin taşıdığı büyük öneme ve partiye verdiği büyük yardıma rağmen, GKB ve parti örgütlerinin tutumlarında bir eksiklik söz konusudur. Bu eksiklik, GKB'nin devlet yaşamında yeterli olarak yer almayışı ve sadece kendi sorunlarına eğilimli olmasıdır.

Şimdi bu konuyu başka bir açıdan da ele almamız gerekiyor. GKB'nin yürüttüğü ajitasyon-propaganda çalışması açı-

sından açıktır ki, SBKP(B) Merkez Komitesi'nin son kararı ışığında bu çalışma büyük ölçüde parti tarafından yapılacaktır. Bu konuda GKB'ye hem deney hem de güç anlamında elden gelen yardımı vermeliyiz.

GKB'nin iç çalışması çok önemlidir. Ama bu çalışmanın amacı nedir? Elbette bu kendi başına bir amaç olmamalıdır. GKB'nin tüm çalışması, üyelerinin devlet ve parti işlerinde aktif bir şekilde yer almaları için eğitilmelerine ve partinin *yardımcısı* olması rolünden kaynaklanan önemli görevleri yerine getirmesine yönlendirilmelidir.

Pratikte bu ne anlama gelir? Bu örneğin şu anlama gelir: Bir parti örgütünün olmadığı, GKB örgütünün olduğu bir yerde GKB, parti politikası doğrultusunda hareket eden aktif bir araç işlevi görmelidir. GKB örgütleri, devlet ve ekonomiyi etkileyen, fabrika ya da kolektif çiftlikteki üretimi geliştirmekle ilgili, Stehanov Hareketi, okullardaki düzensizlik vb. küçük ya da büyük sorunlar konusunda inisiyatif hakkına sahip olmalıdır. GKB örgütlerinin bugün bu sorunlara gereken dikkati göstermediğini söyleyebiliriz. Eğer GKB örgütleri sadece GKB ile ilgili iç sorunları tartışmayıp, kendi yağlarıyla kavrulmayıp bu sorunlar üzerinde de çalışma yürütürse, sosyalist inşa çalışmamızda çok daha aktif bir yer alacaklardır. Partinin ve devlet işçilerinin gelecekteki kadrolarının artması sağlanmış olacak ve GKB üyeleri gerçek bir eğitim almış olacaktır. *(Alkışlar.)*

Bu bakış açısıyla parti-GKB ortak gruplarını kaldırma önerisini, bu grupların iktidarsız oldukları iddiasına dayanan bu öneriyi kabul etmemiz gerektiğini düşünmüyorum. Bu gruplar bugün, ne yapacaklarını bilmedikleri için iktidardan yoksunlar. Bu grupların çalışmasını yeni bir içerikle donatırsak, böylesine parti-GKB grupları muhafaza edilebilir, kaldırılmayabilir. *(Alkışlar.)*

7. Partiden birisi ihraç edildiğinde, bu işlem bölge komi-

tesince onaylanana kadar bu kişinin parti kartının elinden alınmaması doğrultusunda öneriler var. Bu, doğru ve kabul edilmesi gereken bir öneridir.

8. Şehir ve bölge komitelerinde, tüm üyelerin katıldığı toplantıların en az 6 haftada bir yapılması önerisi var. Bu öneri de kabul edilmelidir.

9. 100'den daha az komünistin bulunduğu parti örgütlerinde parti gruplarının kurulmasını onaylamak için tüzükteki mevcut maddede değişiklik yapılması önerisi yapıldı. Bıldiğiniz gibi tüzük ancak 100'den fazla komünistin bulunduğu yerlerde parti grupları kurmaya izin veriyor. Bu da kabul edilmesi gereken bir öneridir.

10. Partiye üyelik için yapılan bir başvuruya ilişkin sosyal örgütlerin fikrinin sorulmaması konusunda bir öneri var. Bu öneri kabul edilebilir. Birisi partiye başvurduğunda partili yoldaşların önerileri yeterlidir.

Tüzüğe ilişkin kabul edilmesini tavsiye edeceğimiz öneri ve ekler bunlardır.

* * *

Bu tartışmalar parti yaşamında şimdiye kadar görülmemiş boyutlarda gerçekleşti. Bunlar parti faaliyetinde görülmemiş bir genişliğe işaret ederek, partinin, saflarını bütünüyle aktifleştirme yolunda hızla adım attığını gösterdi.

SSCB, gelişmesinin yeni bir aşamasına varmış durumda. Bu aşama sosyalizm inşasının tamamlandığı ve komünizme doğru geçişi ifade eden bir aşamadır.

Tarihsel davamızın bu yeni aşaması, partimizin rolünü ve önemini daha da artırmaktadır. Partimizin önünde çok büyük yeni ve karmaşık görevler duruyor. Eğer partimiz bu görevleri yerine getirme ve komünist bir toplumun inşasındaki öncü savaşçı rolünü gerçekleştirme durumundaysa, örgütsel silahını durmaksızın keskinleştirmelidir. Kongremizin kabul

ettiği parti tüzüğü, muzaffer sosyalizm partisinin tüzüğü olacaktır. Bu tüzük, komünizme geçiş görevinin başarılı bir şekilde yerine getirilmesi için parti üyelerimizi silahlandıracaktır. *(Fırtınalı alkışlar.)*

İleri bir teori ile, en ileri sınıfın ileri politikası, örgüt ve ideolojisiyle donanmış ve arkasında büyük Sovyet halkını sürükleyen partimiz, komünizme geçiş mücadelesine giriyor. *(Fırtınalı alkışlar.)*

Çürüyen kapitalizmin güçleri pek çok kez muzaffer gelişmemizi engellemeye çalıştı ve bunu yapmaya devam edeceklerdir.

Biliyoruz ki zorluklar bizi bekliyor. Yüklendiğimiz yeni görevlerin karmaşıklığının farkındayız. Ama nihai zaferimizin araçlarını ve koşullarını da biliyoruz.

16. Parti Kongresi'nde Stalin Yoldaş, zorluklardan korkmaz ve yolunu çizerse partimizin yenilmez olacağını söylemişti. Büyük Bolşevik partimiz böylesine yenilmez bir partidir. *(Fırtınalı alkışlar. Herkes ayağa kalkar.)*

Yoldaşlar, büyük proleter stratejistlerin, Lenin ve Stalin'in ordusunda, Leninist-Stalinist Merkez Komitesi'nin etrafında, öğretmenimiz ve liderimiz Stalin'in etrafında kenetlenmiş savaşçılar olarak, zaferle taçlanmış bayrağımızı, Bolşevizmin bayrağını komünizmin nihai zaferine taşıyacağız. *(Fırtınalı alkışlar.)*

Yaşasın partimiz!

Yaşasın Bolşevik Parti'nin, tüm Sovyet halkının ve tüm ilerici insanlığın dâhisi, beyni ve kalbi Stalinimiz!

(Uzun alkışlar. Herkes ayağa kalkar.)

18 Mart 1939

SBKP(B) TÜZÜĞÜ'NDE DEĞİŞİKLİKLER

18. SBKP(B) KONGRESİ'NİN A. JDANOV YOLDAŞ'IN RAPORU HAKKINDAKİ KARARI

(Oybirliğiyle kabul edildi.)

1. SSCB'de sosyalizmin zaferi, sosyalist ekonomik sistemin üstünlüğünü sağladı. SSCB nüfusunun sınıfsal yapısı, ekonomik alandaki derin değişikliklere uygun olarak değişti. Tüm sömürücü unsurlar -kapitalistler, tüccarlar, kulaklar ve kâr yapanlar- sosyalist inşa döneminde elendiler. SSCB'nin emekçi halkı -işçiler, köylüler ve aydınlar- sosyalist inşa döneminde derin değişikliklere uğradı.

İşçi sınıfı köklü bir değişikliğe uğradı; tamamıyla yeni bir sınıfa, sömürüden kurtulmuş bir sınıfa dönüşerek, kapitalist ekonomik sistemi yıkıp yerine üretim araçlarının sosyalist mülkiyeti sistemini kurdu.

Köylülük köklü bir değişikliğe uğradı; her türlü sömürüden kurtularak tamamıyla yeni bir köylülüğe dönüştü. Köylülüğün büyük bir çoğunluğu, çalışmasını ve zenginliğini özel çiftliklere, bireysel emeğe ve geri tekniğe değil, kolektif mülkiyete, kolektif emeğe ve modern tekniğe dayandıran kolektif çiftlik köylülüğünden oluşuyor.

Aydınlar değişti. Büyük bir çoğunluğu, bütün bağlarıyla işçi sınıfı ve köylülüğe bağlı yeni aydınlara dönüştüler. Sovyet aydınları, yönetici görevlere getirilmiş dünün işçi ve köylülerinden ve onların çocuklarından oluşuyor. Eskiden olduğu gibi Sovyet aydınları kapitalizme değil, sosyalizme hizmet ediyorlar ve bugün sosyalist toplumun eşit üyeleri durumundalar.

Böylelikle SSCB'deki emekçi halkı bölen sınıf ayrımları ortadan kalkıyor. İşçi, köylü ve aydınlar arasındaki ekonomik ve politik çelişkiler ortadan kalkıyor. Sovyet toplumunun ahlaki ve politik birliğinin temeli oluşturuldu. Sovyet halkının bu ahlaki ve politik birliği, SSCB Yüksek Sovyetleri ve Cumhuriyetler Birliği Yüksek Sovyetleri seçimlerinde komünist ve parti dışı blokun oluşturulması ve bu blokun tam zaferi ile kanıtlanmıştır. İşçilerin, köylülerin ve aydınların oluşturduğu, parti davasının aktif ve bilinçli savaşçıları ve parti politikasının kitleler içindeki araçları olan birçok parti dışı Bolşevik organ parti çeperinde gelişti.

Bu yeni durum, SBKP(B) Tüzüğü'nde konmuş olan partiye kabul koşullarında değişiklikler yapmayı gerekli kıldı. Parti tüzüğünde belirtildiği şekliyle, partiye başvuranın sosyal statüsüne bağlı olarak dört ayrı kategoriye göre partiye yeni üye kabulünü öngören mevcut sistemin, SSCB'de sosyalizmin zaferinin bir sonucu olarak Sovyet toplumunun sınıf yapısında gerçekleşmiş değişikliklerle uygunluk içinde olmadığı açıktır. Yeni üyelerin kabulü konusunda farklı kategorilere ve değişik deneme sürelerine olan ihtiyaç ortadan kalktı. Buna uygun bir şekilde, işçi sınıfına, köylülüğe ya da aydınlara ait olmasına bakılmaksızın tüm yeni üyeler için aynı kabul koşulları ve aynı deneme süresi uygulanmalıdır.

2. Parti üyeleri ve görevleri ile ilgili kısma, varlıkları tanınan ancak tüzükte yer almayan 'parti üyelerinin hakları' için bir madde eklemek gerekir. Bu ek madde, parti üyelerinin artan faaliyetleri ile tam bir uyum gösterecek ve parti üyelerinin bürokrasiden korunmasında ve parti davası konusunda sorumluluklarının artmasında büyük bir etkiye sahip olacaktır. Parti tüzüğünün 57. paragrafında da belirtildiği gibi "Birçok parti örgütünde veya bir bütün olarak partide, parti politikası ile ilgili sorunların serbestçe tartışılması, parti içi demokrasiden dolayı her parti üyesinin vazgeçilmez hakkıdır."

Ayrıca, Parti Tüzüğü, parti üyelerinin şu haklarına da yer vermelidir:

a) Parti üyelerinin herhangi bir toplantıda herhangi bir parti işçisini eleştirme hakkı;

b) Parti üyelerinin parti organlarını seçme ve onlara seçilme hakkı;

c) Parti üyelerinin, kendi faaliyet ve tavırları ile ilgili kararların alınacağı toplantılarda bulunma hakkı;

d) Parti üyelerinin, SBKP(B) Merkez Komitesi de dahil herhangi bir parti organına soru sorma ve beyanda bulunma hakkı.

3. Mevcut SBKP(B) Tüzüğü, Merkez Komitesi'nin periyodik kararı ile partiden kitlesel tasfiyeleri sağlamaktaydı. Tecrübe, aşağıdaki nedenlerden dolayı bunlardan vazgeçilmesi gerektiğini göstermiştir:

a) Kapitalist unsurların yeni bir yaşam kaynağı bulduğu Yeni Ekonomik Politika (NEP) başlarında, parti saflarını NEP nedeniyle demoralize olmuş unsurlardan korumak için uygulanmaya başlanan kitlesel tasfiye yöntemi, kapitalist unsurların ortadan kalktığı günümüz koşullarında artık fonksiyonunu yitirmiştir. Üstelik tecrübenin gösterdiği gibi, pratikte, kitlesel tasfiye yöntemi, parti üyelerine bireysel yaklaşımı -ki bu tek doğru yöntemdir- engellemekte ve tüm parti üyelerine "bir tek kıstas" ile standart bir yaklaşıma neden olmaktadır. Bunun sonucu olarak da kitlesel tasfiyeler esnasında birçok haksız yere partiden atılma olayı ve partiye sızan düşman unsurların bu tasfiyelerden yararlanarak dürüst unsurları harcaması olayları yaşandı.

b) Kitlesel tasfiyeler yöntemi, parti üyelerine dikkatlice davranılmasını öngören parti ilkesinin gözetilmesine meydan vermeyip, pratikte, parti üyelerinin haklarının ihlaline yol açmaktadır.

c) Kitlesel tasfiye yöntemi, partiye sızan ve ikiyüzlü tavır-

larla partiyi aldatıp gerçek karakterlerini gizleyen düşman unsurlara karşı etkisiz olmuş ve işlevini yerine getirememiştir.

d) Kitlesel tasfiyeler yönteminin çoğunlukla pasif diye adlandırılan parti üyelerine yöneltildiği ve pasiflik bahanesiyle dürüst ve namuslu parti üyelerinin tasfiyesine yol açtığı gözlenmiştir.

Bu nedenle periyodik olarak yapılan kitlesel tasfiyeler kaldırılmalı; parti, saflarını, programını ve tüzüğünü ihlal eden unsurlardan olağan prosedür yoluyla temizlemelidir.

4. Merkez Komitesi'nin Şubat-Mart 1937 ve Ocak 1938'deki Plenumlarında parti, parti üyelerine, partiden ihraç edilme ve geriye alınma konularındaki resmi ve acımasız bürokratik yaklaşımı mahkûm etti. Bildiğimiz gibi bu uygulamalar, partiye sızıp parti saflarından insanlar ihraç ederek kendilerini ilerletmeye çalışan kariyerist unsurlar ve dürüst parti üyelerini harcamak için toptan cezalar uygulayan ve parti saflarına kuşku tohumları ekmeye çalışan parti içindeki maskeli düşmanlar tarafından yaygın olarak kullanılmıştır.

Ocak 1938'de yapılan Merkez Komitesi Plenumu, partiden toplu ihraç etme uygulamasına bir son vermek ve parti üyelerinin ihracı ve geri alınması konularında karar vermede farklı bir yaklaşımı sağlamak amacıyla bazı tedbirler almayı gerekli gördü.

Buna uygun bir şekilde, şu amaçlarla tüzüğe bazı ek maddeler konmalıdır:

a) Parti üyelerine yöneltilen suçlamalar konusunda detaylı ve dikkatli bir yaklaşımla araştırmaların yapılmasını sağlamak;

b) Parti üyelerinin haklarını keyfi işlemlerden korumak;

c) Hafif suçlar için, en yüksek parti cezası olan partiden ihraçların çare olarak görülmesini engellemek.

5. Partiye yeni katılan üyenin parti adayı olarak parti tüzük ve programını *kabul etmesi* ve belli bir deneme sürecinden geçirilmesi yanında parti programını *özümsemeleri* koşulunu da öne süren tüzük talebinin kaldırılması gerekir.

Stalin Yoldaş, Şubat-Mart 1937'deki SBKP(B) Merkez Komitesi Plenumu'nda şunları söylemiştir:

> "Parti programını özümseyebilmek için gerçek bir Marksist, denenmiş ve teorik olarak eğitilmiş bir Marksist olmak gerekir. Programımızı özümsemiş, teorik olarak eğitilmiş, denenmiş ve gerçek Marksist haline gelmiş çok parti üyemiz var mı bilemiyorum. Eğer bu yolda devam edersek, partimizde sadece aydınlar ve genelde eğitimli kişileri bırakmamız gerekecek. Böyle bir partiyi kim ister? Lenin'in tümüyle denenmiş ve sınanmış, parti üyesini tanımlayan formülüne sahibiz. Bu formüle göre parti üyesi, parti programını *kabul eden*, aidatlarını ödeyen ve parti örgütlerinden birinde çalışan kişidir. Dikkat edilmesi gereken nokta, Lenin'in formülünün parti programını *özümsemekten* değil, onu *kabul etmekten* söz etmesidir. Bu ikisi çok farklı şeylerdir. Burada, parti programını özümsemek üzerine gevezelik eden yoldaşlarımızın değil, Lenin'in haklı olduğunu ispat etmeye gerek yok. Bu açık olmalı. Eğer parti sadece parti programını özümsemiş ve teorik olarak eğitilmiş Marksistlerin parti üyesi olabileceği varsayımından yola çıksaydı, o zaman parti, binlerce parti çevresini ve parti üyelerine Marksizmin öğretildiği ve programımızı özümsemelerine yardımcı olunduğu yüzlerce parti okulunu yaratmazdı. Çok açık ki eğer parti, üyeleri için böyle okullar ve çevreler örgütlüyorsa bunun nedeni, üyelerin parti programını henüz özümsemediklerini ve teorik olarak henüz eğitilmiş Marksistler olmadıklarını bildiği içindir."

Bu sebeplerden dolayı tüzükte yukarıda belirtilen talep kaldırılmalıdır.

6. Ülkenin politik yaşamındaki değişikliklere bağlı olarak ortaya çıkan yeni parti görevleri ve SSCB'de yeni anayasanın kabulü, parti tüzüğünde belirtilen parti içi demokrasi ilkele-

rinin kesin ve tam olarak uygulanması temelinde partinin pratik çalışmasının uygun tarzda yeniden inşasını gerektirdi. Bu amaçla parti, demokratik merkeziyetçilik ilkesinin ihlaline bir son vererek, parti örgütlerinin yönetici organlarının seçimi sistemini parti tüzüğünde belirtildiği şekliyle yeniledi.

Parti, istikrarlı bir demokrasinin gözetilmesini sağlamak için ek birtakım tedbirler de aldı: Atama uygulamasını kaldırdı; parti organlarının seçiminde liste usulünü kaldırarak tek tek adaylar için oy kullanma usulünü getirdi; tüm parti üyelerine, adaylara karşı sınırsız eleştirme hakkı tanındı; parti organlarının seçiminde gizli oy kullanma usulü getirildi; şehir ve bölgelerde parti *aktiflerinin* periyodik toplantılara çağrılması zorunlu bir kural haline getirildi.

Parti tüzüğünün, pratikte sınanmış ve eleştiri ve özeleştirinin, parti organlarının parti üyelerine karşı sorumluluklarının daha da geliştirilmesini ve parti üyelerinin daha aktif hale gelmelerini sağlayan ve böylece siyasi önderliğin yeni görevlerini başarıyla yerine getirmesi konusunda partinin silahlanmasına yardımcı olan bu yeni tedbirleri yansıtması gerekir.

7. Parti tüzüğüne göre, parti kararlarının uygulanması konusunda pratik işleri yerine getirmek (ve bunların Sovyet organlarında, işletme örgütlerinde ve daha alt parti örgütlerinde ne şekilde yerine getirildiğini denetlemek) için, bölge komitelerinde, ulusal cumhuriyetlerin komünist partileri merkez komitelerinde ve SBKP(B) Merkez Komitesi'nde, parti tüzüğüne uygun olarak, integral sanayi şubeleri departmanları olması gerekir. Buradaki amaç, "her sanayi şubesi departmanında bu şubeyi ilgilendiren tüm işlerin, yani parti örgütsel çalışması, eğitim ve kadroların yerleştirilmesi, kitle eğitimi çalışması, sanayi propagandası ve parti kararlarının ilgili Sovyet ve işletme organları ve parti örgütleri tarafından yerine getiriliş şeklinin denetlenmesi işinin merkezileşmesini sağlamaktı".

Oysa pratik, parti aygıtının böylesi bir örgütlenmesinin yetersiz olduğunu gösterdi.

Örgütsel açıdan partinin asli görevi son dönemlerde, uygun insan seçimi ve kararların yerine getirilişinin denetlenmesi olmuştur. Bu soruna büyük önem veren Lenin, XI. Parti Kongresi'nde şunları söylemiştir:

> "Öyle bir noktaya ulaştık ki her şey kişilere, kişilerin seçimine dayanmaktadır... Doğru insanlar seçip pratikteki faaliyetlerini denetlediğinizde kitleler bunun önemini anlayacaklardır."

XVII. Parti Kongresi'ndeki raporunda, kişilerin doğru seçiminin ve alınan kararların yerine getirilmesinin denetlenmesinin önemini vurgulayan Stalin Yoldaş ise şöyle demiştir:

> "Zafer hiçbir zaman kendiliğinden gelmez. Genellikle onu kazanmak gerekir. İyi kararlar ve partinin genel çizgisine uygun beyanlar bir başlangıçtan başka bir şey değildir. Çünkü bunlar zaferin kendisi değil, zafere ulaşma isteğinin belirtileridir. Doğru bir çizgi belirlendikten ve doğru bir karar alındıktan sonra başarı, örgütsel çalışmaya, parti çizgisinin gerçekleştirilmesi için mücadelenin örgütleniş şekline, uygun insanların seçimine ve yönetici organların kararlarının yerine getiriliş biçiminin denetlenmesine bağlı olacaktır. Bu başarılmazsa, doğru parti çizgisi ve alınan doğru kararlar ciddi zararlara uğrar. Daha da önemlisi, bir kez doğru bir parti hattı belirlendiğinde, her şeye, hatta politik hattın kaderine bile, yani yerine getirilmesine ya da başarısızlığa uğramasına örgüt karar verecektir."

Tecrübe göstermiştir ki, örgütsel çalışmamızda insanların seçimi ve kararların yerine getirilmesi işinin denetlenmesi konusundaki zayıflıklar henüz aşılmış değildir. Kadroların seçimi işinin sınai şube departmanları arasında bölünmesi örgütsel çalışmanın alanını daraltmış, onların bir şubeden bir başkasına gerekli transferini, yükselmelerini ve şu anda parti için

büyük önem arz eden sektörlerde verimli bir şekilde değerlendirilmelerini engellemiştir. Kadroların seçimi işinin parti aygıtının çeşitli sınai şube departmanları arasında bölünmesi, kadroların seçimi ve yerleştirilmesi görevinin iyi bir şekilde yerine getirilmesinin önünde gerçek bir engel haline gelmiştir. Bu görev, kadrolarla ilgili tüm işlerini, kadroların seçimi, incelenmesi konusunda deneylerin toplandığı bir tek aygıtta merkezileştirilerek tek merkezden yönlendirilmesini gerektirir.

Bu durumu göz önünde bulundurarak SBKP(B) Merkez Komitesi bir dizi önlem aldı ve kadroların seçimi işini Merkez Komitesi Yönetici Parti Organları Bürosu'nda merkezileştirdi. Ancak kadroların seçimi ve eğitimi ile bunun gerektirdiği geniş çalışma göz önünde bulundurularak, Yönetici Parti Organları Bürosu yeniden organize edilmeli, tüm şubelerdeki kadro çalışması bağımsız bir kadro yönetimine, partinin örgütsel önderliğini ilgilendiren sorunlar da özel bir örgüt ve Talimat Bürosu'na verilmelidir.

8. Parti talimatlarının yerine getirilmesinin denetlenmesi işinin çeşitli sınai şube departmanları arasında bölünmesi uygulamasının da tatmin edici olmadığı görülmüştür. Bu işler de merkezileştirilmeli ve Parti Denetleme Komisyonu'nun fonksiyonları da buna uygun bir biçimde değiştirilmelidir. SBKP(B) Merkez Komitesi kararlarının uygulanmasını daha yakından denetlemek ve yerel örgütlerin çalışmalarını sistematik bir şekilde tahlil etmek, Parti Denetleme Komisyonu'nun temel görevi olmalıdır. Parti Denetleme Komisyonu'nun SBKP(B) Merkez Komitesi'ne bağlı olarak çalışacağı belirtilmelidir. Bu durumda Parti Denetleme Komisyonu'nun doğrudan parti kongrelerinde seçilmesi gereksiz olacaktır. Parti Denetleme Komisyonu, SBKP(B) Merkez Komitesi Plenumu'nda seçilmeli ve Merkez Komitesi'nin rehberliği ve yönetiminde çalışmalıdır.

9. Parti kadrolarımızın teorik ve pratik eksikliklerini giderme, parti üyelerini Marksizm-Leninizm teorisi ile silahlandırma ve Bolşevizmi özümsemelerine yardımcı olma görevi, Merkez Komitesi'nin *"SBKP(B) Tarihinin Yayınlanmasına Bağlı Olarak Parti Propagandasının Örgütlenmesi Üzerine"* aldığı kararа uygun olarak parti propagandası ve eğitim çalışmasının iyi bir seviyeye yükseltilmesini gerektirir.

Merkez Komitesi'nin, bütün yazılı ve sözlü propaganda ve ajitasyon çalışmasının merkezileşeceği Propaganda ve Ajitasyon İdaresi biçiminde güçlü bir propaganda ve ajitasyon aygıtına ihtiyacı vardır.

10. SBKP(B) Merkez Komitesi'nin sınai şube departmanları kaldırılmalıdır. Bu konuda tarım alanındaki Sovyet ve parti örgütlerinin faaliyetlerinin denetlenmesinin özel öneminden dolayı Tarım Departmanı ve bütün cumhuriyetlerde kamu eğitiminin durumunu kontrol altında tutacak Okul Departmanı istisna teşkil etmelidir. Bölge komiteleri ve ulusal cumhuriyetlerin komünist partilerinin merkez komitelerinde tüm diğer sınai şube departmanları kaldırılmalı, kadrolar, propaganda ve ajitasyon, örgütlenme, talim ve tarım büroları oluşturulmalıdır.

Mahalli ve şehir komitelerinde ise kadrolar, propaganda ve ajitasyon, örgütlenme ve talim büroları olmalıdır.

Bölge komiteleri ve ulusal cumhuriyetler komünist partileri merkez komitelerindeki propaganda ve ajitasyon büroları ile kadro bürolarının idaresi özel sekreterlere havale edilmelidir.

11. Sosyalist ekonomik sistemin hızlı gelişimi ve işçiler, köylüler ve aydınların hızlı politik ve kültürel gelişimi ile birlikte parti ve devlet yaşamının hızı da belirgin bir artış kaydetti. Devlet ve parti ile ilgili işleri idare edebilmek, ortaya çıkan yeni taleplere hızlı bir şekilde cevap vermek ve yeni sorunlara zamanında çözüm getirebilmek için, partinin mevcut merkezi örgütlenmesine, yani Parti Komitesi ve SBKP(B) Merkez Ko-

mitesi'ne yeni bir organ, Tüm Sovyetler Parti Komitesi ilave edilmelidir. Parti kongreleri arasında geçen dönemin uzunluğu, parti çalışmasında gelişen kadroların ileri görevlere, özellikle de SBKP(B) Merkez Komitesi'ne yükseltilmesi olanağı nı sınırladığı için böyle bir organ gereklidir. Konferans, partiye bu olanağı verecektir. Bu nedenle merkezi parti örgütlerine –Parti Kongresi ve Merkez Komitesi– en az yılda bir kez toplanacak, yerel örgütlerin temsilcilerinden oluşan ve amacı parti politikasının acil sorunlarını tartışmak olan Tüm Sovyetler Konferansı'nı eklemenin zamanı gelmiştir.

Tüm Sovyetler Parti Konferansı, Parti Kongresi'nde seçilenlerin beşte birinden fazla olmamak kaydıyla, görevlerini yerine getiremeyen Merkez Komitesi üyelerini görevden alıp yerine yenilerini seçme hakkı ile donatılmalıdır. Konferans, bu Merkez Komitesi üyelerini, Parti Kongresi'nde seçilen yedek üyeler arasından seçerek onların yerine aynı sayıda yeni yedek üyeler seçecektir.

Merkez Komitesi üyelerinin değiştirilmesi ve Merkez Komitesi'ne yeni yedek üyelerin seçilmesi dışında konferansın tüm kararları Merkez Komitesi'nin onayına tabi olacaktır. Merkez Komitesi tarafından onaylanmış konferans kararları tüm parti örgütleri için bağlayıcı olacaktır. Konferans delegeleri, bölge komiteleri ve ulusal cumhuriyetler komünist parti merkez komitelerinin toplantılarında seçilecektir. Yerel örgütlerden delege olarak seçilemeyen Merkez Komitesi üyelerinin konferansta söz hakkı olacak, ancak oy kullanamayacaklardır.

12. Bu dönemde partinin politik ve örgütsel çalışmasında kaydedilen gelişme ile birlikte, temel örgütler daha da gelişmiş, kitlelerle bağları gelişmiş, komünistlerin öncü rolü ilerlemiş ve parti yaşamı daha yüksek bir seviyeye ulaşmıştır. Parti örgütleri, artık ekonomik ve kültürel kalkınmanın pratik sorunlarına daha yakın ilgi gösteriyor.

Yaşanan deneyler kanıtlamıştır ki parti örgütleri, parti politik çalışmasını üretim planlarının gerçekleştirilmesi, devlet aygıtının çalışmasının geliştirilmesi, yeni tekniklere ulaşılması, katı işçi disiplininin sağlanması, Stehanov Hareketi'nin geliştirilmesi ve parti ve işletmelere yeni kadroların atanması mücadelesiyle birleştirebildiği alanlarda iyi bir çalışma göstermiştir. Bunun tam tersi olarak da parti örgütlerinin üretimden uzak kaldığı ve görevini ajitasyon ve propaganda ile sınırladığı ya da parti örgütlerinin işletme işlerini yönetme gibi yanlış fonksiyonlar üstlendiği ve kendi sorumluluklarından uzaklaşarak işletme organlarının görevlerini aldıkları alanlarda, yürütülen çalışma, kaçınılmaz olarak kendisini zorluklar içinde buldu.

Birçok temel parti örgütünün, özellikle de fabrika, imalathane, devlet çiftlikleri, kolektif çiftlikler gibi üretim birimlerindeki farklı türdeki örgütlerin ve halk komiserliklerindeki örgütlerin görevlerinin kesin bir şekilde tanımlanmasının zamanı gelmiştir. Üretim birimlerindeki parti örgütlerine, fabrikalar, devlet çiftlikleri ve kolektif çiftliklerdeki devlet işleri üzerinde denetimde bulunma hakkı tanınmalıdır. Bu, üretim birimlerindeki temel parti örgütlerinin rolünü ve sorumluluk duygusunu geliştirecektir. Halk komiserliklerindeki parti örgütlerine gelince, bunların çalışmalarının özel koşullarından dolayı denetim fonksiyonunu yerine getiremeyeceği göz önünde bulundurularak, devlet aygıtı çalışmasını geliştirmede daha etkin bir rol oynaması gerekir. Kendi Halk Komiserliklerindeki eksikliklere dikkat çekmek, personelin çalışmasındaki eksiklikleri kaydetmek ve Merkez Komitesi'ni ve halk komiserliklerinin başkanlarını bu konularda bilgilendirmek onların görevidir.

Belli bir halk komiserliğinde çalışan parti üyelerinin tümü, o komiserliğin aynı parti örgütünde bir araya gelmelidir. Halk komiserliğinin parti örgütü sekreterinin, SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından onaylanması gerekir.

13. Sempatizan gruplarının partiye yeni üye kabulünün kaldırıldığı bir dönemde oluşturulduğu ve partinin üyelerini Sovyetlerdeki, sendikalardaki, GKB'deki, kooperatiflerdeki, hava ve Kimya Savunma Birliği ve emekçilerin diğer sosyal örgütlerindeki parti dışı *aktiflerin* en ileri unsurları arasından tahkim edebileceği gerçeği göz önünde bulundurularak sempatizan grupları kaldırılmalıdır.

* * *

SBKP(B) 18. Parti Kongresi, SBKP(B) Tüzüğü'ne aşağıdaki değişiklik ve eklemelerin yapılmasına karar vermiştir:

I
Parti üyeleri, hakları ve görevleri

1. Aday üyelerin tam üyeliğe geçişi ile ilgili mevcut kategoriler sistemi kaldırılacak ve bunun yerine işçiler, köylüler ve aydınlar için aday üyelikten tam üyeliğe geçişte tek bir sistem kurulacaktır. 18 yaşına girdiklerinde kişiler partiye kabul edilebilecektir. Partiye girmek için başvuru yapan kişiler, en az üç yıldır parti üyesi olan ve kendisiyle en az bir yıl birlikte çalışmış üç parti üyesinin önerisini almak durumundadır. Eskiden başka partilerin üyesi olanlar için ise tüzükteki mevcut ilkeler geçerli olacaktır. Başvuru yapan kimsenin çalıştığı yerin sosyal örgütünün düşüncesinin alınması konusundaki kural kaldırılacaktır. Temel parti örgütünün yeni bir üyeyi partiye kabul etmesi kararı bölge komitesi veya şehir komitesi tarafından onaylandığında geçerli olacaktır. Partiye kabul başvurusu için yapılan tartışmalarda öneren kişilerin hazır bulunmaları gerekmemektedir.

2. Parti üyesi ve görevleri ile ilgili bölüme parti üyesinin haklarını tanımlayan bir madde eklenecek ve bu bölüm şunları içerecektir.

a) Parti üyesinin, parti toplantılarında herhangi bir parti işçisini eleştirme hakkı;

b) Parti üyesinin, parti organlarını seçme ve onlara seçilme hakkı;

c) Parti üyesinin, kendi faaliyeti ve durumuna ilişkin kararların alındığı tüm durumlarda hazır bulunmayı talep etme hakkı;

d) Parti üyesinin, SBKP(B) Merkez Komitesi de dahil olmak üzere herhangi bir organa soru veya önerge yöneltme hakkı;

3. Partinin periyodik kitlesel tasfiyeleri kaldırılacak; parti, saflarını, parti programını, tüzüğünü ve disiplinini ihlal etmiş unsurlardan arındırmak için olağan prosedürü uygulayacaktır.

4. Bir parti üyesinin atılması veya bir üyenin partiye yeniden kabul edilmesi tartışmalarında azami dikkat ve yoldaşça saygı gösterilecek ve parti üyesine yöneltilen suçlamaların dayanak noktalarının haklılığı konusunda geniş bir araştırma yapılacaktır. Küçük suçların işlenmesi durumunda ise (toplantılara katılmama, aidatların zamanında ödenmemesi vb.) en büyük parti cezası olan partiden atma değil, tüzükte belirtilen parti eğitim ve ikna yöntemleri uygulanmalıdır.

5. Temel parti örgütünün herhangi bir üyeyi partiden ihraç etme veya eski bir üyeyi partiye yeniden kabul etme kararları ancak bölge komitesinin ya da ulusal cumhuriyetlerin komünist partisi merkez komitesinin onayı durumunda uygulanabilecektir. İhraç etme kararlarının bölge komiteleri veya ulusal cumhuriyetler komünist partisi merkez komitesi tarafından onaylanması kararı alınana kadar söz konusu parti üyesi üyelik kartını taşıma ve parti toplantılarına katılma hakkına sahiptir. Bölge komiteleri veya ulusal cumhuriyetlerin komünist parti merkez komiteleri tüm ihraç edilen üyelerini ve ihraçların nedenlerini yerel parti basınında duyura-

caktır. Yanlış şekilde partiden ihraç edilen kişilerin yeniden partiye kabulü durumunda da aynı şey geçerlidir.

6. İhraçlara karşı yapılan itirazlar, yetkili parti organları tarafından iki hafta içinde incelenecektir.

7. Aday üye olarak deneme sürelerini geçirmiş parti üyelerine ilişkin olarak parti tüzüğünde belirtilen ve parti programını kabul etmiş, partinin kurallarına ve disiplinine uyan aday üyelerin parti programını özümseyinceye, yani eğitilmiş Marksistler haline gelinceye kadar parti üyesi olamayacağını öngören talep kaldırılacaktır.

II
Aday üyeler

8. Parti aday üyeleri ile ilgili bölüm, parti üyeleri ile ilgili bölümle uygun hale getirilecektir (partiye kabul kategorilerinin lağvı).

9. İşçiler, köylüler ve aydınlar için, bir yıllık tek bir aday üyelik dönemi getirilecektir.

10. Eskiden başka partilerin üyesi olanlar için tüzükteki mevcut maddeler muhafaza edilecektir.

III
Partinin örgütsel yapısı

11. Aşağıda belirtilen maddeler, parti içerisinde tutarlı bir demokrasi hedefine ve demokratik merkeziyetçilik ilkelerinin tam olarak yerine getirilmesi hedefine bağlı olarak, parti tüzüğüne ilave edilecektir:

a) Parti organlarının seçiminde listeyle oy verme yöntemi yasaklanacaktır. Oy verme tek tek adaylar için yapılacak ve her parti üyesi, aday gösterilen kişilere sınırsız şekilde itiraz etme ve onları eleştirme hakkına sahip olacaktır.

b) Parti organları gizli oylama ile seçilecektir.

12. Parti aktiflerinin parti yaşamındaki istisnai politik

önemi göz önünde bulundurularak şehir örgütlerinin *aktifleri* konusunda tüzüğe şu maddeler eklenecektir:

Hangi büyüklükte olursa olsun istisnasız tüm sanayi merkezlerinde, bütün cumhuriyetler ve bölge merkezlerinde, parti ve hükümetin önemli kararlarının tartışılması için şehir parti örgütlerinin *aktiflerinin* toplantılarının yapılması; bu toplantıların, biçimsel ve törensel bir tarzda kararların onaylanması için değil, gerçek anlamda tartışılması için düzenlenmesi ve büyük merkezlerde şehir *aktiflerinin* toplantılarına ek olarak bölge parti *aktiflerinin* toplantılara çağrılması gerekli görülmüştür.

13. Tarım Departmanı ve Okul Departmanı dışındaki SBKP(B) Merkez Komitesi'nin sınai şube departmanları kaldırılacaktır.

SBKP(B) Merkez Komitesi'nin şu büro ve departmanları olacaktır:

a) Kadro Yönetimi
b) Propaganda ve Ajitasyon Yönetimi
c) Talim ve Örgüt Departmanı
d) Tarım Departmanı
e) Okul Departmanı

Bölge komiteleri ve ulusal cumhuriyetler komünist partileri merkez komiteleri ise şu departmanlara sahip olacaktır:

a) Kadro Departmanı
b) Propaganda ve Ajitasyon Departmanı
c) Örgüt ve Talim Departmanı
d) Tarım Departmanı

Şehir ve mahalle komitelerine bağlı departmanlar ise şunlardır:

a) Kadro Departmanı
b) Propaganda ve Ajitasyon Departmanı
c) Örgüt ve Talim Departmanı

Her bir mahalli komite, şehir komitesi, bölge komitesi ve

ulusal cumhuriyetler Komünist Partileri Merkez Komiteleri, askerlik hizmetini yapmakla yükümlü kişilerin kaydedilmesi, askere çağırma, savaş durumunda harekete geçme, hava savunmasını örgütleme vb. işlerde askeri yetkililere yardımcı olma işlevini gören bir Askeri Departman'a da sahip olacaktır.

14. Tüzükte belirtilen mevcut prosedürde bir değişiklik olarak Parti Denetleme Komisyonu SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından seçilecek ve Merkez Komitesi'nin rehberliğinde çalışacaktır.

Parti Denetleme Komisyonu şu işleri yapmakla yükümlüdür:

a) SBKP(B) Merkez Komitesi'nin direktiflerinin Sovyet organları, işletme organları ve parti örgütleri tarafından yerine getirilmesini denetlemek;

b) Yerel parti örgütlerinin faaliyetlerini denetlemek;

c) SBKP(B) programını, tüzüğünü ya da parti disiplinini ihlal etme suçu işlemiş olanlardan hesap sormak.

15. Bölge komiteleri ve ulusal cumhuriyetler komünist partileri merkez komitelerinin propaganda ve ajitasyon departmanları ile kadro departmanlarının direktifleri özel sekreterlere havale edilecektir.

IV
Partinin Merkezi Kurumları

16. Tüm Sovyetler Parti Konferansı ile ilgili olarak tüzüğe şu koşullar eklenecektir:

a) Tüm Sovyetler Konferansları yerel örgütlerin temsilcilerinden oluşacak ve parti politikasının acil sorunlarını tartışmak üzere toplanacaktır;

b) Konferanslar en az yılda bir kez yapılacaktır;

c) Konferans delegeleri bölge komiteleri ve ulusal cumhuriyetler komünist partileri merkez komitelerinin toplantılarında seçilecektir;

d) Konferans delegelerinin seçimi ve temsil sistemi SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından belirlenecektir;

e) Konferans, parti kongresi tarafından seçilen Merkez Komitesi üyelerinin beşte birini aşmamak kaydıyla, görevlerini yeterince yerine getiremeyen Merkez Komitesi üyelerini görevden alma ve yerine yenilerini atama yetkisine sahip olacaktır. Konferans, yeni Merkez Komitesi üyelerini kongre tarafından seçilen Merkez Komitesi yedek üyeleri arasından seçecek ve bu yedek üyelerin yerine ise aynı sayıda yeni yedek üye seçecektir;

f) Konferansın kararları, Merkez Komitesi'ne yeni üye ve yedek üye seçilmesi kararı dışında, Merkez Komitesi'nin onayına tabi olacaktır. Merkez Komitesi tarafından onaylanmış konferans kararları, tüm parti örgütleri için bağlayıcı olacaktır.

g) Yerel örgütlerden delege olarak seçilemeyen Merkez Komitesi üyeleri, konferansta söz hakkına sahip olacak, ancak oy kullanamayacaktır.

17. Sovyet Denetleme Komisyonu'nun parti kongresi tarafından aday gösterilmesini öngören mevcut düzenleme değiştirilerek Sovyet Denetleme Komisyonu'nun atanması işinin Sovyet hükümeti organlarının yetkisi dahilinde olması sağlanacaktır.

V

Bölge ve şehir komiteleri sekreterleri ile Kızıl Ordu ve Donanma Politik Departmanları başkanları için gerekli parti üyelik süresi

18. Parti işçilerinin yeni kadrolarının partide yönetici görevlere getirilmesi için gerekli koşulların yaratılması amacıyla ve tüzükteki mevcut maddelerde bir düzenleme olarak, bölge komiteleri ve ulusal cumhuriyetler komünist partileri

merkez komiteleri sekreterleri için gerekli parti üyeliği süresine 12 yıl yerine 5 yıl, şehir komiteleri sekreterleri için 10 yıl yerine 3 yıl, mahalli komitelerin sekreterleri için 7 yıl yerine 3 yıl, ve temel parti örgütleri ile işyeri parti örgütleri sekreterleri için ise 3 yıl yerine 1 yıldan az olmamak kaydı konulacaktır.

Askeri alanda ise filo ve ordunun politik yönetim başkanları için parti üyeliği süresi 10 yıldan 5 yıla, bölük ve taburların politik departman başkanları için de 6 yıldan 3 yıla indirilmiştir.

VI
Bölge ve cumhuriyet parti örgütleri

19. Bölge komiteleri ve ulusal cumhuriyetler komünist partileri merkez komitelerinin, birinci sekreter, ikinci sekreter, kadro sekreteri ve propaganda sekreteri olmak üzere dört ya da beş sekreteri olacaktır.

VII
Teritoryal parti örgütleri

20. Bu parti örgütleri, SBKP(B) Tüzüğü'ne gerekli görülen maddeleri ekleme anayasal hakkına sahip olacaktır.

VIII
Şehir ve bölge (kır ve kent) parti örgütleri

21. Şehir ve bölge komitelerinin toplantıları en az altı haftada bir yapılacaktır.

IX
Kızıl Ordu ve donanmadaki parti örgütleri

22. Donanma Halk Komiserliği'nin oluşturulması göz önünde bulundurularak, Kızıl Ordu'daki parti örgütlerine iliş-

kin tüzük kuralları, donanmadaki parti örgütleri için de geçerli olmak üzere genişletilecek, Donanma Politik İdaresi, SBKP(B) Merkez Komitesi Donanma Departmanı gibi işleyecektir.

X
Temel parti örgütleri

23. Devlet çiftlikleri, kolektif çiftlikler ve makine-traktör istasyonları gibi üretim işletmelerindeki temel parti örgütlerinin rolü ve işletmelerdeki çalışma üzerindeki sorumluluklarının geliştirilmesi için, bu örgütler işletme idaresinin çalışmalarını denetleme yetkisi ile donatılacaktır.

Kendi alanlarındaki çalışmanın eksiklerine dikkat çekmek, halk komiserliğindeki çalışmanın ve personelin eksikliklerini belirlemek, onların bilgisini ve düşüncelerini SBKP(B) Merkez Komitesi'ne ve halk komiserlikleri başkanına iletmek, çalışmalarının özel koşullarından dolayı denetleme işlevi göremeyen halk komiserliklerindeki parti örgütlerinin görevidir.

Halk komiserliklerindeki parti örgütlerinin sekreterleri, SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından onaylanacaktır.

Bir halk komiserliğinin merkezi aygıtında çalışan tüm komünistler, o Halk Komiserliğinin genel parti örgütünde yer alacaklardır.

24. Mevcut tüzükte bir değişiklik olarak, temel parti örgütlerinin seçilmiş organları komite olarak değil, büro olarak adlandırılacaktır (... parti örgütünün bürosu).

25. Temel parti örgütlerinin büroları, en az 15 üyeye sahip örgütlerde kurulacaktır.

26. Kolektif önderlik konusunda parti üyelerinin hızlı bir şekilde eğitilmesi amacıyla, 15 ile 100 arası üyeye sahip bir işyeri parti örgütü, 3-5 kişiden oluşan bir işyeri parti örgütü bürosu seçme hakkına sahip olacaktır. 100'den fazla üyesi

olan işyeri örgütleri ise 5-7 kişiden oluşan bir büro seçebilecektir.

27. 100'den daha az komüniste sahip olan temel parti örgütleri, işletmelerin seksiyonlarında parti grupları oluşturabilir.

28. 500'den fazla parti üyesi ve aday üyesi olan büyük fabrika ve kurumlarda, SBKP(B) Merkez Komitesi'nin onayı ile fabrika komiteleri kurulabilir. Bu fabrika ve kurumlardaki işyeri parti örgütleri, temel parti örgütlerinin haklarına sahiptir.

XI
Parti ve Genç Komünistler Birliği

29. Parti ve GKB'ye ilişkin olarak SBKP(B) Tüzüğü'ne şu eklemeler yapılacaktır:

a) GKB tüm faaliyetlerini SBKP(B)'nin doğrudan rehberliği altında yürütecektir. GKB'nin yönetici organı olarak GKB Merkez Komitesi doğrudan SBKP(B) Merkez Komitesi'ne bağlı olacaktır. GKB'nin yerel örgütlerinin faaliyetleri, ilgili cumhuriyet, bölge, şehir ya da mahalli parti örgütünün idare ve denetimi altında olacaktır.

b) GKB örgütlerinde yönetici görevlere sahip olmamak kaydıyla, GKB üyelerinin üyelikleri parti üyesi ya da aday üyesi olduklarında sona erecektir.

c) GKB, tüm devlet ve ekonomiyle ilgili işlerde partinin aktif yardımcısı durumundadır. GKB örgütleri, sosyalist inşanın tüm alanlarında parti direktiflerinin aktif araçları olmalıdır. Temel parti örgütlerinin olmadığı yerlerde de bu direktifleri yerine getirmenin tüm sorumluluğunu taşıyacaktır.

d) GKB örgütleri, kendi fabrika, kolektif çiftlik, devlet çiftliği ya da kurumlarındaki çalışmanın zaaflarının aşılması ve sosyalist rekabet, şok çalışma, ve kitle kampanyalarının örgütlenmesi aracılığıyla çalışmalarının geliştirilmesine yar-

dımcı olmak için, her türlü soruyu ilgili örgütlere götürme inisiyatifini kullanabilecektir.

Özel karar

18. Kongre'den önce parti aday üyesi olarak kabul edilmiş olanlar, tüm aday üyeler için konmuş bir yıllık deneme süresine tabi olacaktır.

20 Mart 1939

Komünist Enternasyonal'in Seksiyonu
SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ (BOLŞEVİK) TÜZÜĞÜ

(SBKP(B) 18. Kongresi tarafından oybirliğiyle kabul edilmiştir.)

Komünist Enternasyonal'in bir Seksiyonu olarak Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik), Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği işçi sınıfının örgütlü önderi, sınıf örgütlerinin en yüksek biçimidir. Parti, faaliyetlerinde Marksizm-Leninizm teorisini rehber edinir.

Parti, işçi sınıfı diktatörlüğünün sağlamlaştırılması, sosyalist sistemin sağlamlaştırılması ve geliştirilmesi ve komünizmin zaferi mücadelesinde işçi sınıfı, köylülük, aydınlar ve tüm Sovyet halkına önderlik eder.

Parti, hem kamu hem de devlet alanlarında çalışan tüm emekçi örgütlerinin öncü çekirdeğidir ve komünist toplumun başarılı bir şekilde inşasını sağlar.

Parti, her üyesi için eşit oranda bağlayıcı olan bilinçli bir disiplinle birbirine bağlanmış yekpare militan bir örgüttür. Parti, programından ve tüzüğünden sapmalarla, Parti disiplininin ihlaliyle, hizipçi gruplarla ve ikili oynamayla uyuşmaz bir dayanışma, irade ve eylem birliği sayesinde güçlüdür. Parti programını, tüzüğünü ve disiplinini ihlal eden unsurları saflarından temizler.

Parti, programının ve tüzüğünün uygulanmasında, Parti ve Parti organlarının tüm kararlarının yerine getirilmesinde, saflarının birliğinin sağlanmasında, SSCB uluslarının emekçi halkları ve tüm dünya ülkelerinin proleterleri arasında kardeşçe enternasyonal ilişkilerin sağlamlaştırılmasında, tüm üyelerinden aktif ve fedakâr çalışma talep eder.

1
Parti Üyeleri, Görevleri ve Hakları

1.Parti üyesi, Parti programını kabul eden, onun örgütlerinin birinde çalışan, Parti kararlarına uyan ve üyelik aidatlarını ödeyen kimsedir.

2. Parti üyesinin görevleri şunlardır:

a) Politik düzeyini geliştirmek için yorulmak bilmez bir biçimde çalışmak ve Marksizm-Leninizm'in ilkelerini özümsemek;

b) Parti disiplinini tam anlamıyla yerine getirmek, Parti ve ülkenin politik yaşamında aktif bir rol almak, Parti politikalarını ve organlarının kararlarını pratiğe geçirmek;

c) Emek ve devlet disiplininin yerine getirilmesinde örnek olmak, işinin tekniğini iyi öğrenmek, iş veya sanayi vasıflarını sürekli geliştirmek;

d) Kitlelerle ilişkileri devamlı güçlendirmek, emekçilerin ihtiyaç ve taleplerine cevap vermek, Parti politikalarını ve kararlarını kitlelere taşımak.

3. Parti üyesi şu haklara sahiptir:

a) Parti politikalarının pratik sorunlarına ilişkin serbest ve işle ilgili tartışmaların yapıldığı Parti toplantılarına veya Parti basınının toplantılarına katılmak;

b) Herhangi bir Parti işçisini Parti toplantılarında eleştirmek;

c) Parti organlarına seçme ve seçilme;

d) Kendi faaliyeti veya tavırlarına ilişkin kararların alınacağı toplantılara kişisel olarak katılmayı talep etmek;

e) SBKP(B) Merkez Komitesi de dahil olmak üzere herhangi bir parti organına soru sormak veya beyanatta bulunmak.

4. Üyeler Partiye ancak bireysel temelde kabul edilirler.

Yeni üyeler, belirlenen deneme süresinden geçmiş aday üyeler arasından kabul edilirler. Parti üyeliği, komünizm davasına kendilerini adamış dürüst ve aktif işçilere, köylülere ve aydınlara açıktır.

Kişiler, Parti'ye on sekiz yaşında katılabilirler.

Aday üyelerin tam Parti üyeliğine kabul edilmeleri aşağıdaki prosedüre göre olur:

a) Parti üyeliği için başvuru yapan kişiler, en az üç yıl Parti üyesi olan ve başvuru yapan kişi ile en az bir yıl çalışmış olan üç Parti üyesinin tavsiyesini sunmalıdır.

Not 1. Genç Komünistler Birliği üyelerinin Parti üyeliği için başvuru yaptıkları durumlarda GKB Bölge Komitesi'nin tavsiyesi, bir Parti üyesinin tavsiyesine denktir.

Not 2. SBKP(B) Merkez Komite üyeleri ve yedek üyeleri bu durumlarda tavsiyede bulunmaktan kaçınacaklardır.

b) Parti üyelik başvuruları, birim Parti örgütünün genel toplantısında tartışılıp karara bağlanır ve bu karar, Bölge Parti Komitesi'nin veya bölgelere ayrılmamış olan şehirlerde Parti İl Komitesi'nin onayını aldıktan sonra geçerlilik kazanır.

Parti'ye üyelik başvurusunda bulunan kişileri tavsiye edenlerin bu tartışmalarda hazır bulunmaları gerekli değildir.

c) Yirmi yaşından küçük olanlar Parti'ye ancak Genç Komünistler Birliği aracılığıyla katılabilirler.

d) Eskiden başka partilere üye olanlar SBKP(B)'ye ancak istisnai durumlarda, beş Parti üyesinin tavsiyesi ile katılabilirler: tavsiyede bulunan Parti üyelerinin üçü on yıllık Partili, diğer ikisi de devrim öncesi Partili olmalıdırlar. Bu kişiler Parti'ye ancak birim Parti örgütleri aracılığıyla katılabilirler ve bu durumlarda SBKP(B) Merkez Komitesi'nin onayı gereklidir.

5. Parti'ye başvuru yapan kimseleri tavsiye eden kişiler başvuru yapan kimselerin iyi niyetlerinden sorumludurlar.

6. Bir aday üyenin tam üyelik tarihi, birim Parti örgütünün Parti'ye tam üye olarak kabul kararı verdiği toplantı tarihinden başlar.

7. Bir Parti örgütü üyesi başka bir Parti örgütünün bölgesine naklolduğu durumda, yeni Parti örgütünün üyelik kayıtlarına geçer.

Not. Parti üyelerinin bir örgütten diğerine geçişi SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından yapılan düzenlemelere uygun olarak gerçekleşir.

8. Geçerli gerekçeler olmaksızın üyelik aidatlarını üç ay üst üste ödemeyen bir Parti üyesi veya aday üyesinin partiyle ilişkisi kesilir; böyle bir kararı birim Parti örgütü alabilir ve bu durumda Parti Bölge Komitesi'nin veya il komitesinin onayı gerekir.

9. Herhangi bir Parti üyesinin Parti'den atılması sorunu, söz konusu üyenin ait olduğu birim Parti örgütünün genel toplantısında kararlaştırılır ve bunun Parti Bölge Komitesi veya Parti İl Komitesi tarafından onaylanması gerekir. Bir bölge veya il komitesinin bir üyeyi Parti'den atma kararı, ancak eyalet komitesi, teritoryal komite ya da bir Cumhuriyet Birliğinin Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından onaylandığı takdirde geçerlidir.

10. Atılması eyalet komitesi, teritoryal komite veya bir Cumhuriyet Birliğinin Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından onaylanana kadar, söz konusu Parti üyesi üyelik kartını taşımaya devam eder ve kapalı Parti toplantılarına katılma hakkına sahiptir.

Eyalet komiteleri, teritoryal komiteler ve Cumhuriyetler Birliğinin Komünist Partisi Merkez Komitesi yerel basında Parti üyelerinin atıldıklarını açıklar ve atılmalarının nedenlerine değinir ve aynı şekilde Parti'den yanlış olarak atılanların Parti'ye tekrar kabulünü açıklarlar.

11. Bir Parti üyesinin Parti'den atılması veya atılan bir üyenin tekrar kabul edilmesi sorunu tartışıldığında, azami ihtiyat ve yoldaşça yaklaşım uygulanmalı ve Parti üyesine karşı yöneltilen suçlamaların temeli baştan sona incelenmelidir.

Küçük suçların (toplantılara katılmama, üyelik aidatlarını zamanında ödememe vb.) sözkonusu olduğu durumlarda Tüzükte belirtilen Parti eğitim ve etkileme yöntemleri uygulanmalı, en yüksek Parti cezası olan Parti'den atma yoluna gidilmemelidir.

12. Parti'den atılmaya itirazlar, itirazların sunulduğu Parti organları tarafından, itirazların ele geçtiği tarihten sonraki iki hafta içinde incelenmelidir.

II
Aday Üyeler

13. Parti'ye katılmak isteyen herkes aday üye olarak belli bir deneme süresinden geçmelidir. Bunun amacı, kişilerin Parti programı, tüzüğü ve taktikleriyle tanışmalarını ve Parti örgütlerinin de adayların kişisel niteliklerini sınamalarını sağlamaktır.

14. Aday üyelerin kabul edilme işlemleri (kişisel olarak kabul, tavsiyelerin sunulması ve doğrulanması, birim Parti örgütlerinin kabul etme kararı ve kararın onayı) Parti üyelerinin kabul edilme işlemleriyle aynıdır.

15. Aday üyelik süresi bir yıl olarak belirlenmiştir.

16. Aday üyeler, bağlı oldukları örgütün toplantılarına katılırlar, söz hakları vardır fakat oy hakları yoktur.

17. Aday üyeler üyelik aidatlarını yerel Parti komitesine öderler.

III
Partinin Örgütsel Yapısı. Parti İçi Demokrasi

18. Partinin örgütsel yapısının temel ilkesi, demokratik merkeziyetçiliktir ve bu, şu anlama gelir:

a) En büyüğünden en küçüğüne tüm yönetici Parti örgütlerinin seçilmesi;

b) Parti organlarının Parti örgütlerine düzenli raporlar vermesi;

c) Güçlü Parti disiplini ve azınlığın çoğunluğa uyması;

d) Yüksek organların kararlarının daha alt organlar üzerinde kesin bağlayıcı karakteri.

19. Parti, bölge-sanayi ilkesi üzerinde inşa edilmiştir: belli bir bölgede hizmet eden bir Parti örgütü, o bölgenin herhangi bir parçasında hizmet eden bir Parti örgütünden; bir işkolunun tümüne hizmet eden bir Parti örgütü de aynı işkolunun bir bölümüne hizmet eden herhangi bir Parti örgütünden daha yüksek görülür.

20. Her Parti örgütü, kararları Parti kararları ile çelişkili olmadığı sürece, yerel sorunlar hakkında karar alma konusunda özerkliğe sahiptir.

21. Her Parti örgütünde en yüksek yönetici organ, (birim örgütleri açısından) genel üye toplantısı, (bölge ve eyalet örgütleri açısından) konferans, (Cumhuriyetler Birliği Komünist Partileri ve SBKP(B) açısından) kongredir.

22. Genel toplantı, konferans veya kongre, kendisinin yönetici organı olacak ve söz konusu örgütün var olan tüm çalışmasını idare edecek bir büro veya komite seçer.

23. Parti organlarının seçiminde adaylara liste usulü oy verilmesi yasaktır. Oylama tek tek adaylar üzerinden yapıla-

cak, böylece her Parti üyesinin diğer adaylarla mücadele etmesi ve onları eleştirmede sınırsız hakka sahip olması sağlanacaktır. Adaylara oy verme, gizli oylama yoluyla olacaktır.

24. Tüm Cumhuriyet, teritoryal ve bölgesel merkezlerde ve daha büyük sanayi merkezlerinde il örgütlerinin aktif üyelerinin toplantıları, Parti ve Hükümetin daha önemli kararlarının tartışılması için yapılacaktır. Aktif üyeler, kararların gösterisel, resmi ve törensel olarak onaylanması için değil, onların gerçekten tartışılması için toplanacaklardır.

Büyük merkezlerde, şehir aktif Parti üyelerinin yanında bölge toplantıları da düzenlenecektir.

25. Her bir Parti örgütünde ya da bir bütün olarak Parti'de, Parti politikalarının sorunları üzerindeki serbest ve ciddi tartışmalar her Parti üyesinin vazgeçilmez hakkıdır ve bu mantıksal olarak Parti içi demokrasiden ortaya çıkar. Mekanik değil de bilinçli Bolşevik özeleştirinin geliştirilmesi ve Parti disiplininin güçlendirilmesi ancak parti içi demokrasi temelinde olanaklıdır. Önemsiz bir azınlığın Parti'nin büyük çoğunluğuna isteklerini dayatma çabalarını, Parti'nin birliğini kıracak hizipler kurma çabalarını ve işçi sınıfı diktatörlüğünün gücünü ve sağlamlığını sarsacak bölünme çabalarını önlemek için, geniş çaplı, özellikle Tüm-Birlik ölçeğinde Parti politikaları sorunlarına ilişkin tartışmalar düzenlenmelidir. Bu nedenle, Tüm-Birlik ölçeğinde geniş bir tartışma ancak şu durumlarda gerekli görülebilir: a) Bir eyalet ve cumhuriyet ölçeğinde birkaç örgüt tarafından bu ihtiyaç olarak görülürse; b) SBKP(B) Merkez Komitesi'nde Parti politikaları sorununda sağlam bir çoğunluk yoksa; c) SBKP(B) Merkez Komitesi'nde belli bir görüşü savunan sağlam bir çoğunluk olsa bile, eğer Merkez Komitesi politikanın doğruluğunu Parti'nin tartışmasına sunmayı gerekli görürse. Ancak bu kurallara uymakla Parti, Parti karşıtı unsurların Parti içi demokrasiyi

kötüye kullanmasını önleyebilir, ancak bu koşullar altında Parti içi demokrasi davaya yarar sağlayabilir ve Parti'nin ve işçi sınıfının zararına kullanılmasının önüne geçilebilir.

26. Parti örgütünün yapılanması şöyledir:

a) Bir bütün olarak Parti - Tüm-Birlik Kongresi, SBKP(B) Merkez Komitesi, Tüm-Birlik Konferansı;

b) Eyaletler, bölgeler, Cumhuriyet Birlikleri - eyalet ve bölge konferansları, Cumhuriyetler Birliği Komünist Partileri Kongreleri, eyalet komiteleri, bölge komiteleri, Cumhuriyetler Birliği Komünist Partileri Merkez Komiteleri;

c) Alanlar-alan konferansları, alan komiteleri;

d) Şehirler, ilçeler-il ve ilçe konferansları, il ve ilçe komiteleri;

e) Fabrikalar, köyler, kolektif çiftlikler, makina ve traktör istasyonları, Kızıl Ordu ve Donanma'nın birimleri, ofisler - genel toplantılar, birim Parti örgütleri konferansları, birim Parti örgütleri büroları.

27. Parti kararlarının uygulanmasında pratik faaliyetlerin icrası için SBKP(B) Merkez Komitesi şu idare ve departmanlara sahiptir: a) Kadro İdaresi, b) Propaganda ve Ajitasyon İdaresi, c) Örgütlenme ve Eğitim Departmanı, d) Tarım Departmanı, e) Okul Departmanı; alan komitelerinde, eyalet komitelerinde, teritoryal komitelerde ve Cumhuriyet Birlikleri Komünist Partileri Merkez Komitelerinde: a) Kadro Departmanı, b) Propaganda ve Ajitasyon Departmanı, c) Örgütlenme ve Eğitim Departmanı, d) Tarım Departmanı, e) Askeriye Departmanı; il komitelerinde ve bölge komitelerinde: a) Kadro Departmanı, b) Propaganda ve Ajitasyon Departmanı, c) Örgütlenme ve Eğitim Departmanı, d) Askeriye Departmanı.

Askerlik yapma yükümlülüğü taşıyan kişilerin kayıtlarını

düzenlemede, yeni askere alınacak kişileri çağırmada, savaş durumunda harekete geçmede, hava savunmasının düzenlenmesinde vb. askeri otoritelere yardım etmek askeriye bölümlerinin görevidir.

Propaganda ve Ajitasyon Departmanı ile eyalet komitelerinin, bölge komitelerinin, Cumhuriyetler Birliği Komünist Partileri Merkez Komi elerinin kadro departmanlarının idaresi özel sekreterlere verilecektir.

28. Varlığı teyit edilen her Parti örgütü, bağlı olduğu üst Parti örgütünün onayıyla kendi damgasını kullanma hakkına sahiptir.

IV
Yüksek Parti Organları

29. SBKP(B)'nin en yüksek organı Parti Kongresidir. Olağan Kongreler en az üç yılda bir toplanır. Olağanüstü kongreleri SBKP(B) Merkez Komitesi kendi inisiyatifiyle veya bir önceki kongrede temsil edilen üyeliğin en az üçte birinin talebiyle toplar. Bir Parti Kongresi'nin çağrısı ve gündemi kongreden en az altı hafta önce duyurulur. Olağanüstü kongreler iki ay içinde toplanır.

Kongre, bir önceki olağan kongrede temsil edilen üyeliğin en az yarısını temsil eden delegelerin hazır bulunması durumunda tam olarak meydana gelmiş olarak görülür.

Bir Parti Kongresi'nde temsil edilmenin temeli SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından belirlenir.

30. 29. Madde'de belirtilen süre içinde olağanüstü kongre çağrısını SBKP(B) Merkez Komitesi yapmadığı takdirde, kongre talebinde bulunan örgütler, SBKP(B) Merkez Komitesi'nin olağanüstü bir kongre toplamada kullandığı yetkilere sahip olan bir Örgütlenme Komitesi oluşturma hakkına sahiptir.

31. Kongre:

a) SBKP(B) Merkez Komitesi, Merkezi Hesap Denetleme Komisyonu ve diğer merkezi örgütlerin raporlarını dinler ve gereğini yapar;

b) Parti program ve tüzüğünü gözden geçirir ve değişiklikler yapar;

c) Aktüel politikalarının sorunlarının taktiksel çizgisini belirler;

d) SBKP(B) Merkez Komitesi ve Merkezi Hesap Denetleme Komisyonu'nu seçer.

32. SBKP(B) Merkez Komitesi ve Merkezi Hesap Denetleme Komisyonu'na seçilecek üyelerin sayısını Kongre belirler. SBKP(B) Merkez Komitesi üyeliğinden düşme durumunda, yerleri kongrenin seçtiği yedek üyeler arasından seçilerek doldurulur.

33. SBKP(B) Merkez Komitesi en az dört ayda bir, tüm üyelerinin katıldığı oturumlar düzenler. SBKP(B) Merkez Komitesi yedek üyeleri bu oturumlara söz hakkına sahip olarak fakat oy hakkına sahip olmayarak katılırlar.

34. SBKP(B) Merkez Komitesi politik çalışma için bir Politik Büro, örgütsel çalışmanın genel idaresi için bir Örgütsel Büro, örgütsel veya idari nitelikteki aktüel çalışma için bir Sekretarya ve Parti ve SBKP(B) Merkez Komitesi'nin kararlarının yerine getirilip getirilmediğini denetlemek için bir Parti Denetleme Komisyonu oluşturur.

35. Parti Denetleme Komisyonu:

a) Parti ve SBKP(B) Merkez Komitesi kararlarının Parti örgütleri ve Sovyet ve ekonomik organlar tarafından yerine getirilip getirilmediğini denetler;

b) Yerel Parti örgütlerinin çalışmasını inceler;

c) SBKP(B) Program ve Tüzüğü'nü veya Parti disiplinini ihlal eden kişilere karşı harekete geçer.

36. SBKP(B) Merkez Komitesi, kongreler arası süreçte tüm Parti çalışmasına önderlik eder, diğer Parti, örgüt ve kurumlarla ilişkilerde Partiyi temsil eder, çeşitli Parti kurumları kurar ve bunların faaliyetine önderlik eder, denetimi altındaki merkezi organların yazı kurullarını atar ve büyük yerel örgütlerin Parti organlarının yazı kurullarının atanmasını onaylar, kamu işletmelerini organize eder ve yönetir, Parti güçlerini ve kaynaklarını dağıtır ve merkezi fonları yönetir.

SBKP(B) Merkez Komitesi, merkezi Sovyet ve kamu örgütlerinin çalışmalarını da bunların içlerinde yer alan Parti grupları aracılığıyla yönetir.

37. SBKP(B) Merkez Komitesi, kongreler arası dönemde yılda en az bir kere yerel Parti örgütleri temsilcilerinden oluşan ve Parti politikasının acil sorunlarını tartışacak olan Tüm-Birlik Parti Konferansı'nı toplar.

Tüm-Birlik Konferansı delegeleri eyalet komitelerinin, bölge komitelerinin, Cumhuriyet Birlikleri Komünist Partileri Merkez Komitelerinin tüm üyelerinin hazır bulunduğu toplantılarında seçilir.

Tüm-Birlik Parti Konferansı'na delegelerin seçimi işlemleri ve temsilcilik temelleri SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından belirlenir.

Yerel örgütlerden delege olarak seçilmemiş SBKP(B) Merkez Komitesi üyeleri, Tüm-Birlik Konferansı'nda söz hakkına sahiptirler fakat oy hakları yoktur.

38. Tüm-Birlik Konferansı, SBKP(B) Merkez Komitesi üyelerinin bir bölümünü değiştirme hakkına sahiptir; bu,

o organın üyeleri olarak görevlerinin üstesinden gelemeyen Merkez Komite üyelerini görevden almak ve onların yerine yenilerinin getirilmesidir. Ancak bu sayı Parti Kongresi'nde seçilmiş Merkez Komite üyelerinin beşte birini aşmaz.

Tüm-Birlik Konferansı, SBKP(B) Merkez Komitesi üyeliğini Parti Kongresi'nde seçilmiş yedek üyeler arasından seçtiği kişilerle tekrar doldurur ve onların yerine yeni yedek üyeler seçer.

39. Tüm-Birlik Konferansı'nın kararları, Merkez Komite üyelerinin değiştirilmesi ve o organa yeni üye ve yedek üye seçimi kararları dışında, SBKP(B) Merkez Komitesi'nin onayına tabidir.

SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından onaylanan Tüm-Birlik Konferansı kararları tüm Parti örgütleri açısından bağlayıcıdır.

40. Bolşevik önderliğin ve politik çalışmanın güçlendirilmesi için SBKP(B) Merkez Komitesi, ulusal ekonomi ve genel olarak ülke açısından özel önem taşıyan ve sosyalist inşanın geri kalan sektörlerine SBKP(B) Merkez Komitesi politik departmanları oluşturma ve Parti örgütçüleri atama ve politik departmanlar acil görevlerini tamamladıklarında, sanayi-bölge ilkesine göre, normal Parti organlarına dönüştürme hakkına sahiptir.

Politik bölümlerin çalışmaları SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından onaylanan özel talimatlarla yönetilir.

41. SBKP(B) Merkez Komitesi, Parti örgütlerini düzenli olarak çalışmalarından haberdar eder.

42. Merkezi Hesap Denetleme Komisyonu: a) Meselelerin, merkezi Parti organları tarafından zamanında ve uygun bir şekilde ele alınıp alınmadığını ve SBKP(B) Merkez Komi-

tesi Sekretaryası aygıtının pürüzsüz çalışıp çalışmadığını inceler ve b) Hazine ve SBKP(B) Merkez Komitesi'nin işletmelerinin hesaplarını denetler.

V
Eyalet, Bölge ve Cumhuriyet Parti Örgütleri

43. Bir eyalet, bölge ya da cumhuriyet Parti örgütünün en yüksek organı eyalet veya bölge Parti Konferansı ya da Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi'nin Kongresi, bunların arasındaki dönemde ise eyalet komitesi, bölge komitesi veya Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesidir. Faaliyetlerinde kendilerini Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin (Bolşevikler) ve önder organlarının kararlarına göre idare ederler.

44. Olağan eyalet ve bölge konferansları ve Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi kongreleri her on sekiz ayda bir, söz konusu eyalet ve bölge komitesi veya Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından toplanır. Olağanüstü konferans ve kongreler, söz konusu eyalet ve bölge komitesinin veya Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi kararıyla, ya da eyalet, bölge veya cumhuriyet Parti örgütlerine bağlı örgütlerin toplam üyeliğinin üçte birinin talebi ile toplanır.

Eyalet ve bölge konferanslardaki veya Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi kongrelerinde temsilcilik temeli, söz konusu eyalet ve bölge komitesinin veya Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından belirlenir.

Eyalet ve bölge konferansları ve Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi kongreleri, eyalet veya bölge komitelerinin ya da Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesinin, Merkezi Hesap Denetleme Komisyonu ve diğer eyalet, bölge veya cumhuriyet Parti örgütlerinin raporlarını dinler ve onla-

rın üzerinde hareket eder, söz konusu eyalet, bölge veya cumhuriyet örgütleri Parti, sovyet, ekonomik ve sendikal çalışmanın sorunlarını tartışır ve eyalet komitesini, bölge komitesini veya Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi'ni ve gerektiğinde de, bir Hesap Denetleme Komisyonunu ve Tüm-Birlik Parti Kongresi delegelerini seçer.

45. Eyalet veya bölge komiteleri ve Cumhuriyetler Birliği Komünist Partileri Merkez Komitelerinin her biri, içlerinde bir birinci sekreterin, bir ikinci sekreterin, bir kadro sekreterinin ve bir propaganda sekreterinin olduğu ve en az dört-beş sekreterden oluşan ve sayısı on biri aşmayan, ve aktüel çalışmanın icrası için, SBKP(B) Merkez Komitesi'nin onayına tabi bir yönetici organ atar. Sekreterlerin en az beş yıllık bir parti üyelikleri olmak zorundadır.

46. Eyalet komiteleri, bölge komiteleri ve Cumhuriyetler Birliği Komünist Partileri Merkez Komiteleri söz konusu eyalet, bölge ve cumhuriyetlerde çeşitli Parti kurumları örgütler, çalışmalarını idare eder, kendi denetimlerinde çalışacak olan eyalet, bölge ve cumhuriyet Parti organlarının yazı kurullarını atar, Parti dışı örgütlerde Parti gruplarına öncülük ederler, söz konusu eyalet, bölge ya da cumhuriyet açısından genel önem taşıyan kendi işletmelerini örgütler ve yönetirler, kendi örgütlerinin sınırlarına göre Parti güçlerini ve kaynaklarını dağıtırlar ve eyalet bölge ya da cumhuriyet Parti fonlarını idare ederler.

47. Eyalet komitelerinin, bölge komitelerinin ve Cumhuriyet Birliği Komünist Partileri Merkez Komitelerinin tüm üyelerinin hazır bulunduğu toplantılar en az üç ayda bir yapılır.

48. Bir bölge ya da Cumhuriyet Birliği'nin içinde yer alan özerk cumhuriyetlerdeki ve ulusal ve diğer eyaletlerdeki Par-

ti örgütleri, söz konusu bölge komitelerinin veya Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Merkez Komitelerinin talimatları altında çalışırlar ve iç yaşamlarını Parti Kuralları'nın eyalet, bölge ve cumhuriyet örgütleri ile ilgili Beşinci Bölümünde ortaya konan düzenlemeye göre belirlerler.

VI
Alan Parti Örgütleri

49. Alan Parti örgütleri, alanları olan eyalet, bölge ve cumhuriyetlerde kurulur.

Bir alan Parti örgütünün en yüksek organı, Alan komitesi tarafından en az on sekiz ayda bir toplanan Alan Parti Konferansı'dır; olağanüstü kongreler, alan komitesinin kararıyla veya alan örgütüne bağlı örgütlerin tüm üyelerinin üçte birinin talebiyle toplanır.

Alan konferansı, alan komitesinin, hesap komisyonunun ve diğer Parti örgütlerinin raporlarını dinler ve işleme sokar, alan Parti komitesini, hesap komisyonunu ve eyalet veya bölge konferansına ya da Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Kongresi'ne delegeleri seçer

50. Her alan komitesi, en fazla dokuz kişiden ve dört sekreterden (birinci sekreter, ikinci sekreter, kadro sekreteri ve propaganda sekreteri) oluşan bir büro seçer. Sekreterlerin en azından üç yıllık bir Parti üyelikleri olmak zorundadır. Alan komitelerinin sekreterleri, eyalet komitesi, bölge komitesi ve Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından onaylanmalıdır.

51. Alan komiteleri, alanları içinde çeşitli Parti kurumları oluşturur ve bunların çalışmalarını örgütler, kendi idare ve denetimleri altında çalışan alan parti organlarının yazı kurulunu atar, Parti dışı örgütlerdeki Parti gruplarını yönledirir

ve kendi alanları için önemli işletmeler oluşturur, kendi alan sınırları içinde parti güçlerini ve kaynaklarını dağıtır ve alan Parti fonlarını yönetirler.

VII
İl ve İlçe (Kır ve Şehir) Parti Örgütleri

52. İl ve ilçe Parti konferansları yılda en az bir kere il veya ilçe komitesinin çağrısıyla toplanır; olağanüstü konferanslar il veya ilçe komitesinin kararıyla ya da il veya ilçedeki örgütlerin tüm üyelerinin üçte birinin talebiyle toplanır.

İl veya ilçe konferansı il veya ilçe komitesinin hesap komisyonunu ve diğer il veya bölge kurumlarının raporlarını dinler ve işleme sokar, il veya ilçe komitesini, hesap komisyonunu ve bölge veya eyalet konferansına ya da Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Kongresi'ne delegeleri seçer.

53. Her il veya ilçe komitesi yedi-dokuz kişiden ve üç sekreterden oluşan bir büro seçer. İl veya ilçe komitesi sekreterlerinin en az üç yıllık bir Parti üyelikleri olmak zorundadır. İl veya ilçe komitesi sekreterleri, eyalet komitesi, bölge komitesi ya da Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından onaylanmalıdır.

54. İl ve ilçe komiteleri sanayi işletmelerindeki, devlet çiftliklerindeki, makine ve traktör istasyonlarındaki, kolektif çiftlik ve bürolardaki asli Parti örgütlerini oluşturur ve onaylar, komünistlerin kaydını tutar, il veya ilçede çeşitli Parti kurumları oluşturur ve faaliyetlerini yönlendirir, kendi talimat ve denetimi altında çalışan il veya ilçe Parti organının yazı kurulunu atar, Parti dışı örgütlerde Parti gruplarını yönlendirir, il veya ilçe açısından önem taşıyan kendi işletmelerini oluşturur, il veya ilçede Parti güçlerini ve kaynaklarını dağıtır ve il veya ilçedeki Parti fonlarını idare eder. İl veya ilçe ko-

mitesi, eyalet komitesine, bölge komitesine veya Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne, SBKP(B) Merkez Komitesi'nin belirlediği zaman ve biçimde, faaliyetleri hakkında raporlar sunar.

55. İl veya ilçe komitelerinin tüm üyelerin hazır bulunduğu toplantıları en az altı haftada bir toplanır.

56. Büyük şehirlerde SBKP(B) Merkez Komitesi'nin izniyle il komitesinin altında ilçe komiteleri oluşturabilir.

VIII
Birim Parti Örgütleri

57. Birim Parti Örgütleri, Parti'nin temelidirler.

Birim Parti örgütleri, en az üç Parti üyesinin bulunduğu, imalathane, devlet çiftlikleri, makine ve traktör istasyonları ve diğer ekonomik kurumlar, kolektif çiftlikler, Kızıl Ordu ve Donanma birimleri, köyler, bürolar, eğitim kurumları vb. gibi yerlerde oluşturulur.

Üçten az Parti üyesinin bulunduğu fabrika, kolektif çiftlik, büro gibi yerlerde, ilçe komitesi, il komitesi veya politik departman tarafından atanmış bir Parti örgütçüsü tarafından yönlendirilen aday üye veya Parti ve Genç Komünistler Birliği grupları oluşturulur.

Birim Parti örgütleri ilçe veya il komitesi ya da ilgili politik departmanlar tarafından onaylanır.

58. Yüzden fazla üyenin veya aday üyenin bulunduğu fabrika, büro, kolektif çiftlik gibi yerlerde tüm fabrika, büro vb. içeren genel birim Parti örgütü içerisinde işyeri, kısım, bölüm vb. Parti örgütleri oluşturulabilir ve bu söz konusu her durumda ilçe veya il komitesinin ya da bazı zamanlarda da politik departmanının onayına bağlıdır.

Yüzden az üyesi veya aday üyesi olan bölüm, kısım vb.

örgütlerinde ve birim Parti örgütlerinde işletmenin ekip ve makine birimlerinde Parti grupları oluşturulabilir.

59. Beş yüzden fazla üyesi veya aday üyesi olan büyük fabrika ve bürolarda SBKP(B) Merkez Komitesi'nin onayıyla fabrika komiteleri oluşturulabilir; bu kuruluşlardaki işyeri Parti örgütlerine birim Parti örgütlerinin hakları tanınır.

60. Birim Parti örgütü, işçi, köylü ve aydınlar kitlesini Parti'nin önder organlarına bağlar. Görevleri şunlardır:

a) Parti slogan ve kararlarının hayata geçirilmesi için kitleler içinde ajitasyon ve örgütlenme çalışması yürütmek ve fabrika basınında etkileyici önderliği sağlamak;

b) Parti için yeni üyeler kazanmak ve onların politik eğitimini örgütlemek;

c) Tüm pratik çalışmalarında ilçe komitesine, il komitesine veya politik departmanlara yardımcı olmak;

d) Fabrikalarda, devlet çiftliklerinde, kolektif çiftliklerde vb. üretim planının gerçekleşmesi, iş disiplininin güçlenmesi, sosyalist yarışın ve şok çalışmanın gelişmesi için kitlelerin çabasını harekete geçirmek;

e) Fabrikalarda, devlet çiftliklerinde ve kolektif çiftliklerde gevşekliğe ve kötü idareye karşı mücadele etmek, işçilerin ve kolektif çiftçilerin hayat koşullarının geliştirilmesi için günlük olarak kafa yormak;

f) Ülkenin ekonomik ve politik yaşantısında aktif bir rol oynamak.

61. Devlet çiftlikleri, kolektif çiftliklerin ve makine ve traktör istasyonları da dahil üretici kuruluşlarında birim Parti örgütlerinin rolünü ve onların bu kuruluşlardaki çalışmanın gidişatındaki sorumluluğunu artırmak için, söz konusu kuruluşlarda bu örgütler idarenin çalışmasını denetleme hakkına sahiptirler.

Yürüttükleri çalışmanın özelliği nedeniyle denetleme fonksiyonuna sahip olmayan Halk Komiserliklerindeki Parti örgütlerinin görevi, kendi kurumlarının çalışmasındaki hatalara dikkat çekmek, Halk Komiserliği ve personelinin eksikliklerini gözlemek ve bilgi ve düşüncelerini SBKP(B) Merkez Komitesi'ne veya Halk Komiserliğinin üst organlarına iletmektir.

Halk Komiserliklerinde bulunan birim Parti örgütleri sekreterleri SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından onaylanır.

Halk Komiserliğinin merkezi aygıtında çalışan tüm komünistler, söz konusu Halk Komiserliğinin bir genel Parti organında yer alırlar.

62. Aktüel çalışmanın yürütülmesi için birim Parti örgütü, sayısı on bir kişiyi geçmeyecek bir büroyu bir yıllığına seçer.

Birim Parti örgütleri büroları, en az on beş üyesi olan örgütlerde oluşturulur.

On beş kişiden az üyesi olan Parti örgütlerinde büro kurulmaz, fakat bir birim Parti örgütü sekreteri seçilir.

Kolektif önderlikte Parti üyelerini hızlı bir biçimde yetiştirme ve eğitme hedefiyle, en az on beş, en fazla yüz üyesi olan bir işyeri Parti örgütü, sayısı üç ile beş arasında değişen bir işyeri Parti örgütü bürosu seçme hakkına sahiptir; yüzden fazla üyesi olan bir işyeri örgütü ise sayısı beş ile yedi arasında değişen bir büro seçer.

Yüzden az Parti üyesine sahip birim Parti örgütlerinde parti çalışması kural olarak kendi düzenli işlerinden muaf tutulmayan yoldaşlar tarafından yürütülür.

Yaklaşık bin Parti üyesine sahip birim Parti örgütlerinin iki-üç, üç binden fazla üyesi olan örgütlerin ise dört-beş tam günlük işçisi vardır.

Birim ve işyeri Parti örgütlerinin sekreterlerinin en az bir yıllık Parti üyesi olması gerekir.

IX
Parti ve Genç Komünistler Birliği

63. Leninist Genç Komünistler Birliği çalışmaları, SBKP(B) önderliği altında yürütülür. Yönetici organı olarak GKB Merkez Komitesi, SBKP(B) Merkez Komitesi'ne bağlıdır. GKB yerel örgütlerinin faaliyetleri, uygun olan Parti'nin cumhuriyet, bölge, eyalet, il ve ilçe örgütleri tarafından yönetilir ve denetlenir.

64. GKB örgütlerinde yönetici konumda olmayan GKB üyeleri, Parti üyesi veya aday üyesi oldukları anda o organdan ayrılırlar.

65. GKB tüm devlet ve ekonomik çalışmalarında Partinin aktif bir yardımcısıdır. GKB örgütleri, özellikle birim Parti örgütlerinin bulunmadığı yerlerde, sosyalist inşanın her alanında Parti talimatlarının aktif bir taşıyıcısı olmalıdırlar.

66. GKB örgütleri, uygun düşen Parti örgütüyle fabrikalarındaki, kolektif çiftliklerindeki, devlet çiftliklerindeki ve bürolardaki çalışmaların eksikleri, çalışmayı geliştirebilecek, sosyalist yarış ve şok çalışma örgütleme ve kitle kampanyaları yürütme ile ilgili sorunları tartışma ve bu Parti örgütlerine sorular yöneltme gibi geniş bir inisiyatife sahiptir.

X
Kızıl Ordu, Donanma ve Ulaşım Sektöründeki Parti Örgütleri

67. İşçilerin ve Köylülerin Kızıl Ordusunda, Parti çalışmasının önderliği, SBKP(B) Merkez Komitesi askeriye departmanları olarak fonksiyon gösteren İşçilerin ve Köylülerin Kızıl Ordusu Politik Yönetimi tarafından sağlanır, ve İşçilerin ve Köylülerin Kızıl Donanmasında ve ulaşım sektöründe bu

sırasıyla donanma departmanlarına ve uygun düşen SBKP(B) Merkez Komitesi ulaşım departmanlarına bağlı olan Donanmanın Politik Yönetimi ve Ulaşım Sektörünün Politik Yönetimi tarafından gerçekleştirilir.

Kızıl Ordu, Donanma ve ulaşım sektörü politik yönetimleri çalışmalarını atadıkları politik departmanlar, asker, komiserler ve parti örgütçüleri ve ordu, Donanma ve demiryolu konferanslarında seçilen Parti komisyonları aracılığıyla yürütürler. Kızıl Ordu, Donanma ve ulaşım sektöründeki Parti örgütleri, SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından onaylanan özel talimatlar temelinde çalışırlar.

68. Askeri bölgelerin, filoların ve orduların politik departmanlarının başkanları ve demiryolları politik departmanların başkanlarının en az beş yıllık bir Parti üyelikleri, tugay ve tümen parti politik departmanlarının başkanlarının en az üç yıllık bir Parti üyelikleri olmak zorundadır.

69. Politik organlar, hem politik organların önderlerinin ve askeri komiserlerin yerel Parti komitelerinde yer alması şeklinde, hem de politik organların başkanlarının ve askeri komiserlerin askeri birimlerdeki politik çalışma üzerindeki ve de demiryolu politik bölümlerinin Parti Komitelerine sunduğu raporlarla yerel Parti komiteleriyle sıkı ilişkiler sağlanmalıdır.

XI
Parti dışı Örgütlerdeki Parti Grupları

70. Sovyet, sendika, kooperatif ve diğer kitle örgütlerinin tüm kongre ve konferanslarında ve seçilen tüm organlarında üçten fazla üyesi olmayan yerlerde, görevi her anlamda Partinin etkisini artırmak, parti dışı halk arasında Parti politikasını yürütmek, Parti ve devlet disiplinini güçlendirmek, bürokrasi-

ye karşı mücadele etmek ve Parti ve Sovyet talimatlarının gerçekleştirilmesini denetlemek olan Parti grupları oluşturulur.

Grup, aktüel çalışmasını yürütmesi için bir sekreter seçer.

71. Parti grupları, uygun olan parti örgütlerine bağlıdır (SBKP (B) Merkez Komitesi, Cumhuriyet Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi, Bölge Komitesi, Eyalet Komitesi, Alan Komitesi, İl Komitesi veya İlçe Komitesi).

Tüm sorunlar karşısında gruplar, kesinlikle önder Parti organlarının kararlarıyla hareket etmelidirler.

XII
Parti Disiplininin İhlali İçin Cezalar

72. Parti birliğinin sağlanması, ikili oynama çabalarına, hizipçi mücadelelere ve bölünmelere karşı acımasız tedbirlerin alınması, Parti ve devlet disiplininin gözetilmesi tüm Parti üyelerinin ve Parti örgütlerinin temel görevidir.

73. Parti ve Sovyet merkezlerinin kararları, zamanında ve tam uygulanmalıdır. Yüksek bir Parti örgütünün kararlarını yerine getirmeme ve Partinin sağduyusu tarafından suç olarak görülen herhangi bir davranış şu gibi cezalara yol açar: Örgütler için: kınama ve yeniden kaydolma (örgütün dağıtılması); tek tek Parti üyeleri için: şu veya bu şekilde kınama (ihtar, tekdir, vb), kitle içinde kınama, sorumlu Parti ve Sovyet çalışmasından geçici ihraç, Partiden atma, ve yönetsel ve yargısal kurumlara suçun bildirilmesi ile Partiden atma.

74. SBKP(B) Merkez Komitesi'nin herhangi bir üyesinin Parti ve devlet disiplini ihlali, ikili oynaması ve hizipçiliği canlandırması veya onun bir parçası olması durumunda, Merkez Komitesi, söz konusu üyeyi SBKP(B) Merkez Komitesi'nden veya daha ileri bir tedbir olarak Partiden ihraç et-

me hakkına sahiptir.

Yukarıda söz konusu örnekte gösterilen bir SBKP(B) Merkez Komitesi üyesinin veya yedek üyesinin daha ileri bir tedbir olarak ihraç edilmesinin uygulanması için SBKP(B) Merkez Komitesi tüm üyelerinin hazır bulunduğu ve yedek üyelerinin davet edildiği bir toplantı düzenlenmesi gerekir. Parti'nin en sorumlu önderlerinin böylesi bir oturumunun üçte ikilik çoğunluğu, eğer söz konusu SBKP(B) Merkez Komitesi üyesini Merkez Komitesi'nden veya Partiden ihraç etmeyi uygun görürse bu karar derhal uygulamaya konulur.

XIII
Parti Fonları

75. Parti ve örgütlerinin fonları üyelik aidatlarından, Parti işletmelerinin gelirlerinden ve diğer gelirlerden oluşur.

76. Parti üye ve aday üyelerinin ödemeleri gereken aylık üyelik aidatları şöyledir:

Aylık Ücret	Aidat
0 - 100 ruble	20 kopek
101-150 ruble	60 kopek
151-200 ruble	1.00 ruble
201-250 ruble	1.50 ruble
251-300 ruble	2.00 ruble
301-500 ruble	toplam kazancın %2'si
500 ruble üstü	toplam kazancın %3'ü

Belli bir ücreti olmayan Parti üye ve aday üyelerinin aidatlarının miktarı SBKP(B) Merkez Komitesi tarafından belirlenir.

77. Aday üye olarak Partiye kabul edilen kişiler toplam aylık kazançlarının %2'si oranında bir giriş ücreti öderler.

ON SEKİZİNCİ PARTİ KONGRESİ TARAFINDAN SEÇİLEN SBKP [B] PROGRAMINI DÜZELTME KOMİSYONUNUN BİLEŞİMİ

1. Stalin (Başkan)
2. Andreyev*
3. Bagirov
4. Benediktov
5. Beria
6. Voznesenski
7. Voroşilov
8. Vişinski
9. Donskoy
10. Jdanov
11. Kalinin
12. Kaganoviç, L.M.
13. Koroçenko
14. Lozovski
15. Malenkov
16. Manuilski
17. Meklis
18. Mikoyan
19. Mitin
20. Molotov
21. Pospelov
22. Skvortsov
23. Kruşçev
24. Şvernik
25. Şiçerbakov
26. Yusupov
27. Yaroslavski

** İsimler Rus Alfabesine göre düzenlenmişlerdir*

ON SEKİZİNCİ PARTİ KONGRESİ TARAFINDAN SEÇİLEN SBKP[B] MERKEZ KOMİTESİNİN BİLEŞİMİ

Üyeler

1. Andreyev, A.A.
2. Andriyanov, V.M.
3. Anseloviç, N.M.
4. Bagirov, M.J.A.
5. Badayev, A.E.
6. Benediktov, I.A.
7. Beria, L.P.
8. Borkov, G.A.
9. Budyoni, S.M.
10. Bulganin, N.A.
11. Burmistenko, M.A.
12. Vanikov, B.L.
13. Vakruşev, V.V.
14. Voznesenski; N.A.
15. Voroşilov, K.E.
16. Vişinski, A.Y
17. Dviski, B.A.
18. Donskoy, V.A.
19. Efromov, A.I.
20. Jdanov, A.A.
21. Zadyonçenko, S.B.
22. Zakarov, S.E.
23. Zveryev, A.G.
24. Zemilyaçka, R.S.
25. Kaganoviç, L.M.
26. Kaganoviç, M.M.

27. Kalinin, M.I.
28. Korniets, L.R.
29. Koroçenko, D.S.
30. Kosigin, A.N.
31. Kuznetsov, A.A.
32. Kuznetsov, N.G.
33. Kulik, G.I.
34. Litvinov, M.M.
35. Likakov, I.A.
36. Lozovski, S.A.
37. Lübavin, P.M.
38. Malenkov, G.M.
39. Malişev, V.A.
40. Manuilski, D.Z.
41. Merkulov, V.N.
42. Merkulov, F.A.
43. Meklis, L.Z.
44. Mikoyan, A.I.
45. Mitin, M.B.
46. Mikailov, N.A.
47. Molotov, V.M.
48. Nikitin, V.D.
49. Nikolayeva, C.I.
50. Pegov, N.M.
51. Pervukin, M.G.
52. Ponomarenko, P.K.
53. Poskrebişev, A.N.
54. Pospelov, P.N.
55. Potemkin, V.P.
56. Rogov, I.V.
57. Sedin, I.K.
58. Skvortsov, N.A.
59. Stalin, J.V.
60. Tevosyan, I.T.
61. Timoşenko, S.C.
62. Fadeyev, A.A.
63. Kruşçev, N.S.
64. Şakurin, A.I.
65. Şvernik, N.M.
66. Şkityatov, M.F.
67. Stern, G.M.
68. Şiçadenko, E.A.
69. Şiçerbakov, A.S.
70. Yusupov, U.
71. Yaroslavski, E.

Yedek Üyeler

1. Alemasov, A.M.
2. Antonov, D.I.
3. Arutinov, G.A.
4. Bagayev, S.J.
5. Bakradze, V.M.
6. Biryukov, N.I.
7. Boytsov, I.P.
8. Weinberg, G.D.
9. Vlasov, I.A
10. Gvişyani, M.M.
11. Goglidze, S.A.
12. Gorkin, A.F.
13. Gromov, G.P.
14. Gusarov, N.I.
15. Dekanozkov, V.G.
16. Denisov, M.F.
17. Doronin, P.I.
18. Dubrovski, A.A.
19. Zavoronkov, V.G.
20. Zemçuzina, P.S.
21. Zuravlev, V.P.
22. Zotov, V.P.

23. İgnatov, N.G.
24. İgnatyev, S.P.
25. İskanderov, A.B.
26. Kartaşov, K.K.
27. Kaftanov, S.V.
28. Kaçalin, K.I.
29. Kobulov, B.Z.
30. Kovalyov, M.P.
31. Kolibanov, A.G.
32. Komarov, P.T.
33. Konyev, I.S.
34. Kruglov, S.N.
35. Kulakov, P.C.
36. Loktianov, A.D.
37. Makarov, I.G.
38. Maslenikov, I.I.
39. Meretskov, K.A.
40. Nevyezin, N.I.
41. Nikişov, I.F.
42. Pavlov, D.G.
43. Paltsev, G.N.
44. Patoliçev, N.S.
45. Popkov, P.S.
46. Popov, G.M.
47. Pronin, V.P.
48. Rastyogin, G.S.
49. Savçenko, G.K.
50. Samokvalov, A.I.
51. Selezniyev, P.I.
52. Sergeyev, I.P.
53. Serdyuk, Z.T.
54. Smuşkeviç, J.V.
55. Sosnin, L.A.
56. Starostin, M.I.
57. Starçenko, V.F.
58. Storozev, J.V.
59. Feklenko, N.V.
60. Frolkov, A.A.
61. Koklov, I.S.
62. Çarviyani, K.N.
63. Çernusov, B.N.
64. Çuyanov, A.S.
65. Şagimardanov, F.V.
66. Şapoşnikov, B.M.
67. Ştikov, T.F.
68. Yartsev, V.V.

ON SEKİZİNCİ PARTİ KONGRESİ TARAFINDAN SEÇİLEN SBKP[B] MERKEZ DENETİM KOMİSYONUNUN BİLEŞİMİ

1. Abdurrahmanov, A.
2. Andrienko,
3. Anoşin, I.S.
4. Boytsov, V.I.
5. Bulatov, V.S.
6. Vagov, A.V.
7. Vladimirski, M.F.
8. Volkov, A.A.
9. Grekova, N.G.
10. Denisenko, V.M.
11. Dukelski, S.S.
12. İgnatyev, S.D.
14. Kabanov, A.F.
15. Kanunikov, M.Y.
16. Kvasov, M.E.
17. Kiselyev,V.A.
18. Kiselyev, K.V.
19. Krivonos, P.F.

20. Kudriyatsev, A.V.
21. Kuznetsov, I.A.
22. Kuznetsov, F.F.
23. Kulyev, T.I.
25. Kurbanov, M.
26. Lavrentyev, P.V.
27. Linkun, N.I.
28. Lobanov, P.P.
29. Lukin, S.G.
30. Lübimov, A.V.
31. Melnikov, A.N.
32. Mişakova, O.P.
33. Mişçenko, G.K.
34. Moskatov, P.G..
35. Murugov, I.V.
36. Ogorodnikov, G.P.
37. Piruzyan, A.S.
38. Protopopov, D.Z.
39. Sajaya, A.N.
40. Silkin, G.P.
41. Skrinikov, S.E.
42. Smirnov, P.V.
43. Stepanenko, I.L.
44. Suslov, M.A.
45. Tarasov, S.N.
46. Undasinov, N.
47. Kuday-Berganov, A.
48. Zanova, L.F.
49. Şubin, Y.A.
50. Şatalin, N.N.

SBKP(B) MERKEZ KOMİTESİ'NİN TÜM ÜYELERİNİN KATILDIĞI İLK TOPLANTISI

22 Mart 1939 tarihinde yeni seçilen SBKP[B] Merkez Komitesinin açılış toplantısı yapıldı.

Toplantı, Merkez Komitesinin yönetici organlarını şu şekilde seçti:

1. Merkez Komitesi Politbürosu: A. Andreyev, K. Voroşilov, A. Jdanov, L. Kaganoviç, M. Kalinin, A. Mikoyan, V. Molotov, J. Stalin, N. Kruşçev.

Yedek Üyeler: L. Beria, N. Şvernik.

2. Merkez Komitesi Sekretaryası: A. Andreyev, A. Jdanov, G. Malenkov, J. Stalin.

3. Merkez Komitesi Örgütleme Bürosu: A. Andreyev, A. Jdanov, L. Kaganoviç, G. Malenkov, L. Meklis, N. Mikhailov, J. Stalin, N. Şvernik, A. Şiçerbakov.

Merkez Komitesi açılış toplantısı, A. Andreyev'i Merkez Komitesi Parti Denetleme Komisyonu Başkanı seçti.

Andrey Aleksandroviç Jdanov (1896-1948) Bolşevik Parti'nin önde gelen militanlarından, Stalin'in yakın mücadele arkadaşı, SSCB'de en önemli devlet görevlerini üstlenen yöneticilerden biri. Önceleri Leningrad Parti örgütünde çalıştı, 1939'da Merkez Komitesi Politbüro'ya seçildi. Faşist işgale karşı Leningrad savunmasını yönetti. Kültür ve sanat alanında burjuva etkilere karşı yürüttüğü mücadele ile burjuva kültür ve sanat dünyasının hedefi oldu.

SBKP(B) 18. Kongresi, Mart 1939'da toplandı. Kongreye öngelen dönemin temel özelliği, sömürücü sınıfların tasfiye edilmiş olması ve Sovyet halkını oluşturan işçi, köylü ve aydınların dostça bir işbirliği ortamına kavuşmuş olmalarıdır. Toplumsal yaşamdaki bu değişikliklerin devlet ve parti yaşamına yansıması da doğaldı. Saldırgan kapitalist dünyaya karşı Sovyet sisteminin sağlamlaştırılması çabasına, sömürücü sınıfların varlığı koşullarında şekillenen kısıtlamaların kaldırılması, proleter demokrasisinin genişletilmesi eşlik etti. On milyonlarca proleterin ve emekçinin aktif katılımıyla gerçekleştirilen tartışmalar içinde son şekline kavuşan SSCB Anayasası'nın 1936'da kabulü ve seçimler bunun ilk ifadeleriydi. SBKP(B) Tüzüğü de, uzlaşmaz çelişkilerin ortadan kalktığı koşullara uygun olarak değiştirilmeli, yeniden düzenlenmeliydi. Elinizdeki kitap, bu değişiklikler üzerine yapılan tartışmaların –başta Jdanov'un 18. Kongre'ye sunduğu rapor olmak üzere– en önemli belgelerini kapsıyor. Tüzük de, değiştirilmiş haliyle kitabın sonuna eklendi.

EVRENSEL BASIM YAYIN

ISBN 975-7837-96-2
9 799757 837960

A. JDANOV • SBKP(B) 18. KONGRESİNDE TÜZÜK DEĞİŞİKLİKLERİ